

નકલો હવે ખરીદવા પહેલાં કાઢરી કે બનાવ, ૧૯૫૦-૫૧ સુધી

નિવાસે બીલીમોનાથી મગ વધારુ ૧૦ નામો સંપત્તિ

“ મ આપને તરબાલા ”

તરબારે આલમ, ૭૦

The Company 15-12-

મ મેરમરી-મ

Regist

મીર સૈયદઅલી કાઢરી, બીલીમોરીઆ

મગ વધારુ ૧૦ નામો બીલીમોરા.

આ ૧૦ મનો ૧૮૧ ૭૫૫ એકલ મગ વધારુ ૧૦ નામો બીલીમોરા  
૧૮ મનો ૧૮૧ ૭૫૫ એકલ મગ વધારુ ૧૦ નામો બીલીમોરા

આ ૧૦ મનો ૧૮૧ ૭૫૫

૧૮ મનો ૧૮૧ ૭૫૫

સુરત-ચૌડાના પુલપર આવેલા “શંકર” પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં

નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમે છાપી

કુદરત

મને ૧ ૪૩ કીબરી

કીમત રૂ. ૦-૧૨-૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય  
અમદાવાદ  
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ સંગ્રહ  
૧૨૮૩૨

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ ]

અનુક્રમાંક ૧૨૮૩૧ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ૮૨-૫૦૨ે ૨૫૫૫

વિષય મ : ૯૫૧

# તસ્ખીરે આત્મ, હું મેસ્મેરી-ઝમ.

દીખાયા.

૭૮૬

કાદીરે મુતલક, પાક રખખુલ-કઝિઝતને અપને ના-ચીઝ બંદોકો વોહ તા-કતે અતા ફરમાઈદે. કે જીસસે ઇનસાન ઝઈ-પુલ બુન્યાન, વોહ કરીશમે કર રહા હે, કે જીસસે અકલ હુયરાન હો-બતી હે જીનકે સુનને ઓર દેખનેમે બહોત ફરક હે.

ઈલમે મેસ્મેરી-ઝમ, અમેરીકા, ઓર યુરોપમે આજ કલ આમ હે લેકીન હીંદુસ્તાનમે બહોત કમ લોગ, ઇસ ઇલમકી માઅમુલી વાકેફીયત-સે બહરા-મદ હે. ઇસલીયે ઇસ ઇલમકી ઇશાઅતકે લીયે, યે કિતાબ શાયેકીનોકે લીયે શાયે કી-હે, ઇસ કિતાબમે ઇલમે મેસ્મેરી-ઝમ,કે ચદ આસાન તરીકે લીખકર, પઘલીકકી ખિદમતમે પેશ કી ગઈ હે

મેસ્મેરી-ઝમ, ન-કોઈ બહુ હે, ન-ગડા હે. ન તાવીજ, ઓર મતર હે. બલકે ઉસ મકના-તીસી હુયવાનીકા નામ હે કે જીસકે જરીયેસે કોઈ ઇનસાન, કીસી ઓર શખસકો અપની તરફ માઈલ (મુ-ત-વજ્જ) કર સકતા હે ઓર ઉસ ખુદા-દાદ તાકતસે બે-ઇતીહા કાયદે, અપને હુમ-જીન્સ લાઇયોકો પહોચા સકતા હે.

ઇસ કિતાબમે' અગર કીસી કિસમકી ગલતી હોગી, તો ઉમ્મીદ હે, કે શાયેકીન મોઆફ ફરમાઇગે. કયુકે યે અહુકર, કેઇ મુસન્નોફ હોનેકા દાઅવા નહીં કરતા હે બલકે મેરી ગરઝ, સીફ ઇસ ઇલ્મકે ઇફ્શા કરનેકી હે. તાકે નાઝીરીન ઇસ-પર અમલ કરકે, ખલકે ખુદાકો ફાયેદા પહોચાયે. ઓર ઇસ ના-ચીઝકો દુઆયે ખયેરસે યાદ કરે.

ઇસ કિતાબમે તસવ્વુફકે મઝામીનલી કઇ મૌકે પર ખ્યાન હુયે હે લેકીન મેસ્મેરી-ઝમ, ઓર તસવ્વુફમે ફરક હે મેને ઇસ ઇલ્મકે મુ-ત-અલ્લક, કિતાબી મઝામીન લીખમે હે તસવ્વુફ, ઓર ચીઝ હે ઓર મેસ્મેરી-ઝમ, ઓર શય હે કેઇ ગલતીસે ઇસ ઇલ્મકો તસવ્વુફકા ઇલ્મ ખ્યાલ ન-કરે

મેરી કિતાબે આમ લોગોમે મકબુલ હો-ચુકી હે. ઇસલીયે મુજકો ઉમ્મીદ હે, કે યે કિતાબલી શાયેકીનોકો જુર પસંદ આયેગી

મુ ખીલીમોરા. }  
દેગડી સ્ટોટ

રાકીમ દુઆગો,  
મીરસૈયદ-અલી કાદરી.





તરખીરે આલમ, ❦

ઉર્ફ

❦ મેરમેરી-અમ.

૭૮૬

બાઅદ હમ્દે! સલાતકે વાઝેહ હો, કે દર હકીકત, મે  
કોઈ આલીમ, ઓર ફાઝીલ શખ્સ નહીં હુ. કે અપની ઇદમી  
—યત દીખાને, યા નામ—વરી પયદા કરનેકી ગરઝસે કિતાબે  
લીખ રહા હુ મેરે નઝદીક દુન્યાકી નામ—વરી, ઓર બર-  
સાતકી ધુપમે કુછ ફરક નહીં હે બલકે મેરી ગરઝ ઇદમકે  
ઈફ્શા કરને, ઓર અપના વક્ત, ઓર મહેનત સર્ફ કરનેસે  
યે હે, કે દુન્યામે અપને ઇનસાની ફરઝસે અદા હોનેકી  
કોશીશ કરે.

દુન્યા સરાઅર મુસીબત, ઓર તકલીફકા ઘર હે. લેકીન  
મેરે નઝદીક યહાકી તકલીફ—સેલી બઢકર, એક મુસીબતકા  
વક્ત હર શખ્સકેા દર—પેશ આને—વાલા હે. ઓર ઉસી  
મુસીબતકે વક્તકા ઇતીઝામ, દુન્યા—મે હી હો—સકતા હે.  
દુન્યાકી બડી મુસીબતે, ૧ મુફલીસી, ૨ મર્જ, ઓર ૩  
અવલાદ, યા ખુઝુર્ગોકા મૌબુદ ન—હોના હે.

પેહલી મુસીબત લા-ઇલાજ હે. બલકે યુ' કહો, કે ઉસકે ઇલાજકા નામહી તરકકી હે. જીસ કદર ઇનસાન ગરીબ હોતા હે, ઉસ કદરહી ઉસકી ગુરૂતે કમ હોતી હે' ઓર જીસ કદર માલ-દાર હોતા હે ઉસહી કદર ઉસકી એકતા-યાજ ઝીયાદા હોતી જતી હે. પણ અગર ઇસ બલાકા કોઇ ઇલાજ હે, તો યે હે, કે ઉસકે ઇલાજકી ફીકર ન-કરે ઓર માઅમુલી તઓરસે કામ કીયે જાયે કયુ કે ખુદાપાક સામીરકા નીગેહ-ખાન, ઓર મોઆવીન (મદદ-ગાર) હે.

દુસરી મુસીબત, અપનેહી અફઆલ, ઓર બદ-પરહેઝીયોકા નતીજા હોતા હે. તા-હમ ઇનસાન ઉસકા દશીયા કરનેકી કૌશીશ કરે, તો બેબ નહીં હે. પણ મેનેલી, જે એક માઅમુલી આદમી હુ, દુન્યાકો ઇમરાજસે નજાત, દીલાનેકે લીયે, યે કિતાબ લીખખી હે, જે લોગ આકેબતકે કાઇલ હે, ઓર ખુદાસે મોહુખત કરતે હે. ઉનકો ગુરૂર મુસીબત-ઝદા ઇનસાનસે ઉન્સ હોના ચાહીયે. ઓર ઉનકે અવ્વામકી મુસીબત દુર કરનેકી ફીકર કરકે, અપના ફર્જ અદા કરતા લાઝીમ હે, અગર મે કોસીસે યે કહુ, કે ખયગત વ-ગયરા કરકે ગરીબ, ઓર અવ્વામકી ઇમકાદ કરે. તો અકસર લેગ નાદારીકા હીલા કર સકતે હે લેકાન મેઅયેરી-ઝમ, રીખ-કરઇલાજ કરનેમે કીમીકો એક પયસા બી સદ નહીં હોતા. પણ હુર કોઇ ખયેર આહે બલકકો ચાહીયે, કે હુમેશા બલકમે મુશીદ બન-કર, ઝીંદગી બસર કરે.

તીસરી મુસીબત, ખીલકુલ ખ્યાલી છે. અગર કીસી શખ્સકો ઐલાહ નહીં છે, તો ખુદા-પર ઉસકા કેઈ હાઅવા નહીં છે અગર ઉસકે સર પર કેઈ ખુજુર્ગ નહીં છે તોભી મજબુરીસે લડના હિમાકત છે. લેકીન ઇન દલાઈલસે ઇનસાની દીલકો તસકીન નહીં હોતી. ઇનસાન સીફ અના-સીરકા મજમુઆ છે જો એક વકત મુતેશીર હો-જાયેગા પસ ઇસસે માઅલુમ હોગા, કે કીસીકે મરને, યા જીનેકા રજ, ઓર અફસોસ કરના પુજુલ બાત છે.

પસ જો લોગ ઇસ ઇલમમે કામ-યાખી હાસીલ કરેગે, ઉનકો તીસરી મુસીબત, ખિલકુલ તકલીફ ન-દે સકેગી. વોહ જાન લેગે, કે મૌત સીફ એક તબ-દીલીકા નામ છે. રૂહ મરતી નહીં છે. કયુ કે ઉનકે અઝીઝ, ઓર ઉનકે ખુજુર્ગ, ઉનસે ખાતે કરેગે. અપને હાલાત ખતાઇગે જીસ તરેહ અગર કીસીકા કેઈ અઝીઝ, સફરકો ચલા જાયે, તો વોહ માયુસ નહીં હોતા. ઇસી તરેહ ઇલમે રૂહાનીકે વાકીફકો માઅલુમ હો-જાતા છે. કે ઉસકા ખ્યારા નાખુદ નહીં હુવા છે. બલકે અયસે મુકામ પર છે, કે ઉસસે મીલના મુમકીન છે. પસ ઉસકો મૌતકી ખૌફ-નાક સુરત, ખિલકુલ નહીં દીલા-સકતી. બલકે વોહ નિહાયત કૌશીશ, ઓર ખ્યાલસે દુસરી દુનિયાકે લીયે સામાન બહુમ પહોચાનેકી રીકરમે હો-જાતા છે. જો ફલ કદીમ, ઓર રૂહાની તાઅલીમકા મનસા છે.

અગર મેં દુનિયામેં ચંદ લોગોકે દીલકોલી તસકની દીલા સકા, યા નયા રાસતા તહકીકાતકા દીખા સકા, તો મેં ખ્યાલ કરૂં ગા, કે મુઝે મેરી મેહનત, ઓર બ-દિશાનીકા પુરા સીલા (બદલા) મીલ-ચુકા

મેં આપકો અયસે અમીક મઝમુનકી તરફ તવજબે દીલાતા હુ, કે જીસકે મુત-અલ્લક, હર શખ્સને કુછ ન-કુછ મુના હોગા લેકીન હબારમે એક યા દો શખ્સ વાકીફ હોગે. ઈસલીયે ઉસકો ઈઝહાર કરતા હું ઓર ઉમ્મીદ રખતા હુ, કે ઈસ કિતાબસે ઉસકા ફાયેદા ગુરૂર ઉઠાઈગે. ઈસ કિતાબકે મઝામીન એક-દમ ખ્યાલમે આના ગયેર મુમકીન હે. ઈસ લીયે અછછી તરેહ, ગઓરસે પરહ-કર ખ્યાલમે લાવે, તાકે મુદઆ હાસીલ હે.

### મકના-તિસે હયવાની.

મકના-તિસ, ઉસ પથ્થરકો કેહતે હે, કે જે લોહકો અપની તરફ ખીંચ લેતા હે હીંદમે ઉસકો ચમકકા પથ્થર કેહતે હે, હકીકતમે અગર ગઓર કીયા જાવે, તો મકના-તિસકે મીજાઝન મ.એને, કશીશ-કે કહે જાતે હે. જે દર હકીકત શખીલે તસ્લીમ હેં પરવર દીગારે આલમને ચે કશીશ તમામ આલમકી મૌજુદાત, ઓર મખલુકાતકે હર ફરદે બશરકો બખશી હુઈ હે. ઓર હર સ્ત્રીકે ચે

તાકત મૌજુદ છે. અગર યે ન-હોતી, તો કાનુને કુદરતમેં ફરક આ-જાતા. ઓર દુન્યાકા કોઈ કામ ન-ચલતા. અગર ગઓર, ઓર તવજનોસે દેખોગે, તો માઅલુમ હો-જાયેગા, કે તમામ કારોબાર જહાનકે ઇસી કશીશકી ખાસીયતસે ચલ રહે હેં. ઇદમે-હીયત, કે જાનને-વાલે જાનતે હે, કે સુરજમે એક અચસી કશીશ મૌજુદ છે, કે જો દીગર સૈયારોકો સુરજકે ગીર્દ હરકત કરને-પર મજબુર કીયે હુયે હે. જીસકે સબબ-સે સબ સુરજકે ગીર્દ ફીરતે હે, ઓર ઉનકી કશીશકે દીગર અકમાર, ઉનકે ગીર્દ ચકકર લગાતે હે, જીન લોગેકા યકીન હે કે ઝમીનકે ગીર્દ સૈયારે ફીરતે હે વોહ ઝમીનમે કશીશ, ઓર સૈયારોમેં હરકત હોના ખતલાતે હે. સૈયારોકી કુવ્વતે જાજીબાકા અસર, જો ઝમીન-પર પડતા હે, વોહ ઇસસે સાફ માઅલુમ હો-રહા હે. કે સુરજકી કશીશસે કાયેનાતે હસ્તી ખર કરાર હે ચાંદ કી કશીશસે તમામ રસોકી પચદા-વાર હે. ઝોહલકી તાસી-રસે માદદ લોહા હો-જાતા હે, કેહ-રૂખા, એક કિસમકા શુદ હે, જો ઘાસકે તીનકેકો અપની તરફ ખીંચ લેતા હે. શમેઅકી રૌશનીકી કશીશ, પરવાનેકો ઘાઈલ કર દેતી હે, ગરઝ-યેકે કુવ્વતે કશીશ, હર ચીઝમે મૌજુદ હે. લેકીન હમ-જીનસમે ઝીયાદા હોતી હે ઓર હરએક ચીઝ, અપને અસલકી તરફ જદક ખીંચે જાતી હે. ઇનસાન ઇનસાનોકો

દેખ-કર, ખુશ હોતા હે મગર હયવાન હયવાનોંકો મિલ-કર રેહતે હે, ધનસાન અશ્રકુલ-મખલુકાત હે, ઇસલીયે ઉસકી કશીશ હર એક ચીઝકો અપની તરફ ખીંચ લાતી હે. પસ હમોરા ફર્જ હે, કે અયસી મુ-ત-ખરરીક, ઓર નાદીર-વજુદ, કુવ્વતે કશીશકો અપને જીરમકે અદર તલાશ કરકે પયદા કરે, કે જીસકે જજબેસે હમ, કુવ્વતે એઝદીકે રાઝો (સેદો) સે વાકીફ હોકર, દુન્યા, ઓર આકે-બતકી મુશ્કીલોકો હલ કરલે લે-હાજ, ઇસ કિતાબમે આપકી તવજજો ઉસ તરફ દીલા-કર, ઉમ્મીદ કરતા હુ, કે આપ જુરર ઉસકે હાસીલ કરનેમે કૌશીશસે કામ-ચાખ હોગે.

### મેરમેરી-ઝમ, યા તવજજો.

યોગ અભ્યાસ, જો અહલે હુનુદકા કદીમી ઇલ્મ હે, જીસકે જાનને-વાલે યોગી લોગ ખડે ખડે ઝખર દસ્ત આલીમ, ઓર આમીલ હો-ચુકે હે, જો ઇસ ઇલ્મકે જરીયેસે મુજસીમ-હી પરવાઝ કર જાતે થે, ઓર હવામે મો-અલ્લક હોકર, ઇબાદત કરતે થે ઓર સમાધી (હ-ખ-સે હમ) લગા-કર, ઝમીનકે અદરહી અદર કહી કે કહી જા-નીકલતે થે આપને સદહા રિવાયતે સુની હોગી, કે પુલાન યોગી, પુલાન તારીખકો, પુલાન મુકામ પર થા. મગર ઉસકે સાથ-હી



દુસરોંને ખ્યાન કીયા, કે નહીં. વેહુ હિસ રોજ પુલાન જગા થા. પુલાન યોગીને સમાધી લી, ઓર પુલાન મેલે-પર, હમકો વહા મીલા ગરઝ-યેકે ઇસ તરેહકી સદહા રિવાયતોં સુની જાતી હે બહોત લોગોને ઇસ મુ-ત-બરરીક, ઇલ્મકે જરીયેસે કરક (કરામત) કા દરજા પાયા. ઓર અપની અપની કરામતે હીખલાઇ. ઓર લોગોકો ઇસ ઇલ્મકા કાઇલ, ઓર મોઅતે-કદ બનાયા. જનકી બુઝુર્ગીકે અબ તક લોગ કાઇલ ચલે આતે હે ઓર આજ તક ઉનકી સમાધી, ઓર મુરતોકો પુજતે, ઓર મુરાદે માગતે હે. અવલીયા અલ્લાહકા રૂખા ઇસસે આલા હે. ઓર ઉનકી કરામતોં બે-શુમાર હે.

એ-તિરાઝ-અગર આપ એ-તેરાઝ કરે કે વેહુ દર-જયે કમાલ તક પહોચ ચુકે થે, તો ફીર વેહુ ગયે કહા ? ઝીંદા કયું નહી રહે ? અગર આપ રૂહકી બધા, ઓર ફનાકી બારીક રમુઝાતકો દેખોગે, તો ચકીન કામીલ હે, કે આપકો અયસે લોગોકી મૌતસે ઇનકાર હોગા. મગર ફીર આપકે દીલમે ખ્યાલ પચદા હોગા, કે વેહુ મુજરસીમ તો નઝર નહીં આતે ? ઇસ એ-તિરાઝસે પેશતર આપ રૂહ, ઓર જીસ્મકે તાઅલુકાત-કી તહકીકાત કરે તાકે આપકો માઅલુમ હો-જાયે કે દર હકીકત હમ ગલતી પર હે લેકીન મેરે ખ્યાલમે આપકા ખ્યાલબી દુરસ્ત હે. કયુંકે



ઝમાનેકે ઇન-કિલાખને ઇન નાદી-રૂલ-વજુદ ઇલમો-મે'લી  
 સખત ઇન-કિલાખ કર દીયા હે, ઓર લોગોકો યે ઇલમ,  
 ભુત, પક્ષીદ, ઓર જાદુ-ગરી, નઝર આતે હે કયુ કે  
 ઝમાન-યે ગુજરતાહી નહી, બલકે ઝમા-નયે હાલ-મે લો  
 અયસે લોગ મૈજુદ હે, જો ઇસ ઇલમકે થોડે બહોત ઇબ  
 તીદાઇ ઉમુદોમે બલકે વોહ દસ્ત-રસ કરકે કુવ્વતે રૂહા-  
 નીકે તમાશે દેખ ચુકે હે, વોહ લોગોકો ઇસ ઇલમકી  
 શોઅબોદા બાઝીયા દીખલા-કર, અપના કુતી કર લેતે હે  
 ઓર ઉનકો લોગ જાદુ કેહતે હે ઓર ઇસ ઇલમકે હાસીલ  
 કરનેકી હિમ્મત હાર ચુકે હે મગર વાહરે ઝમાનેકી નય  
 રગીયા ! આખીર કાર, “હર ઝવાલે-રા કમાલે” કા જબ  
 વક્ત આયા, તો અહલે ચુરોપ-કે મોહક-કોકોને સાયન્ડ,  
 ઓર ઇલમે રાઝકી સોસાઈટીયા, કાયેમ કરકે અયસે મખરી,  
 ઓર નાદી-રૂલ ઉલુમકી તહકીકાતકો બ-દગ-જયે તકમીલ  
 તક પહોચાયા ઓર ઇસ ઉલુમકે બારીક રમુઝકો ઝખત  
 કરકે, ઉન્હોને લોગોકે ખ્યાલાતકો મદદે નઝર રખ-કર,  
 અયસે આસાન તરીકે મુશ્ત-હર કરને શુરૂ કરાયે, કે જસસે  
 લોગ બ-આસાની જાદુગર બન-સકે. ઓર લોગોકો તવજ્જો,  
 ઓર શૈક્ દીલાનેકે લીયે, ઉસકા ઇગરેજ નામ હીપ્નોટી-  
 ઝમ, ગખા જનકો આમ લોગ, મેરમેરી-ઝમ, કે  
 નામસે પુકારતે હે ઓર ઇસ ઇલમકે મશકો તરીકે બતલા-

કર, ઔર તજરૂ-ખાત દીખલા-કર, લોગોંકો ઇસકા અયસા દીલ-દાહ બના દીયા, કે ઝમાનમે ઇસકા શૌક, દીન બ-દીન બડહતા ચલા જાતા હે, જીવર ટેખો ઉધર, ઇસ ઇલમકા અરયા હો-રહા હે ઔર હર શખ્સ અદના, વ આલા, ઇસકે હાસીલ કરનેકા શાઈક પાયા જાતા હે. કયુ કે યે ઇલમ અપની રૂહાની કશીશ, ઔર કુવતે જાજગાસે સાયન્સમે આલા મદારીજ હાસીલ કર રહા હે, ઔર સ્કુલોકે તાલીમે ઇલમે તક, ઇસકે દીલો જાનસે શયદા હો-રહે હે મગર અકસર લોગ, બ-બાઈસે જલદ-બાઝીકે સખ્ર, ઔર ઇસ્તીક-લાલસે કામ લેના નહીં ચાહતે, ઔર અપની આઈદા તરક-કીકે ઝીનેસે ગીર જાતે હે ઇસ ઇલમકે આમીલકો, સખ્રો ઇસ્તીક-લાલસે કામ લેના ચાહીયે, કયુ કે જીસ કદર શાઈક, અપની કુવતે જાજગાકો બડહાયેગા, ઉસી કદર ઇસ ઇલમકે અજાયેખાતકા મુશાહીદા કરતા જાયેગા. ઔર ઉસકે બે-શુમાર ફવાયેદસે મુસ્ત-ફયેઝ હોતા જાયેગા. ચુ કે ઇસ ઇલમમે રૂહાની તાકતસે કામ લીયા જાતા હે. જીસ-પર ઇસકા તમામ હારો મદાર હે.



## રૂઢાની તાકત

રૂઢાની તાકત, નેઅ-મતે ગયેર મુ-ત રક-કીબા હે. જો યક-સુઘ કદબ-સે હાસીલ હોતી હે, ઓર યક-સુઘ, હાસીલ હોતી હે, તસવુર, સે, ઓર તસવુર, ઇજ-તીમાયે ખ્યાલાતકા બહા ભારી મરકઝ દીલ હે મગર યે અપની મરઝીકા માલીક નહીં હે, યે અપને મુશીરોકા મોહતાજ હે જો ઇસકો અપને અસલી મુદ-દઆ પર, કાયેમ નહીં રેહને દેતે. ઓર વઝીરે બા-તદબીર, ઇસકો આખે હે' ઓર મુશીર ઇસકે ધાન હે જો ઇસ-પર હુમેશા ગાલીબ રેહતે હે ઓર યે ઇનકા મુતી, ઓર ફરમા-બરદાશ હે કયુકે ઇન્તી-શારે ખ્યાલાત, ઉસ વક્ત હોતા હે, કે જબ કોઈ ખાહીશ દીલમે પચદા હોતી હે, ઓર તમામ ખાહીશોકા મરકઝ દીલ હે. જુસમે તરેહ તરેહની ખાહીશાત, પચદા હોતી હે, જનમે એક તો ઉસકી અપની ખાહીશ હોતો હે, જો ઉસકો ખુદ-બખુદ પચદા હોતી હે. ઉસકા નામ અદરની (અદરકી) ખાહીશ હે દુસરી ખાહીશકા નામ ખીરની (ખાહીરકી) હે, જો ઉસકો કાનોસે મુનકર પચદા હો જતી હે મગર યે અદરની ખાહીશ પર, જલદ ગાલીબ આ-જતી હે ઓર યે ઉસકા મુરીદ હોઝર, અપની આખોસે દેખનેકા મુશ્તાક હોતા હે, ચુકે યે વઝીરે બા-તદબીર, ઉસ શયકી અસ્લોયત,

ઔર માહીયતકો અછછી તરેહસે દેખ-કર ઉસકો આગ્રહ કર દેતા હે, જુસકે મશ્વીરેસે ઉસકો ઉસકી મકબુલી-ચત હોતી હે અગર આપકો ઇસમેં એ-તિરાઝ હે, તો તજરૂઆ કીજીયે, ઔર દેખ લીજીયે આપ અપને ખ્યાલકો એક તરફ લગાઇયે, યાને કીસી ચીઝકો ખાહીશ દીલમે કીજીયે, યુહીજખ આપકે કાનમે કીસી અજબો ગરીબ ખબરકી આવાઝ પહોચેગા, તો ફૈરન આપકો વોહ ખાહીશ માઅલુમ હોકર, આપકા દીલ ઉસ તરફ ચલા જાયેગા. ઔર આપકો ઉસ અજબો ગરીબ, વાકેઆ-કે માઅલુમ કરને, ઔર દેખનેકા ખાહીશ પચઠા હો-જાયેગી પસ ચેહી ઇન્તે-શારે ખ્યાલાત હે. જુસકે રોકનેસે યક-સુઈ-કદખ પચઠા હોકર, તા-કતે રૂકાની, હાસીલ હોતી હે જુસકા તાઅલુક ઝીયાદા-તર દીલ, ઔર આખોમે પાયા જાતા હે. દેખો જમ હમ કીસી શખસકી તરફ મુખાતીબ હોકર, ઉસકો કુછ કેહના આહતે હે, તો પેશતરહી હમારે મતલબ સમઝ લેતા હે. ચે ઉસકે યક-સુઈ-કદખ-કા નતીબ હોતા હે જુસસે વોહ કબલ અઝ ખ્યાન કરનેકે હમારે દીલી મનશા પર, હારી હો-જાતા હે ઇસલીયે યક-સુઈ કદખ, કા હોના હર હાલતમે જુરૂરી હે.

### યક-સુઈ-કદખ.

યક-સુઈ-કદખસે મુરાદ, અપને ખ્યાલકો એક મરકઝ પર ઠાયેમ કરના હે. મગર ચે બીહુન ઇસ્તોક-લાલ, ઔર

યકીને કામીલકે કાયેમ નહીં હો-સકતા. પસ જન ઇનસાનમે  
 ઇસ્તીક-લાલ, ઓર યકીન નહીં, વોહ બે-એતેકાદ હે ઉસકો  
 ચે મરતબા હાસીલ નહીં હો-સકતા ઓર વોહ કીસી કામમે  
 કામ-ચાખી નહી ઉઠા સકતા દેખો ખાઅઝ આદમી, જમ  
 કોઈ કામ શુરૂ કરતે હે તો બ-બાઈસે બે-એતેકાદી, ઓર  
 બે-ઇસ્તક-લાલીકે ઉનકે ખ્યાલાત, મુનેશર હો-જાતે હે  
 ઓર ઉનકા અસલી મુદ્દઆ હાસીલ નહીં હોતા પસ હમારા  
 ફઝ હે, કે હર એક કામકી ઇખ્તીદામે ખાહ ઉસકા નતીજા  
 નેક હો, યા બદ, ઉસમે દીલી તવજ્જોસે હમા-તન મસરૂફ  
 હો-જાના ચાહીયે ઓર દીલમે યકીન કામીલ રખના ચાહીયે,  
 કે હમ અપને ઇરાદેમે કામ-ચાખ હોગે. નતીજેકે લીયે  
 ઇસ્તીક-લાલ, ઓર વક્તકા મુંતેઝર રેહના ચાહીયે પસ  
 શાગીલકો અપને શુગલમે અયસા મુસ્ત-ગર્ક હોના ચાહીયે,  
 કે સિવાયે અપને અદરની મુદ્દઆકે ખીરની ચીઝોકે સુનને,  
 ઓર દેખનેસે અપને આપકો મુસ્તશના કરદે ગો ઇખ્તીદાઈ  
 હાલતમે અયસી મસરૂફી-ચત હોની મોહાલ હોતી હે, મગર  
 રફતા રફતા આદત ડાલને, ઓર ખ્યાલકો એક તરફ લગાનેસે  
 હાસીલ હો-સકતી હે દુનિયાકે તમામ મજહૂબ, ઇસ  
 ખાત-પર મુત્તફીક હે, કે યક-સુઈ કલ્બકે લીયે, સખસે  
 પેહલે તસવુર હોના ચાહીયે. જબ તક કોસી ખીરની ચીઝકા  
 અદરની નકશા, દીલ પર નકશ ન-હોગા. તબ તક તસવુરકા

કાર્યેમ હોના સખ્ત મુશ્કીલ, બલકે ના-મુમકીન હે. અહલે હુનુદને યક-સુધ કલ્મકે લીયે સખસે અહના દરબા, બુત-પર-સ્તીકા કાર્યેમ કીયા તાકે એક ટાઈમ (વક્ત) મુકર્રરા પર, એક ચીઝકી તરફ તવબ્જો દેનેમે કુવતે ખ્યાલીકો તરફી હો. ઓર બુતોકે તસવુરકે ખાઅદ, ઇનસાન ઝીંદા સુરતોંગા તસવુર કરકે રૂહાની તાકતકો હાસીલ કરલે કયુકે તસવુર, બિદુન કીસી ચીઝકો મુશ્કલ કાર્યેમ કરનેકે હાસીલ નહીં હો-સકતા તબરૂખા સાફ બતલા રહા હે. સુકીયાયે કિરામતી અપને મુરીદકો તસવુર કરનેકો દિદાયત કરતે હે. ઓર ઉસીસે વોહ ફયેઝ-ચાબ હોત હે અહલે હુનુદ, શિવાલો, ઓર મદીરોમે બુતોકો પુજતે હે ઓર અહલે તસવુર અપને પીરકી ખ્યાલી સુરતોકો અપના રાહ-બર બનાતે હે. પસ જો લોગ, બુતોકો અપના રાહ-બરે કામીલ સમજ-કર પુજતે હે, ઓર તમામ ઉમર ઉસમે ગલતા, ઓર પયચા રેહતે હે, વોહ સખ્ત ગલતી કરતે હે, વોહ રૂહાની તાકતોંકો હાસીલ કરનેસે કેસો દુર રેહતે હે, યે ઉમુલ, ઇબ્તીદાઈ યક-સુધ કલ્મકે લીયે થા, ન-કે હમેશાકે લીયે. પસ અગર કેઈ શખ્સ “હુમા હિસ્ત” કે ખ્યાલસે બુત-પરસ્તી કરતા હે. તો મુઝાયેકા નહીં વોહ ઇસકે જરીયે-હીસે કુદરતે એઝદીકે તમાશે દેખતા હે જો લોગ તસવુરકે રૂમુઝસે વાકીફ હે. વોહ ઝાહીરી નઝરમે બુત-પરસ્તીકો બચ્ચોફા ખેલ સમજતે હે.



મુફ્ફીયાયે-કિરામ, યક-સુઈ કલ્મ-કે લીયે, ઇશકે મિજાઝી-કીલી હિદાયત કરતે હે. તાકે તાલીમકા દીલ, એક તરફ લગ-ખયે ઓર ખ્યાલાતમે' ઇતિશાર ન-હોને પાયે. બે-શક યક-સુઈ કલ્મકે લીયે ઇશકે મિજાઝીકા લટકા બહોત આસાન, ઓર નિહાયત પુર તાસીર, સાબિત હોતા હે. લેકીન ખતર-નાકબી હે, કયુ કે જો કોઈ સાહેબે કિસમત હોતા હે, વોહી ઇસ ગોહરે મકસુદસે દા-મ-ને ઉમ્મોદ ભરતા હે. વર ન ઇસ અમોક દરીયામે ડુબ-કર, અપની ઝીંદગીલી ખરબાહ કરતે હે

આશીકાંને સાદીકકે કિસ્સે, ઓર હિદાયત સુનને, ઓર પરહનેસે, સાફ પાયા જાતા હે, કે જજ-ખયે મોહુખ્ખતમે ઉનકી રહાની તાકતે, કીસ હદ તક બઝહી હુઈ થીં ઓર ઉન્હોને ઉસકે જરીયેસે વોહ કામ કીયે, કે ઇનસાની તાકતસે બંધ થે ફરહાદ,કા શાહ-ઝાદી, શીરીંકી તસ્વીર દેખકર, ઇશકે મીજાઝીકા દીલ-દાદાહ બનના, ઓર તને તનહા તેશેસે પહાડ કાટ-કર, નેહર ચલાના, ઝાહીરમે અફસાના માઅલુમ હોતા હે, મગર બ-નઝરે ગઓર, દેખનેસે માઅલુમ હોતા હે, કે યક-સુઈ કલ્મ, ઓર કુવ્વતે રહાની-કાહી કરીશમા હે. મજનું-કા ઇશકે લયલી,-મે મસ્ત, ઓર મહો હોકર, જ ગલોકી ખાક છાનના, ઓર સોખ્તા તન, કુલ્હારેકી ઝળ સર પર ખાકર, લયલીકા નામ લેના, યે તસવુર, ઓર



ઈજ-તિમાયે ખ્યાલાત-કાહી નતીજા હે. મગર અફસોસ !  
 કે આજ-કલકે લોગ, ઉનકી હિકાયત, એર કિસ્મે સુન-કર,  
 ઉનસે નફા નહીં ઉઠાતે. બલકે અપને ખ્યાલાતકો ગદા કરકે,  
 ઝીંદગી હરામ કર દેતે હે જહા-તક દેખા જાતા હે. વહા  
 તક કોઈ શખ્સ ઝમા-નયે હાલમે રૂહાની માદદા પયદા  
 કરનેકે લીયે, ઇશકે મિજાઝીકા પયરો-કાર નહી હોતા બલકે  
 શેહવત પરસ્તીકે બે-લુગામ ઘોડે-પર સવાર હોકર, અયસે  
 અ ઘે ફુ એ મે ગીરતા હે, કે જહાસે ફીર ઉસકા નીકલના  
 મુશકોલ હો-જાતા હે તજરૂબા ઇસ ખાતકા ગવાહ હે, કે  
 જમ મોહુખખતકા ભુત, સર પર સવાર હો-જાતા હે તો  
 ઇનસાન અપને જા-મયે હસ્તીસે બે-ખબર હોકર, અપની  
 ઝીંદગીકો તલખ કર દેતા હે પમ અગર વોહ જજ-બયે  
 મોહુખખતમે અપને ખ્યાલાતકો ના-જાયેઝ અફઆલસે  
 રોક-કર, રૂહાની અફઆલમે લગા લેવે તો બે-મુખાલીગ  
 ફુદરને એઝદીકે રાઝેસે આગાહ હો-જાયે મગર શખ્સ તો  
 મોઆમીના હીગર શું હો-રહા હે લઈતે નફસાની, ઉસકી  
 આખો-પર પટ્ટી બાધ દેતી હે. એર દીલકો સીયાહ કર  
 દેતી હે એર ચે ખાતીની આખોસે અધા હોકર, ઉસ દરીયાયે  
 ભવરકે ગીરદાખમે ચક્કર ખા-ખાકર, ગરકે આખ હો-જાતા  
 હે. પસ બ્રહ્મ ગરઝ, એર મહસદકે લીયે ઇશકે મિજાઝીકા  
 તરીકા તજવીઝ કીયા ગયા થા, વોહ ગરઝ ઝમાને હાલમે

પુરી નહીં હોતી. ઐર અકસર લોગ બજાયે કાર્યેદેકે તુકસાન  
હાતે હે. પસ જો લોગ મુન્દર-જયે તરીકેસે, મઝીલે  
મકસુદ તક નહીં પહોચ સકતે, વોહ રૂહાની તાકતસે મતલબ  
હાસીલ કરનેકે સિવાયે દીગર વસાઈલ ઈખત્યાર કરે,

### તસવુર.

તસવુર, બહોત તરેહકા હોતા હે મગર તસવુરકે  
દો મુકામ હે આખે, ઐર દીલ, જનમે યે ઝાહીર, ઐર  
પોશીદા રેહતા હે. ઇસ્લીયે ઇસકી દો કિસમે હે યાને તસવુરે  
અદરૂની, ઐર તસવુરે ખીરૂની મગર જબ-તક અવલ  
તસવુરે ખીરૂની ન હો, તબ તક અદરૂની તસવુર નહી હો-  
સકતા કયુ કે જબ-તક હમ કીસી ચીઝકા આખોસે મુશાહીદા  
નહી કર લેતે, તબ તક ઉસકો કુખુલ નહી કરતે હા, બાઅજે  
વકત શુનીદા (સુની હુઈ) ખાતોકા ખ્યાલ ઝુરૂર હો-જાતા હે  
મગર ખીદુન ઉસકે દેખને, કે તસવુરમે ઉનકા લાના  
મુશકીલ માઅલુમ હોતા હે પસ ઝાહીરી 'તસવુર આખોમે  
સમાયા રેહતા હે ઐર અગર વોહ તસવુર સન્ન્યા, ઐર  
દીલસે દોયા ગયા હે તો વોહ ઝાહીરી આખોસે નીકલ-કર,  
ખાતીની આખોકે પરદોમે જાકર, એક રૌશની પયદા કર

દેતા હે, ઓર હમ ઉસ તુરાની રૌયનીમેં કુદરતે એઝીકે  
 દીલ-ચરપ રાઝોંકા (સિદ્ધોંકા) નઝઝારા કરતે હેં. પસ જબ-તક  
 ઝાહીરી તસવુર નહો, તો બાતીની તસવુર હોના મુશ્કીલ  
 હે. મગર અકસર આમીલોને ઇસકે બર ખિલાફ, પેશતરહી  
 બાતીની તસવુરકે લીયે હિદાયત કી હે. મગર યે તસવુરકી  
 દુસરી મઝીલ હે ઇસમે કલામ નહીં, કે અન લોગોંકે  
 દીલ કુદરતસે (કીનેસે) પાફ, ઓર સાફ હેં, વોહ ઇસ  
 મંઝીલ પર પહોચ જાતે હેં મગર ફીરભી જબ-તક ઉન્હોને  
 કીસી ચીઝકી શકલ ન-દેખી હો, વોહ હરગીઝ ઉસકો  
 તસવુરમેં નહી લા-સકતે એક આમીલસે જબ એક દફા  
 તસવુરકે મુત-અલ્લક જીકર આયા તો ઉન્હોને બાતીની  
 તસવુરકો તરજીહ દેકર કરમાયા, કે હમ ખિલ-ફુલ એક  
 આસાન તરકીબ બાતીની તસવુરકી બતલાને હે. અસકો  
 ઉન્હોને યુ ખ્યાન કીયા, કે રાતકો જબ સોને લગો, તો  
 હાથ, ઓર મોંહ, ધોકર ચાર પાઈ-પર, કે અસકો સીરહાના  
 શિમાલ, ઓર પાઉ જુનુબકો હો, ચિત લેટ જાઓ. ઓર  
 આખે બદ કરકે છોટે બરતન, યાને ખ્યાલી વ-ગચરા, કા  
 નકશ દીલમે ખીઠાઓ. ઓર ઉસકી ગોલાઈ, ચોડાઈ, શકલો  
 શબ્દાહતકી અચસી તસવીરે ખ્યાલી દીલમે બનાઓ, કે  
 ગોયા વોહ તુમ્હારે સામને મુજસ્સીમ પડી હુઈ હે. ઇસી  
 ખ્યાલમેં તુમ સો-જાઓ. ઓર કમ અઝ કમ, એક હફતા

તક. ઉસકા તસવુર ખુબ કરો. ઇસકે બાઅદ ઇસસે કીસી બડી ચીઝકી તરફ તવજજો કરો. ઇસ તરેહ હર રોજ કીયા કરે. ગરઝ-ચેકે ઇસ તરેહ છોટીસે બડી તક, સાત ચીઝે અપને દીલમે ખીઠલા-લો. ઉનકા તસવુર તુમકો. યહા તક હો-જાયે, કે જબ તુમકો જરાબી ઉસ ચીઝકા ખ્યાલ આ જાયે, તો ફારન ઉસકી મુજરસીમ શકલ તુમહારી આખોકે સામને ખીચ જાયે.

પસ જબ મરક કામીલ હો-જાયે, તો નિસ્ક શખકે વક્ત ઇસ તરેહ ચીત લેટ-કર, હાથમે એક છડી, બેદ વ-ગયરાકી લેલો. ઓર આસમાનમે ઉસ ચીઝકો, જો કે છડા મારનેસે આવાઝ દેવે, ખુબ તસવુર કરકે, ઉસકો મુજરસીમ અપની આખોકે સામને લાઓ. જીસ વક્ત તુમકો પુરા યકીન હો-જાયે, કે દર હકીકત વોહ ચીઝ મેરે સામને રખી હે, તો વોહ છડી ઉસકો મારો. તુમહારે તસવુરકી તાકતસે, ઉસ વક્ત તુમહારે કાનો, બલકે અડોસ પડોસકે લોગો-કાબી એક આવાઝ સુનાઈ દેગી. પસ ઉસ વક્ત જાનલો, કે હમારા તસવુર અસલી હદ તક પહોચ ગયા હે. પસ અચસી મરક, ઓર તજરૂબકે બાઅદ, તુમ જીસ ચીઝકા તસવુર કરકે, જો હરકતે ખ્યાલી ઉસકો દોગે, તો ઉમદા અસર કામીલ ઉસ-પર પડેગા. ઇસ તરકીબે અમલ પર ગઓર કરનેસે સાફ માઅલુમ હોતા હે, કે સખસે પેહલે આખો-કાહી તસવુર જુરૂરી હે, કયુ કે જીસ

શખસને આખોસે કોઈ ચીજ નહી દેખી, વોહ કીસ તરૈહ ઉસકા તસવુર કર સકતા હે, કયુ કે ખીદુન ઇખ્તીદા, યાને આહીરી તસવુરકે ઇસ અમલકા કરના ખાહીશ પર મળની હે. ઓર ખાહીશ દીલસે પયદા હોતી હે, પસ જુસ ખાહીશકી તસ્વીર હુમને અપની આખોસે નહી દેખી, વોહ કીસ તરૈહ હુમારે ખ્યાલમે આ-સકતી હે ? ઇસલીયે સાખીત હે, કે ખાહીશ, યાને ખ્યાલ દીલસે પયદા હોતા હે.

### કુન્વતે ખ્યાલી

ઇનસાનમે સખસે ઝીયાદા કુન્વતે ખ્યાલીકા બોહર હે, જુસકે લરોસે પર ચે નેક, ઓર બદ કામ કરતા હે બાઅઝ વક્ત ચે અપને ખ્યાલસે બહાદુર, ઓર જવા-મર્દ બન-બતા હે, ઓર બાઅઝ વક્ત બુઝ-દીલ, ઓર ખોફ-જદા હો-બતા હે ઓર બાઅઝ વક્ત દકીક ખ્યાલમે પડ-કર, અપને જુસમ-સેબી બે-ખબર હોતા હે. ઓર ઉસ ખ્યાલકી અકસી તસ્વીર ઉસકે દીલ-પર, અયસી નકશ હો-બતી હે, કે ઘ ટો તક ઉસમે મસ્ત, ઓર મહો હોકર, ઉસકે વજુદકો કાયેમ કર લેતા હે બલકે કીસી મુશકીલ, ઓર મુખ્હમ બાતકો હલ કર લેતા હે ખાલીકને ખ્યાલાતકા મયદાન, ઇનસાનકે લીયે અયસા વસી બના-દીયા હે, કે

જુસમેં દીલકે બે-લુગામ ઘોડે-પર સવાર હોકર, નીચે ઉપર હોતા હુવા, હર લેહજે, ઓર હર ઘડીમે ચશમે-ઝંદનમેં કરોડો મંઝીલોડી મસાફત તય કરતા હુવા, ચલા જાતા હે, ઓર ઇસ તરેહ પર અપને અસલી મુકામ-પર વાપીસ આ-જાતા હે, અહીંહને ઇસ ખ્યાલકો હુમા સિક્કત મૈસુફ રખ્યા હુવા હે, કેઇ શખ્સ ઉસકી સિક્કતે અસલીસે બાહીર નહીં હો-સકતા જબ તકકે વોહ કુવ્વતે ઇરાદીકો કામમે નહીં લાતા કુવ્વતે ઇરાદી, વોહ જૌહર હે, કે જુસકે જરીયેસે હુમ અયસી ચીઝો-પર ગાલીબ આ-જાતે હે કે જો હુમારી તાકતસે બાહીર હોતી હે. પસ ગઓરસે દેખને પર સાર્જીત હોતા હે, કે ખ્યાલી કુવ્વતકી કામ-ચાખીકા ઝીના, (સીડી) કુવ્વતે ઇરાદી હે. પસ જબ તક ખ્યાલ પર કુવ્વતે ઇરાદી યહા તક ગાલીબ નહો, કે ઇનસાન મહવીયતકે આલમમે પડા હુવા દુનિયાકે ધ ધોસે બે-ખબર હો-જાયે, જયસા, કે ગેહરી નીદમે સોયા હુવા હોતા હે, તબ તક અસલી ગરઝસે મહરૂમ રેહતા હે તજરૂબેસે દેખ-લો, કે યે દોનો ચીઝે નીદમે બી મૈનુદ રેહતી હે

હીકાયત-એક તાલીબે ઇલ્મકો મદેસેમે એક રાજ ઉસ્તાદને લીખનેકો દીયા, કે જો ઉસ લડકેકી ઇલ્મી તાકતસે બાહીર થા, લડકા ઉસકો દેખ-કર ચક્કર ખાને



લગા, મગર ઉસકા ખ્યાલ ઉસ તરફ બંધ-મયા, કે મેં  
 ઇસકો લીખ-લુગા. મુસવ-વિદા લેકર વોહુ ઘર આયા, ઓર  
 ખ્યાલ હુડાને લગા, મગર ઉસકી અકલ ચકરાને લગી,  
 ઓર વોહુ અચસી હાલતમે સો-ગયા. ઓર કુછ દેરકે  
 બાઅદ ખાખે ગફલતસે ઉઠા ઓર ચિરાગ રૈશન કરકે  
 ઉસને ઉસ તમામ મુસવ-વિદેકો લીખ-કર રખ દીયા,  
 ઓર ખુદ ફીર સો-ગયા. જબ સુખ્હોકો ઉઠા, તો મુસવ-  
 વિદા, અપના હસ્તી લીખખા હુવા દેખ-કર, મુ-ત-અજબ  
 હો-ગયા, ઓર ઇસ ખ્યાલમે પડા હુવા સોચને લગા, કે  
 મેરે હસ્ત-ખતી મુસવ-વિદેકો કેન લીખ ગયા, ઇસી  
 ખ્યાલમે લડકા મહેસેમે' ગયા, ઓર અપને ઉસ્તાદસે  
 રાતકી સારી સર ગુજસ્ત એહવાલ ખ્યાન કરકે, મુસવ-વિદા  
 લીખલાયા, ઉસ્તાદને લડકેકી ખાત સુનકર, મુ-ત-અજબ  
 હુવા, ઓર ઉસકો ખ્યાલ પયદા હો-ગયા, કે દર હકીકત  
 યે કોઈ અજબ લેહ હે, ઇસકો માઅલુમ કરના ચાહીયે.  
 હસરે રોજ ઉસ્તાદને ઉસસેબી મુશકીલ મુસવ-વિદા ઉસકો  
 દીયા, ચુ કે લડકેકા ખ્યાલ પેહલે મુસવ-વિદેકો દેખ-કર,  
 કુછ મજબુત હો-રહા થા, ઇસલીયે ઉસને ખિલા-ઇનકાર,  
 વોહુબી લે-લીયા. ઓર ઇસ તરેહ ઘરમે વાપીસ આયા,  
 ઉસ્તાદ ઉસ દીલ-ચરપ કેફીયતકો દેખનેકે લીયે રાતકો ઉસકે  
 ઘરમે ઉસ કેઠડી, યા હમરેકે અંદર, એક કોનેમે' બયેઠ



ગયા લડતા ફીર ઉસી હાલતમે' બાઅદ ગયોર, ઓર ફીકરકે સો-ગયા. ઓર કુછ દેરકે બાઅદ ઉઠા. ઓર બ-હસ્તુર કાજજ ઓર ખતમ લેકર, અપના મુસવ-વિદા લીખને લગા ઓર મુસવ-લીખ-કર, ઉસકે નીચે અપને દસ્ત-ખત કર દીયે ઓર મુખડાકો જખ ઉઠા, તો મુસવ-વિદા લીખખા હુવા પાયા. લડકા સ્કુલમે ગયા ઓર ઉસ્તાદકો દીખલા-કર કહા, કે મેરા તો હાલ બ-હસ્તુર પેહુલે જયસા હે, માઅલુમ નહી, કે મુસવ-વિદા રાતકો કોન લીખ-કર રખ-જતા હે ઉસ્તાદને લડકેને કહા, કે અય અઝીઝ ! તુ અપનો અસલી હાલતસે બે-ખખર હે ચે સખ તેરા કમ, તેત્તી કીયા હુવા હે. કયા આપ ઇસ તમસીલકો પઠ-કર તવજ્જો નહા દેગે ! ઓર યકીન નહીં લાઇગે, કે કુવ્વતે ખ્યાલી પ, કુવ્વતે ધરાદી, ઇસ કદર ગાલીખ હુઇ, કે લડકેને બે-ઇન્મીકી હાલતમે ઉસ દકાક (પેચીદા) મુશકીલ સવાલકો હલ કરકે દીખલાયા અયસી સેકડો ખાતે આપને દેખી હોગી, યા સુની હોગી મગર આપને કલ્મી ઉન-પર તવજ્જો નહીં કી-હોગી, અગર આપ ઉન-પર તવજ્જો કરે, તો ખહોત જદદ આપકો માઅલુમ હો જાયેગા, કે દર હુકીકત કુવ્વતે ખ્યાલી, ઓર ઇન્દી પર, અદલાહને એક જોહરે આઝમ ખખયા હુવા હે, જસસે હમ અપની કમ તવજ્જોકે બાઇસ મહરૂમ હે. મગર ખ્યાલ રહે, કે બાઅઝ

વકત ઇનસાનકા ખ્યાલ ઉસકો મગલુબ, ઓર ખત-રયે  
જનમે-ભી હાલતા હે

હિકાયત-હે, કે એક સાધુકા ચેલા, જદા-જરી કરનેકો  
દુસરે ગાઉમે શામકે વકત જાયા કરતા થા ઓર ઇખ્તાલાયે  
તાઅલીમને ઉસકે દીલમે ભુતકા વહેમ ગાલીબ રખ્યા હુવા  
થા પસ જબ રાતકો વોહ ગદાઈસે વાપીસ આતા, તો  
રાસ્તેમે એક અધેરી જગામે ઉસકો ભુતકા ખ્યાલ સમા  
જતા. જસસે ઉસકો તાકત મગલુબ હો-જાતી ઓર વોહ  
ખૌફસે ભાગતા મગર ઉસને ચે રાજ કીસીકો ન-ખતલાયા  
ઓર દીન બ-દીન, લાગીર હોતા ગયા, એક રોજ ઉસકે  
ગુરને પુછા, કે તુમ લાગીર કયુ હોતે જાતે હો તુમકો  
કોનસી અયસી ફીઝર લખ ગઈ હે ? તબ ઉસને અપને  
ગુરસે કહા, કે મુજકો કોઈ ફીઝર નહી હે, મગર જબ મે  
ગાઉ-મેંસે ભીક માગ-કર વાપીસ આતા હુ, તો પુલાન  
મુકામ-પર, એક સિયાહ ભુત, મુજસ્સીમ હાલતમે મીલતા  
હે. જસસે મુજકો કમાલ ખૌફ આતા હે ગુરને કહા, કે  
અછછા ફીઝર મત કરો. કલ હમ તુમ્હારે પીછે એક  
મંતરકા જપ કરેંગે, ઓર તુમને જાતો દરે અપને એક  
હાથ-પર ખુબ સિયાહી લગા લેના, ઓર જબ વોહ તુમકો  
દીખલાઈ દેવે, તો સબસે અન્વલ તુમને ઉસકે મોહ-પર  
સિયાહી મલ-દેના. ફીર આઈદા કબી તુમ્હારે સામને ન

આયેગા. પસ ઈસ તરેહ દુસરે રોજ ઉસ સાધુને કીયા. ઓર હાથ-પર તેલ મલ-કર ખુબ સિયાહી મલ-લી. જબ શબકેા ઉસી મુકામ પર આયા તો ભુત નઝર આને લગા, ઉસને હુસ્ને હિફાયત અપને ગુરક, સિયાહીકા હાથ ઉસકે મોહ-પર ફેર દીયા ઓર બે-બોફેા ખતર ગુરકે પાસ આયા ઓર તમામ માજરા ઉસકે ગોશ ગુબ્બર કાયા તબ ગુરને કહા, કે વોહ આઈના ઉઠા લાઓ, ઓર અપના મોહ દેખા, તો ઉસકેા અપના ચેહરા તમામ સિયાહુ નઝર આયા ઓર હુયરાન હુવા, તજ ગુરને હિ-ાયત કી, કે ચે તુરહારેહી ખ્યાલકા નતીજા હે દેખ લીજીયે ખ્યાલને ઉસકેા ભુતકા વહેમ ડાલા ઓર કુવ્વતે-ઈરાદીને જાયે મુકર્રરા-પર ઉફસે અલાહીદા હોકર, દીલકેા મુજરસીમ સુરતમે અપના આપ દીખલા-કર, ભુતકા નઝઝાર કન દીયા ફીર વોહ ખુદહી ઉમકે મોહ-પર, સિયાહીકા હાથ ફેર કર ઉસકા હામલા ખર કરાર, ઓર કાયેમ કર દીયા, પસ કુવ્વતે ખ્યાલી, ઓર ઈગદીકા જોહર, હર ઈન-સાનમે માબુદ હે, જીસકે હાસીલ કરનેકે લીયે, હર વકત ઉસકેા તલાશ કરની ચાહુ.યે કયુ કે કુવ્વતે ખ્યાલીકી તાકત બડી પુર તાસીર, ઓર બદલ અસર કરને-વાલી હે

તજરૂબા-આપ કીસી ત દુરસ્ત, ઓર મઝબુત આદમીકેા કેહકે, કે આપકેા કયા હે-મયા હે, કે દીન બ-દીન આપકા

ચેહરા સુરખાયા જાતા હે એર બે-રૈનક (ફીકા) હોતા જાતા હે  
 આપ કયુ નહીં કેઈ ઇલાજ કરતે ! પસ વોહ શખ્સ ફીકર મંદ  
 હોકર આઈનેમે અપના ચેહરા દેખેગા, એર અપના હાલ  
 દીગરો-સેબી દર્યાફત કરેગા કે કયા મે પેહલેકી બ-નિસબત  
 કમ-જોર હુ ! ઉસકે કેહને-પર દુસરે શખ્સબી કેહ  
 દેતે હે, કે કુછ માઅલુમ તો અયસાહી હોતા હે. પસ  
 ઉસકે દીલમે ખ્યાલ પુખતા બયેઠ ગયા એર તુમ દુસરે  
 તીસરે દીન ઉસકે મીલને-પર જુરર યાદ કરાદો કે ભાઈ  
 અપના ઇલાજ કરો, ઇસ તરેહ અઠ-રોજકે કેહને-પર,  
 વોહ શખ્સ ખુદ લાગીર, એર ખીમાર હોના ઝાહીર કરેગા  
 એર વોહ ઉસી ફીકરમે પડ-કર, હકી-કતન ખીમાર હો  
 જાયેગા બાઅજ કમ-જોર, એર ખુઝ-દીલ, આદમી તો  
 ઇસી વહેમ એર ફીકરમે મરજતે હે, યે કેઠા જાહુ નહી  
 સીર્ફ ખ્યાલી કુવ્વતકી તાકત ઉસકે દીલ-પર, અયસી બયેઠ  
 જાતી હે કે વોહ મગલુબ હોકર, ફીકરમે પડ જાતા હે  
 એર સુનીયે, કે જબ આપ રાતકો સોને લગે, તો અપના  
 નામ લેકર યે કહે, કે મુઝકો પુલાન વકત પર બે-દાર કર  
 દેના. પસ ઉસી ટાઈમ પર, આપકી આખ ખુલ જાયેગી.  
 બારહા ઇસકા તજરૂબા ફીયા ગયા, તો દુરસ્ત માઅલુમ  
 હુવા. પસ ઇન છોટે છોટે મુશાહીદોકો દેખ-કર માઅલુમ  
 હોતા હે, કે ઇન-સાનકે ખ્યાલમે બડી ભારી તાકત હે.

ઓર ચેહી વજેહ હે, કે ઈજ-તીમાયે ખ્યાલાતસે તસવુર,  
ઓર તસવુરસે યક-સુઈ કલ્મ, ઓર ઉસસે રૂહાની તાકત,  
ઓર શૈશન-ઝમીરી, હો-જાતી હે, ઇસલીયે હમ ઉસકે  
મુત-અલ્લક ઇજ્તીદાઈ તરીકા દરજ કરતે હે જુસ-પર અમલ  
કરનેસે બહોત જલ્દ આદમી કામ-યાબી ઉઠા સકતા હે.

મેરમેરી-ઝમકે આમીલકે લીયે હીદાયાત.

૧-ઈસ ઇલ્મકે લશુ (જુટા) ઓર શોઅબોદા-બાઝી, મત  
ખ્યાલ કરો, બલકે ઇસ ઇલ્મકે રૂહાની ગીબા સમજ-કર,  
ઈસકે હાસીલ કરનેકા રૈયક કરો.

૨-યક-સુઈ-કલ્મ, ઇસ ઇલ્મકી જુઝકે આઝમ હે.  
બીદુન ઇમકે ચે હાસીલ હોના મુશ્કીલ હ.

૩-યક-સુઈ કલ્મકે લીયે તસવુરકા હોના લાઝીમી  
હે. જો બીદુન કીસી ચીઝકી ખાહીશકે નહા હો-સકતા.  
ઈસ-લીયે અવ્વલ કીસી ચીઝકી ખાહીશ, અમલસે પેહલે  
અપને દીલમે પયદા કરલો.

૪-તન-હાઈ ઇજત્યાર કરો. જહા કીસીકા આવાઝલી  
કાનમે ન-પહંચે અપને ખ્યાલાતકે એક મરકઝ પર,  
કાયેમ કરકે ઉસકે ધ્યાનમે લગ જાઓ. ઓર સિવાયે ઇસકે  
કીસી દીગર ખ્યાલકે દીલમે ન આને દો.

૫-કુબ્જત દેને-વાલી ચીઝોકા ઇસ્તી-માલ કરો, ઇસ શર્તસે, કે તુમહારા દીમાગ, ઝમક હો, ઓર અપને આપકો અયસી ગીબ, ઓર ફેઅલસે, જહા તક તુમ બચા સકતે હો, બચાઓ જીસસે દીલ, ઓર દીમાગ, કમ-બેર હોનેકા અફેશા હો.

૬-અયસે લોગોકા સોહબતસે પરહેઝ કરો. જો ફેઅલે ના-બચેઝકે આદી હે ઓર દુમરાંકો-ભી અયસી બાતે સુના-કર, ઉનકે ખ્યાલાતકો બીગાડ દેતે હે.

૭-સન્ધ્યાઈકો હમેશા પસદ કરો. ઝુટ બોલનેસે બચો બલકે દરોઝ-ગો લોગોકી સોહબતમે ન-જાઓ.

૮-અબ્વલ તો લાલચકો છોડ દો. વર ન અમરે વાજેબીસે પેહલુ-તહી ન-કરો હા, ગયેર વાજેબ લાલચકે લીયે હાથ ન-પસારો, કયુ કે લાલચ સખસે ઝીયાદા ઉસકે ખ્યાલતમે ઇતીશાર લાને-વાલા હે.

૯-બે-બે બાતે ઇસ ઇલ્મકે જરીયે મુશાહીદેમે આયે, ઉનકો મુશાહીદા સમજ-કર, કીસી દુસરે પર ઝાહીર મત કરો કયુકે મુજબે તુકસાને અમલ હોતી હે બ-વકતે અમલ હમે રવા પર તવબ્બો કરો તાકે તુમ-પર દાયેમી વિદકા રાઝ ખુલ-જાયે, અકસર મોહકકોકોને અહલે હુનુફયે હમે રવાંકે સાથ સોહંગ, ઓર અહલે ઇસલામને અદલા-હુ, ઇસમ-કોહી “ઇસમે આઝમ” બતલાયા હે. જો



તજરખેમે' દુરસ્ત માઝલુમ હુવા હે એસકે યકીન નહો, વોહ ગૌ-શયે તન-હાઇમે હમે રવા પર, તવજમે કરકે દેખ-લે,

૧૦-હુમ, યાને કીસીકે મોહબ્બત કરને, યા ઉસકે અપને તાબેમે કરનેકે લીયે કુવતે ઇત-તિસાલ, ઓર બુઝ, યાને કીસીકે તકલીફ પહોચનેકે લીયે, કુવતે ઇન-ફિસાલસે કામ લો મગર કીસીકે તકલીફ પહોંચાનેમે હત-તલ મકદુર, જહા તક હો-સકે પરહેઝ કરે.

---

મેરમેરી-ઝમકે આસાન તરીકે, આંખોંમે કુવતે મકના-તીસી.

---

આખોમે કુવતે મકના-તીસી હોનેકા વોહ જોહરે આઝમ હે, કે એસકે જજખેસે હાસીદ મગલુબ હોતે હે, ઓર સગ-દીલ લોગ મગલુબ હોકર, કલખી રાખીતા, ઓર ઇતિ-હાદ પચદા કરતે હે. પથ્થર દીલ મોમ હોતે હે. દરી દે, ઓર પરી દે હુકમકે તાબે હોતે હે લોગ મુતી, ઓર ફરમા બરદાર હોતે હે ઝમક, ઓર ના-વતા, મરીઝ, ઓર દાયે-મુલ મરીઝ, શીફા પાતે હે એસ ઇરાદેસે ઇસ જોહરે મકના-તીસીકે એસ-પર ડાલના ચાહો, ડાલ-કર દેખ-લો કે ઉસકે કીસ તરેહ અપની તરફ ખીચ લેતી



હે. નઝર નેક ઔર બદકા ને અસર દુસરોં-પર પડતા હે, વોહ અઝ-હરે મિનશ-શખ્સ હે, દેખે નઝરે બદકે લોગ કીસ તરેહ કાઈલ હે ખુસુસન ઔરતે ઇસકી ઝીયાદા-તર મોઅતે-કીદ પાઈ જાતી હે, કયુ કે જબ બચ્ચા ખીમાર હો-જાતા હે, તો ફૈરન નઝરે બદકા ગુમાન કરકે તાઅવીજાત, ઔર જ તર મ તરસે ઉસકા ઇલાજ કરાયા જાતા હે ઔર ઉમુમન બચ્ચોકો જલ્દ આરામ હો-જાતા હે, નઝરકા લગના હદીસે શરીફ-સેલી સાબીત હે ગોકે ઝમા-નયે હાલમે અકસર લોગ ઇસ બાતકે કાઈલ નહીં હે. મગર તજરૂબા ઇસકા શાહીદ હે કે જબ કીસી ખુબ-સુરત (ને અપને હીલકો અછછી લગે) ચીઝ પર, નિગાહ પડ જાતી હે, તો તબીઅત ઉસકી ખુબ-સુરતી પર માઈલ હો-જાતી હે ઔર નતીજા ઉસકા યે નીકલતા હે, કે અગર દોનો તાકતે બરાબર હો, તો મસાવાત રહે અગર એક તરફકી તાકત કમ-જોર હે, તો વોહ ઉસ વકત તાકત-વર આખસે મગલુબ હો-જાતી હે. ઔર અકસર અયસાલી દેખા ગયા હે, કે કીમી શખ્સને બ-નઝરે મોહુબ્બત, દુસરે શખ્સકે સાથ આખસે આખ મીલાઈ, તો ફૈરન ઉન શખ્સ પર તાસીર હોગી. ઔર દોનોકે દરમ્યાન એકહી નઝરમે રીશતયે મોહુબ્બત કાયેમ હો-જાતા હે દેખે નિગાહકી તાસીર, તર કયેનકે હીલ-પર, મોહુબ્બતદા નક્ક અયસા જમા દેતી

હે, કે દોનોં ગયેર કૌમ, ગયેર જુન્સ, આપસમે' શીરે  
 શકર હૈ-જાતી હે. ઇસ જગે મુજે ફીર દોહરાના પડા, કે  
 ઇશક, ઓર મોહુખ્ખતકી ઇખ્તીદા નિગાહકી તાસીરસે હોતી  
 હે. સચ હે શાયેરાને-ભી ઇસકી તાઅરીફ, ઓર તાસીફમે  
 કોઈ દકીકા નહીં છોડા મગર અકસર લોગ શાયેરાકે  
 ખ્યાલમે મુખાલીગા સમજતે હે મગર ઉસ-પર તવજ્જો  
 દેનેસે મુખાલીમા માઅલુમ નહીં હોતા ઓર માનના પડતા  
 હે. કે દર હકીકત નિગાહમે ખુદાને બડી તાકત હી-હે  
 ઓર યે નિગાહ, વોહ હોતી હે, કે એ દુસરેકે કલેજમે નશતરકી  
 તરેહ ચુલ જાતી હે, ઓર અપની કાતીલ તાસીરસે દુસરાકો  
 મુતી બના દેતી હે નિગાહ કયા હે ? મોહુખ્ખતકા એક  
 એલચી હે જુસસે કુન્વતે મકના-તિસી પયદા હોતી હે.  
 કુન્વતે મકના-તિસી પયદા કરનેકે સદહા તરીકે, ઇસ  
 ઇલમકે આમીલોસે જારી હે કોઈ ઇખ્તીદામે કોસ્ટલ (જે  
 એક ઈસમદા ગોલ હવાઈ ગોલા હોતા હે) પર મશક કરતે  
 હે. ઓર બાઅજ આઈનેકો સામને રખ-કર, પ્રેકટીસ  
 (અમલ) કરતે હે બાઅજ સાફ ગલાસમે પાની ભર-કર,  
 ઉસપર નિગાહ ઠેરાતે હે ઓર બાઅજ કોઈ અમકીલી  
 ચીજકો યા ચિરાગકો મુકામીલ રખ-કર, જહર જમાતે હે,  
 યે સબ તરીકે દુરસ્ત હે ઓર પ્રેકટીમ કરને-વાલેકો  
 જલ્દ આમીલ બના દેતા હે. મગર ઇખ્તીદાઈ મશકમે

મુઝીર (નુકસાન કરને-વાલે,) સામીત હુયે હે. હે-હાજ એક સહેલ, ઓર અસાન તરીકા, આખોમે કુન્વતે મકના-તિસી પથહા કરનેકા સળસે બેહતર તરીકા મે હે.

આખોમે કુન્વતે મકના-તિસી પથહા કરના.

અન્વલ-એક સુફેદ કાગજ, કે જો દખીઝ (બડા) હો, ઉસકો સાત ઇંચ મુરખખા, યાને ચારો તરફ જોલ કાટ-કર, ઉસકે ખીચો ખીચ, યાને દરમ્યાનમે નિહાયત ઉમદા, ઓર અમક-દાર, સિયાહીસે રૂપીયેકે બસાખર જોલ નિશાન કર દો. ઓર ઉસકો ખુબ સિયાહ કરદો. તાકે કીસી જગા ઉસ જોલ નિશાનમે સુફેદી ન રેહ-બચે, ઓર બાઅલ-અગા, ઉસ કાગજકો એક મોટે કાગજકી ઉપર ઇસ તરેહ સફાઈસે અસયા કરો, કે ઉસમે કુરચલી ન પડને પાવે. ઓર કીસી અયસે મકાનમે, કે જહા સોરો ગુલકી આવાજ મુતલાક ન સુનાઈ હે. શિમાલ (ઉત્તર) કી દીવાર, કે જો સમર હો, ઉસ દીવાર પર, ઉસ કાગજકો ઉંચા લટકાએ. કે વોહ શિમાલ હામ, અપની નચિસ્ત, યાને બચઠકસે, સમીન પર હો, યા કુરચલી પર, અપની આખોકી નઝરસે કસીબ હેનહ હામકે ખુલંદ (ઉંચી) રહે. ઓર તુમ ખુદ ઉસકે મુમખીલ, પેહલે રોજ હો કીડ, ઓર ફીર રફતા રફતા ચાર

ફીટકી દુરી-પર બંધા, અગર બંધક, ઝમીન-પર ઇંખત્યાર  
 કી-ગઈ હો, તો પદમ આસન, યાને ચોકડી માર કર  
 બંધા, એર ઉસ સિયાહ દાગકો ખુબ તવજ્જે, એર  
 ગએરસે બિલા પલકોકે ગીરનેકે, ટીક-ટીકી બાધ-કર  
 દેખતે રહે, એર સાસકો નાકકે રાસ્તેસે આહીસ્તા આહીસ્તા  
 ખારીજ હોને હો રોજ મરરા એક ઘટા, યા કમો બેશ,  
 જસ કહર તુમહારી તબીયત ઇંખતીદાઈ હાલતમે બરદાશત  
 કર સકે, ઉસ તરેહ અમલકો જારી રખો. મગર જુ-જુ  
 તુમહારી પ્રેકટીસ બઢતી જાયે, તો અપના વક્તલો બડહાતે  
 જાયો, યહા તકકે હર રોજ તુમકો હો ઘંટે ઉસકી મશક  
 કરનેકો આદત હો-જાયે, ઇંખતીદાઈ અમલમે આખોસે આસુ  
 જારી હોગે, એર કુછ થાવતસે તકલીફ માઅલુમ હોગી.  
 મગર ઉસકા નતીજ ખતર નાક (દેહશત-ભરા) નહીં હે બલકે  
 સુફીદ નીકલેગા કયુ કે આખોમે તુરાની રૌશની પયદા  
 હોગી પસ હસ્તે હિદાયત, જબ તુમ ખુબ નઝર જમા કર,  
 ગએર એર તવજ્જેસે ઉસ સિયાહ નિશાનકો દેખોગે, તો  
 અબ્વલ, પેહલે-હી રોજ વર ન હો-ચાર રોજમે-હી  
 આપકો ઉસ સિયાહ હલકેકે ગીર્દ તુરાની રૌશની નઝર  
 આવેગી, મગર જ્યાલ રહે, કે ઉસકો ઇસ કહર જલદી  
 કયામ નહીં હોગા કલો નઝર આવેગી, એર કલો ગુમ  
 હો-જાયેગી, લેહીન રોજ મરરાકી મશકસે વોહ દુર, કાયેમ

હોતા બચેગા. ઓર બાઅઝ વક્ત, ઉસ સુફેદ રૌશનીમેં સુફેદ રંગકે બાદલોકે ટુકડે દીખાઈ દેગે ઈસ તરેહ કુછ દીનોં તક ઉસ રૌશનીમેં અજીબ તગેયુર, ઓર તબક્ક-ફલ હોતા હુવા નઝર આયા કરેગા તબ વોહ નુર કાયેમ હો-બચેગા ઓર ઉસમેં તરેહ તરેહકો અજીબ, ઓર ગરીબ શકલેં નઝર આયા કરેંગી ઓર બાઅઝ વાકેઆત, કબલ અઝ વક્ત દીખલાઈ દેગે ઓર વોહ નુરાની રૌશની, આમીલકી નઝરોકે સામને કાયેમ હો-બચેગી ઓર છસ વક્ત, વોહ ઉસ સિયાહ નિશાન પર નઝર ડાલેગા. તો વોહ તમામ નુર ઉસ હલકેકે ગોઈ, (યો તરફ) બલકે મકાન અમલમે મોહીત નઝર આયેગા મગર ઈસ જગે ચે બતલા દેનાબી ગુફરી હે, કે બાઅઝ ગમી-ઉલ હીસ શખ્સો-કો કંઈ કંઈ દીનોં તક રૌશની નઝર નહીં આતી. ઓર જકી-ઉલ હીસકો એક દો રોજ-મેહી ઉસકા નઝઝારા હોના શુરૂ હો-બતા હે ઓર ફૈરન ઉસકો સુફેદ રંગકે બાદલોકે ટુકડે, ઉધર ઉધર ચકકર લગાતે દીખલાઈ દેતે હે, ઓર કિસમ કિસમકી રંગતેં, ઓર શુઆઓં નઝર આકર, થોડે દીનોકી મરકે કામીલસે વોહ દુધકા પરદા ઉઠ જાતા હે. ઓર આખોકે અહરની પરદોમે ચે નુરે હકીકી, હાખીલ હોકર, આમીલકો અપનીહી કુન્વતે ખ્યાલી, ઓર તાકતે ઇરાદીકે બેરસે મયદાન, ઓર જ ગલ, ઓર અરવાહે, નઝર આને લગતી હે ઓર ઉનકે અજીબ, ઓર ગરીબ અફઆલ, આમીલ પર ઝાહીર હોતે હેં.

પસ આમીલકો ચાહીયે, કે અપની મશકો ખડહાવે.  
 ઓર ઉસમેં નાગાહ ન-હોને દે, કયુંકે નાગાહ કરના મુજબે  
 ખરાબીયે અમલ હોગા. બલકે વકતે મુકર્રરાસે તબ્બુઝ  
 ન-કરે ઓર ખરાબર ઉસ ટાઇમ પર અપની મશક (અમલ)  
 કેા જારી રખે, પસ ઇસ અમલસે આખોમે કુવતે  
 મકના-તિસી પયદા હો-જાયેગી. ઓર ફીર વોહ શખ્સ,  
 જુસકી તરફ નિગાહ જમા-કર, ચદ લમહે તક દેખેમા,  
 તો ઉસપર ઉસકા રોઅબ છા-જાયેગા. ઓર ઉસકી નેક,  
 ઓર બદ તાસીર, આમીલકી કુવતે ઇરાદીસે ઉસ-પર  
 મોઅસ્સર હોગા. હમ મુકર્રર બતલા દેતે હેં, કે ઉસ સિયાહ  
 દાગકી રોઅના મશકસે આમીલકો જો ખુશી, ઓર તસકીન  
 હાસીલ હોતી હે, ઉસકા અદાબ વોહ ખુદહી કર સકતા  
 હે, કયુ કે ઇસ તરીકેમેં ઇજ-તિમાયે ખ્યાલાત, ઓર તસવુર,  
 ઓર યક-સુઇ કલ્બ, ઓર કુવતે રહાની, યે ચારો ચીઝેં  
 મૌજુદ હે, જુસસે આમીલ ખુદ મુસ્ત-ફિઝ હો-સકતા હે,  
 પસ રહાની તાકતકે હાસીલ કરને, ઓર કુદરતે એઝદીકે  
 મખશી રાઝ માઅલુમ કરનેકે લીયે, સબસે પેહલા ઝીના  
 (ઝીડી) આખોમે કુવતે મકના-તિસી, પયદા કરતા હે,  
 જુસકી તઠ્ઠીઝ મિલકુલ આસાન બતલા દી-ગઇ હે





## મેસ્મેરી-ઝમકી ચંદ ઇસ્તીલાહોંકા તજકેરા.

૧ આમીલ=ઇસ ઇસ્મકે અમલ કરને-વાલેકો આમીલ કેહતે હે. જે કુવ્વતે મકના-તિસીકા અસર, દુસરોં-પર હાલતા હે

૨-માઅમુલ=ઉસકો કેહતે હે, કે જસ-પર અમલ કીયા જાયે,

૩-કરીસ્ટલ=એક બિલ્લોરકા સાફ, ઓર શફફાફ, ચમક-દાર ગોલા હોતા હે.

૪-ખાખે મકના-તિસી=વોહ શીરી ખાખ હે, જે આમીલકી કુવ્વતે બજાખાસે માઅમુલ પર પડતા હે ઓર વોહ હાલતે કસીફસે લતીફસે ચલા જાતા હે. ઓર ગયેબકી ખાતે ખતલાતા હે. માઅમુલ ઇસ અમલસે દુર, દરાઝકે સફર કર સકતા હે

૫-પાસ=પાસ ઉસકો કેહતે હે, કે જસકે જરીયેસે નુરાની રૌશની જસ્મકે તમામ હિસ્સોમે ફયલાઈ જાતી હે અન્વલ સરસે પાઉં તક પાસ કરનેકો લોગ યાને લખા પાસ કેહતે હે. ઓર સરસે સીને તક પાસ કરનેકો છોટા પાસ કેહતે હે ઉલટા પાસ ઉસ વખત કીયા જાતા હે, કે જખ માઅમુલકે જસ્મસે નુર અલાહીદા કરકે ઉસકો ખેદાર કીયા જાતા હે.

### પાસ કરનેકી તરતીખ.

આપકો આખોમે કુવતે મઠના-તિસી, પયદા કરને સાથહી, પાસ કરનેકી મશકભી કરની ચાહીયે, કયુ કે હસ વક્ત આપ કીસી-પર કુવતે બાજીબાકો આખોકે જરીયે ડાલોગે, તો ઉસકી કમી ખેશી આપકો પાસોકે જરીયેરે કરની પડેગી. ઇસવીયે વાજેખી ચોર ગુરૂરી હે, કે આ ઉનકી મશકભી રોજ-મરરા કરલે. પસ મશકકે લીયે એ મુફેદ દમીઝ કાગળો કી સો વરકકી મુજલ્લીફ કિતાબ બનવ લો. ચોર રોજ-મરરા ઉસ-પર, દસ ખીસ મીનીટ તક પાર કીયા કરો. અગર મુનાસીબ હો, તો જીયાદાભી કીયા કરો. પસ અવલ ઉસ કિતાબકો ખોલ-કર, અપને સામને રખ લો. ચોર અપને દોનો હાથકો ખોલ-કર, કિતાબકે ઉપ સામનેસે અપની તરફકો લઓ, મગર એહતિયાત રખો. કે ઉગલીયોકે સીરે કિતાબસે ન-લગે ચોર કરીબન નિસ ઇચ કિતાબસે ઉપર રખો. પસ ઇસ તરેહ બાર બાર ઉપરસે અપની તરફ હાથોકો લઓ. ઇસકો ઉલટા પાર ફેહતે હે. ઇસ તરેહ પાસ કરનેસે રૌશની બાહિરસે ખીર આતી હે ચોર ઉસકે બર ખિલાફ કુવતે બાજીબા કીસ ચીઝમે દાખીલ કર સકતે હો, ઇસી તરેહ રોજ-મરરા પ્રેકટીસ કરનેસે બ-જરીયે પાસોકે હસ ચીઝમે રૌશન દાખીલ કરાગે, તો કીર ઉસમેસે ખરીજભી કર સકોગે.



## અમલ મકના-તિસીકે દરજે.

માઅઝ આમીલ ઇખ્તિદાયે મરકમે' જખ ઘોસી માઅ-  
મુલ પર અમલ કરતે હે', એર દેખતે હે, કે માઅમુલ  
પર ઉનકે અમલકી કુછ તાસીર પડી હે, તો જલ્દ-ખાઝીસે  
માઅલુમ પર સવાલાત કરને શુરૂ કર દેતે હે. મગર માઅ-  
મુલ સિવાયે ખામોશીકે ઉનકો કુછ જવાબ નહીં દેતા ઉસ  
વક્ત જલ્દ-ખાઝ આમીલ ઘખરા કર, અપને અમલકો  
ખરાબ કરકે માઅમુલકી તખીઅતકો ખીગાડ દેતે હે, ઇસ  
લીયે આમીલકો યાદ રખના ચાહીયે, કે ખાખે મકના તિમીકે  
સાત મરતબે (દરજે) હે એર ફીર હરએક મરતબેકે ત્રીન  
ત્રીન દરજે હે. પસ માઅમુલ પર અમલ કીયા જાયે તો  
અમલકી તાસીર હોને પર આમીલકો દેખના ચાહીયે કે  
માઅમુલ પર એસ કદર તાસીર હુઈ હે, વોહ કીસ દરજેકી  
હે અગર આમીલ માઅમુલકે મરતબેકો દેખ-કર, કુછ  
દર્યાફત કરેગા, તો ઉસકા જવાબ કાફી, વ શાફી, પાયેગા  
અગર આમીલ કોઈ અયસા સવાલ કરેગા, કે એસકે જવાબ  
દેનેકા મરતબા માઅમુલકો હાસીલ નહીં હુવા. યાને ઉસ  
મરતબેમે માઅમુલ નહીં પહોચા તો વોહ અબલ તો કુછ  
જવાબ નહીં દેગા, અગર દેગા, તો ગલત બયાની કરેગા.  
ઇસ-લીયે યે અમર સબસે મુકદ્દમ હે, કે આમીલ અપને

માઅમુલ પર, જાપને અમલકા અસત્યા દેખ-કર, ઉસસે સીલ-સીલે ગુફતગુ શુર કરે. ઈસ-લીયે ઉન સાતો હાલ-તોં કેા જતલા દેના મુન્નાસીખ સમજ-કર, જેલયે' (લીયે) ઉસકા ખુલાસા લીખ્યા ગયા હે, કે જુસસે શાયેફ્રીનોકેા ઉગા ખ્યાલ રહે.

હાલતે ત-ખ-ઈ=યે વોહ હાલત હે, કે જુસમેં માઅમુલકે હોશો હવાસ કાયેમ રેહતે હે, મગર ઈસ હાલતકે દરજયે અલેફ, મે મુસ્તકીલ મિઝાજ, ઓર દરજયે બે-મે આમીલકે કેહુને પર અમલ, કરતા હે, ઓર દરજયે જુમ, મેં પહોચ-કર, ઉસકેા અવના સર ચકકર ખાતા હુવા, ઓર આખેં બીજ-વાલી માઅલુમ હોતી હે, કબી આખેં બંદ કરતા હે, ઓર કબી ખુદ બ-ખુદ ખોલ દેતા હે.

હા-લતે નીમ-ખાખી—ઈસ હાલતમે માઅ-મુલ કબી સોનેકી ખાહીશ કરતા હે, ઓર કબી ખુદ બખુદ જામ ઉઠતા હે, ઓર યે હાલત, હા-લતે તખઈ-સે બહોત મીલતી જુલતી હે, મગર ઈસ હાલતમે માઅમુલકેા ઝાહીરી કામોંકી તરફસે કુછ બે-તવજજ-સી હો-જાતી હે, ઈમ હાલતકે દરજયે અલેફ, મે ખાદ શી ઇજત્યાર કરતા હે, ઓર દરજયે બે, મેં સોનેકી ખાહીશ કરતા હે, ઓર અપની ત-ખ-ઈ હાલતકેા જુલ જાતા હે, ઓર દરજયે જુમ, મેં અપને

ઈં ગીદંકી ચીઝોકો ભુલ-કર, ચુપ ચાપ ખામોશ હો-જતા હે, જોર દુસરોકી ખાતે સુનતા હે, મગર જવાબ નહીં હેતા હાં, બુલાને-પર આવાજ હેતા હે, મગર કોઈ સજાલકા જવાબ સમજમે આવે, જોર સમજમે કોઈ ન-આવે એસ વક્ત જમલસે ઉસકા માઅ-મુલ અચસી હાલતમે પહોચ જાયે, તો આમીલકો ચકીન રખના ચાહીયે, કે અબ ઉસ-પર ખાબે મકના-તિસી જદદ પયદા હોકર, ઉસકી ઝાહીરી ખાહીશોકો મીટા દેગી

હા-લતે ખાબે મકના-તિસી—ઈસ હાલતકા નામ ખાબે અમીકભી હે, યાને માઅ-મુલકી એસમાની હરકત બિલકુલ માઅદુમ હો-જતી હે, જોર સબ બે-ખબરીકે આલમમે ચલા જતા હે, ઝાહીરી હવાસ ઉસકે મોઅતલ (બેકાર) હો, જાને હે, મગર ઝીંદગીયે મોજુદાકા હાફીઝા ઉસકો ખાકી રેહતા હે, ઈસ હાલ ત-કે દરજયે અલેફ, યે ઉસકી તખીઅત આરામકી તરફ ઝીયાદા મુત-વજમ હોતી હે, જોર બોલના પસંદ નહીં કરતા બલકે બ ત સુન-કરખી જવાબ નહીં હેતા જોર દરજયે બે, ઝાહીરી હવાસોસે અલગ હોકર, ખાતીની હવાસોકો કાયેમ કરતા હે, જોર દરજયે એમ, યે યે બિલકુલ અપને એસ્મસે બે-ખબર હો-જતા હે, જોર ઉસકી તમામ હરકાતે એસમાની મસદુદ (બંદ) હો-જતી હે, જોર યે અપસા આલમે બે-ખબરીમે હો-જતા

હે, કે અગર અયસી હાલતમે ઉસ-પર અ-મ-લે જરરાહી કીયા જાયે, તો ઉસકો મુતલક દર્દ વ-ગયરા, મહસુસ (માઅલુમ) નહીં હોતા.

હા-લતે ખાખે બેદારી—જબ માઅ-મુલ ખાખે મકના-તિસીકે દરજયે જુમ,મે હોતા હે તો વોહ બહોત જલ્દ ઉસી હાલતકો છોડ-કર, ખાખે બે-દારીકી હાલતમે ચલા જતા હે ઉસ હાલતમે માઅમુલ હુસ્બે ખાહીશ ખુદ અફઝની હવાસોસે બેઝની ચીજોકો ખીલા ખોલને આખોકે દેખતા હે. જુનકો દેખકર, ખાઅઝ વક્ત બુશ, ચોર ખાઅઝ વક્ત મગ-સુમ (દીલગીર) લી રોતા હે ઉસકે દરજયે અલોફ-મે નઝદીક નઝદીકયે ચીજોકો દેખતા હે ચોર આમીલકી ખાતકો સુનતા હે માર આમીલક હુકમસે કીસી જગે જાના પસ હ નહીં કરતા ચોર દરજયે બે,મે તુરાની રોશનીકે તુરસે ઉસકા કલ્મ મુનવર હો-જાતા હે. ચોર દરજયે જુમ, મે ઉસકી ખાતીની આખે ખુલ-જાતી હે ચોર ઉસકો ખુશખુ, ચોર બદખુ, ચોર મઝા, ચોર બદ મઝા-કો તમીઝ નહીં રેહતી વોહ આમીલકે હમ-ખ્યાલ હો-જાતા હે જુસ ખાતકા આમીલ, ઉસકા ચકીન દીલાવે, ખાહ વોહ ગુટહી ખોલતા હો, મગર માઅમુલકો ઉસકા કામીલ ચકાન હો-જાતા હે અગર ઉસ હાલતમે આમીલ તજરુબા કરના ચ હે, તો માઅમુલકો કોઈ કડવી ચીઝ દેકર કહેતો હે, કે ચે ચીઝ



બડી શીર્સી, હે એર ઇસકા મઝા નીહાયત ઉમદા હે, તો માઅમુલ ઉસકા ઉસકો મોહમે લેકર આમીલકે તસવુરકે બ-મુજબ શીર્સી, એર બા-મઝા બતલાયેગા, અગર માઅમુલ આમીલકી મરઝીકે બર ખિલાફ બતલાવે, તો બન લેના ચાહીયે, કે માઅમુલ અભો ખાખે બેદારીકી હાલતમે નહીં પહોચા.

હા-લતે અદરને બીની-ઇસ હાલતમે માઅ-મુલ હરએક ચીઝકી અદરની કેફીયત, એર માહીયતમે આગાહ હો-જાતા હે એર ઉનકો વોહ બ-ખુબી દેખતા હે. ઝીંદગી એર મૈતકે વાકેઆત બતા સકતા હે ઇસ હાલતકે દરબયે અલેફ, મેં આમીલ જીસ બાતકો કહે, ઉસકા તસવુર ઉસકે દીલ-પર બયેઠ જાતા હે એર દરબયે જીમ, મે આમીલકે પુછને પર, ઉમ્મદ રાઝ (લેદ) બતલાતા હે મરીઝોકી બીમારીકી કેફીયત, એર ઉનકે ઇલાજકે લીયે તુસબે વ-ગયરાબી બતલા દેતા હે. એર ઉનકી ઝીંદગી, એર મૈતકી ખબરબી દે-દેતા હે

હા-લતે બિરુને બીની-ઇસ હાલતકો ગયેબ-મીની, યા પેશ-ગોઇબી કેહતે હે. ઇસ હાલતમે માઅમુલમે એક અયસી તા-કતે રૂહાની પયદા હો-જાતી હે, કે જીસસે યે દૂર દરાઝકી ચીઝોશ દેખ સકતા હે. આમીલ જીસ મુકામ પર, ઉસકો બનેકા હુકમ દેવે, વહા રૂહાની તાકતસે પહોંચ

જાતા હે. કોઈ ચીઝ રાસ્તેમે ઉસકો નહીં રોક સકતી  
 ચરમે-ઝહનમે તમામ આલમકી સચેર કર સકતા હે, ઓર  
 આમીલકે હુકમસે અદમ મૌજુદ ચીઝોકો રૂહાની તાકતસે  
 મૌજુદ કર લેતા હે હર એક પોશીદા ચીઝકા રાઝ ખતલા  
 દેતા હે, આમીલ જીસ ચીઝકી નિરખત ઉસકો કહે, વોહ  
 ફૈરન ઉસકે સામને આ-જાયેગી મખકી ઉલુમકે તરીક,  
 ઓર કવાએદ, ઓર મુશકીલ ખાતોકો હલ કરકે ખતલા દેગા.  
 મરઝ યે, કે યે વોહ હલલત હે, કે જીસસે માઅમુલ આ લ-મે  
 અરવાહસે ગુફતગુ, ઓર ઉનકે હાલાતસે ખખુમી આગાહ  
 હો-જાતા હે મગર ઉસકે દરજયે અલેફ, મે દુર દરાઝકી  
 ચીઝોકો દેખતા હે, ઓર દરજયે બે, મે ઉસકો તમામ  
 આલમકી સચેર દરનેકી તાકત પચદા હો-જાતી હે. ઓર  
 દરજયે જીમ, મે પહોચ-કર, તમામ ચીઝોકે મખકી હાલાત  
 ઉસ-પર મુન-કશીફ હો-જાતે હે ઓર આલમે અરવાહસે  
 ઉસકો ગુફતગુ કરને, ઓર મુનનેકી તાકાત હો-જાતી હે,  
 ઓર ઉસકા દીલ રૌશન ઝમીરીકી તરફ મુત-વજાજા હોતા  
 જાતા હે ઓર યે રૌશન ઝમીરીકે દરજેમે પહોચનેકા  
 કૌશીશ ખુદ ખખુદ કરતા હે.

હા-લતે સમાધી (ક-ઝ-સે દમ)-યે વોહ મરતખા  
 હે, કે જો યોગી, યા અહલે તસવ્વુફકે સિવા કોસીકો હાસીલ  
 નહીં હોતા, કયુંકે ઇસ દરજેમે પહોચ-કર, ઇનસાન તમામ

દુન્યાયે માફીઝ-ઝમીરસે આગાહ હો-જતા હે, ઝોર ઝેફી  
 નઝરસે કોસીકો નિહાલ, ઝોર કોસીકો પાયે-માલ કર દેતા હે.  
 એસ તરેહ ઈલાન હા-લતે ત-બ-ઇમે દુન્યાવી ખાહીશોઝ  
 ગુલામ બન-કર, દુસરોંકી તાઅબે-દારી ઈખત્યાર કરતા હે,  
 ઇસ તરેહ ઇસ હાલતમે દુન્યાકી તમામ ચીઝે, ખુદ બખુદ  
 ઉસકી ગુલામ બન-કર, ઉમકી તાઅબે-દારીકે લીયે ઉસકે  
 પીછે ભાગતી હે, મગર યે તમામ ચીઝોકો હેચ સમઝ-કર,  
 ઉસ જતે પાક, વહ-દહુ લા-શરીક, મે અપને આપકો  
 મીલા-કર, મતલબ હાસીલ કરતા હે, ઇસ હાલતમે માઅ-  
 મુલકા પહોંચના સખ્ત મુશ્કીલ હે, કયુ કે ઇસ હાલતમે  
 ગયેરકી મોહતાજગી નહોં રેહતી. બલકે તમામ માનુહાતે  
 આલમકી બાદશાહત મીલ-જતી હે, ઇસ હાલતકે તીનો  
 દરજે ચકસાં હે, મગર ઇસ કદર ઝુરર ફરક હે કે દરજે  
 અલોફ, મેં તમામ દુન્યાવી ખાહીશો-કો હેચ તસબુર  
 કરતા હે ઝોર દરજે જુમ, મેં વોહ બાદશાહતકા મરતબા  
 હાસીલ કરકે કોસીકો શાહ, ઝોર કોસીકો ગદા બના દેતા  
 હે, લેફીન યે મરતબા હરએક શખ્સકો મીલના મુશ્કીલ  
 હે ઇસ-લીયે ના-મુમકીન હે, કે માઅ-મુલ આમીલકી  
 રહના મદદસે ઇસ દરજેમે પહોંચાયે, હા, અગર આમીલ  
 ખુદ ઇસ દરજેકા હોગા, તો વોહ માઅમુલકો તો કયા ? બલકે  
 એસ તરફ નિગાહ ઉઠા-કર દેખેગા, તો વોહી ઇસ મરતબે

મેં પડોંચ જાયેગા. પણ જો શખ્સ ઇસ મરતબેકો હા નીલ કરના ચાહે, તો વોહ તમામ ઇખ્તીદાઈ રાસ્તા, ઇસ અમલકા હલ કરકે, માઅમુલોકો છોડ-કર, ફીર અપને આપ પર અમલ કીયા કરે જીસકે મુખ્તે-સર તરીકે, ઓર અમલ ઇસ કિતાબમે આગે દર્જ કીયે હે

### કુવતે હરાદીકે જજબેકી તાસીરાત.

જબ આમીલ, અપની ઇખ્તીદાઈ મશકમે કામીલ મશક કર ચુકે, ઓર આખોમે મકના-તિસી કુવત, બખુબી પયદા હો-જાયે, તો ચાહીયે કે ફીર ઇસકો મુખ્તલીફ અશીયા પર તજરૂબા કરકે, અપની મેહનતકા નતીબ દેખે તાકે ઉસકે હીલકે તસકીન હો-જાયે કે દર હકીકત મેરી મેહનતકા સમરા હુસ્ત નીકલા અવલ હો ખ્યાલે મીટીકે દેકર, એકહી વક્ત પર ઉત દોનોમે જવકે દાને ખો-દો જબ વોહ એક ઇચકે કરીબ ઉગ-કર ઉચે હો-જાયે, તો એક પર નિશાન અલોફ, ઓર એક પર નિશાન બે, કરદો ઓર હરરોજ સુખોહકે વક્ત, મુકર્રરા ટાઈમ પર નિશાન અલોફ, કેા હાઈ, (સીધી) ઓર નિશાન બે, કેા ખાઈ જાનીબ દોનોકો કરીબ કરીબ રખ-કર, દોનો પર હર રોજ મિલા-જાગાહ, ઇસ તરેહ અમલ શુરુ કરો, ઓર ખ્યાલ અલોફ,

ઐર બે, દોનોં પર ખુબ યકસાં નજર જમાઓ, ઐર કુન્વતે ઇરાદીકી તાકત ઉત-પર, ઇસ તરેહ ડાલો, કે ખ્યાલા (અલેફ) કી નિસ્મત, અયસા તસવ્વુર કરો, કે ઉસકે પોદે બઢ રહે હે, ઐર ખ્યાલા (બે) કી નિસ્મત, અયસા તસવ-વુર કરો, કે ઉસકે પોદે બ-નિસ્મત (અલેફ,) કે ખ્યાલેકે છોટે હોતે જાને હે ઇસ તરેહ હર રોજ વકતે મુકર્રસ પર અમલ કરકે, ઉતકો ઉઠા-કર રખ-દીયા કરો. યસ કુછ દીન ગુજરનેકે બાઅફ, ઉત દોનો ખ્યાલેકે પોદોકો દેખ-લો, કે ખ્યાલા (અલેફ) કે પોદે, બ-નિસ્મત ખ્યાલા (બે) કે બડે હોગે. ઇસ અમરકી એકુતીયાત રખો, કે ગલતીસે કોસી રોજ અમલ ઉત-પર બ-અકસ (ઉલટા) ન-હો-જાયે. યાને ખ્યાલા (અલેફ) કે (બે) કો જગા ન-રખખા જાયે અમલ કરતે વકત ઉસકા બરાબર ખ્યાલ રખો, ઐર જસમે જવ બોયે ગયે હો, વોહુ સુખ ન-જાયે, ઇસ-લીચે ઉતકો પાનીસે ઝીંદા રખો.

### કુન્વતે ઇરાદીકી નાદીર તરકીબેં.

યે એક નાદીર અમલ હે ઇસકે કરનેકો યે તરકીબ હે, કે અન્વલ એક મુઠ બારીક લેકર, ઉસકે દરમ્યાનમે એક બહોત બારીક ધાગા ઇસ તરેહ બાયો, કે જખ ઉસકો ઉઠાયા

જાયે, તો તરાશુકી મારીદ ઉસકા વઝન દોનોં તરફ ચકસાં રહે. ફીર ઉસકે ઇસ તરેહ એક તન-હાઈકી જગાસે મેખ ગાડ-કર લટકા-દો મગર એહતીયાત રખો, કે ઉસ જગે હવાકા ગુજર નહો. ઓર વોહ લટકતી હુઈ સુઈ દીવારસે ન લગી હો ફીર તુમ ઉસકે મુકાબીલા દમ રોક-કર દો-ઝાતુ બચેઠ જાઓ. ઓર સાસ ઇસ કદર આહીસ્તા આહીસ્તા લો, કે સુઈકો તુમ્હારે સાસ લેનેસે જુંબીશ નહો. ઓર તુમ અપને હસ્તે રાસ્ત (સીમે)કી પાઓ ઉગલીયા એખીટી કરકે ઉગલીયોકે સીરે સુઈકે અચેન કરીબ લે-જાઓ. ઓર એહતીયાત રખો, કે તુમ્હારી ઉગલીયોકે સીરે ઉસ સુઈસે મીસ યાને લગ ન-જાવે. મગર સુઈકે ખિલકુલ કરીબ રહે. ઓર તુમ આહીસ્તા આહીસ્તા અપને હાથકો પીછે હટાતે જાઓ. ઓર દીલમે ઇસદેકા પુરા તસવુર રખો. કે સુઈ ઉગલીયોકી તરફ ખીંચી હુઈ ચલી આ-રહી હો રોજ-મરન એક ઘંટે (કલાક) તક ચે મશક (અમલ) કીયા કરો. એક હફતા બલકે ઇસસે પેશતર હી અચસા હોગા, કે સુઈ તુમ્હારે ઇરાદેકે મોવાફીક કશીશ કરેગી. ઓર રફતા રફતા ચહા-તક નૌખત પહોચ જાયેગી, કે વોહ સુઈ જુસ કદર તુમ હાથ હટાઓગે, ઇસ કદર વોહ તુમ્હારે હાથોકી તરફ આયેગી. ઓર અગર તુમ હાથ ઉસકી તરફ બઝાઓગે, તો વોહ જુક બખુદ પીછે હટતી હુઈ ચલી જાયેગી.



## કુવતે ખ્યાલીકા શોઅબોદા

યે-બી એક અજબ શોઅબોદા હે, અસકો તરકીબ  
 યે હે, કે એક અયસા રૂપીયા લો. કે અસમેં ચાંદીકા કંડા  
 લગા હુવા હો, ઉસ કંડેમેં સિયાહ રેશમકા દોરા આધા  
 ગઝ લંબા બાધ હો. ઓર ફીર એક કાચકા સુફેદ ગલાસ  
 મેઝ (ટેબલ) પર રખ દો. ઓર ફીર અપની કોહની મેઝ  
 પર રખ-કર, દોરેકા સીરા સીધે હાથકી ચુટકીમેં પકડ લો.  
 ઓર રૂપીયેકો ગલાસમેં ઇસ તરેહ લટકા દો, કે વોહ ન  
 ગલાસકી પેંદીસે લગે, ઓર ન ગલાસકે ઇરદ ગીરદ, બલકે  
 અયેન ગલાસકે દરમ્યાનમેં લટકા હુવા રહે. ઉસ વકત તુમ  
 અપને હીલમેં ખુબ તવજ્જો, ઓર ગઝોરસે ખ્યાલ કરો.  
 કે અબ કીતને બને હોગે. પસ ચાંદ-રોઝ ઇસ તરેહકી  
 મશક કરનેસે જબ તુમ ખ્યાલ કરોગે, કે ઇસ વકત કીતને  
 બને હેં, તો ફીરન જીતને બને હોગે. ઇતનીહી દક્કા વોહ  
 રૂપીયા ખુદ બખુદ ગલાસમેં ટક્કર લગાયેગા. ઓર જીતને  
 બને હોગે, ઇતનેહી બજાયેગા. જબ યે મશક અછછી તરેહ  
 હો-બાયે, તો જબ હીલ ચાહે, ઉસ વકત અસ કહર બને  
 હોં, વોહ માઅલુમ કરે. મેઝ પર ગલાસ, ઓર કોહની, રખને  
 ઓર લટકાનેકી તરકીબ લીખે મુજબ ધ્યાનમે રખે.

## હયવાનોં પર અ-મ-લે મકના-તિસી.

અગર હયવાનોંકો અપના મુતી, ઐર મુસખખર કરના આહો, તો ઉન-પરભી ઇસ અમલકી વયમી-હી તામીર હો-સકતી હે, જયસી-કે ઇનમાનો પર હોતી હે. લેકીન હયવાન, ઇસ અમલકી તાસીર હો કુછ દીક્કતકે સાથ કુબુલ કરતે હે, ક્યુ'કે જીન નશીબ, ઐર ફગલ, યાને (નીચ-ઉચ) કો મદદે નઝર રખ-કર, ઇનસાન પર અમલ હોના હે. યે બ-બાઈસ ન-સમજને હમારી ખાતોકે ઉસ તરકીબ પર નશીસ્ત, વ ખરખાસ્ત (બયેઠના-ઉઠના) નહી કરતે, ઐર આમીલકો બડી મુશ્કોલ, ઐર દીક્કતસે ઉન-પર કુબલે મકના-તિસીકો અસર ડાલના પડતા હે પસ ગયેર જીન્મ પર કુબલે ઇરાદીકે ડાલનેમે બહોત દીક્કત, ઐર તકલીફ હોતી હે. જીસ ગયેર જીન્સ પર અમલ કરના આહો, તો સબસે અબલ ઉસ જીન્સકે પચા-ઈશી બચો-પર અમલકી પ્રેકટીસ, ઐર મશક કરો ઐર રક્તા રક્તા ઉસસે બડો-પર કરતે જાઓ ઇસ તરેહકી પ્રેકટીસ, ઐર મશકસે ઉપ જીન્સકે તમામ હયવાન ખુરદો કલાન, જીન પર કે તુન અ-મ-લે મકના-તિસી કરોગે, વોહ ફૈગન ઇસ અમલકો કુબુલ કરે ગે, ઐર તુમહારે મુતી રહે ગે અકસર આપને મુના હોગા, કે પુલાન શખ્સને ખુન-ખાર જાન-વરોકો અમલકી તાસીરસે

બિલા ખાઈ ખતર ગરહન પકડ લીયા. ચોર ઉસ જનવરને કાન તક ન હીલાયા. પુલાન શખસકે પાસ એક અયસા અમલ થા, કે વોહ ઉડતે હુયે જન-વરોકે। તાઅવીજ દીખલા-કર નીચે ખેચ લેતા થા. ચોર વોહ ઉસકે પાસ આકર ખયેઠ જાતે થે, ચોર જખ વોહ કેહતા થા, કે ઉડ જાઓ, તો વોહ ઉડ જાતે થે, પણ અયસે અમલોકા અકસર લોગ \*અમલ, યા જાદુગરી-સે નિસ્ખત દીયા કરતે હે, જો ઉનકે નજદીક દર હકીકત અમલ, યા જાદુગરી હે, મગર યે સખ કુવતે મકના-તિસી સે-ભો હો-સકતા હે, ઇસ ઇલમકે આમીલ, અપની કુવતે ઇરાદીસે સાકીન ચીઝોકે। મુ-ત-હરરીક, ચોર મુ-ત-હરરીકકે। સાકીન કરકે દીખલા દેતે હે, તો ફીર યે કોઈ બડી ખાત નહીં, કે ઇસ કુવતકે જરીયેસે કીસી હયવાનકે। અપને હુકમકે તાબે, ચોર ફરમાન કર લીયા જાયે, જન લોગોકે ઇસ-પર એતેદાજ હો, વોહ મુન-દરજયે જેલકે તજરૂબે પર અમલ કરકે દેખ લેવે.

તજરૂબા—બિલ-કુલ આસાન તજરૂબા હે, જુસકે હર શખસ ખુદ કરકે દેખ સકતા હે એક બિલાકા ઊટા

---

\* અમલ, અમલીયાત કી માખતમે કિતાબ, કી હા-કરામાત. ચોર વઝાયેફ-કાદરી. હમાની તરફસે છપી હુક હે અગર કાસીકો ઉસકા શોક હો, તો મ ગવ-કર દેખે. કી હા-કરામાત, કે આઠ આને, ચોર વઝાયેફ-કાદરી, કે હે આને કીમત હે.

અમલ અમલકે લીધે મ'આ-લો. ઓર ઉસકી ખુદી નૈશ  
 (ખાના-પીના) અછછા રખે. ઓર ઉસસે મોહખત, ઓર  
 ખ્યાર ઝીયાદા કરો. નખસત, ઓર ગીલાઝતસે ઉસકો પાક  
 રખે. હરરોજ તન-હાઈ મકાનમે ઉસકો મુકાબીલ (સામને)  
 ખીઠા-કર, ઉસકે ગલેમે' રસ્સી ડાલ-કર, એક ખુટીસે ઉસકો  
 બાધ-દો. ઓર ઉસકી પેશાની, ઓર આખો પર ખુબ નઝર  
 જમાઓ, ઓર ટીક-ટીકી બાધ-કર દેખો. ઇસ બાતકી ચદા  
 પરવાહ ન-કરો, કે ઉસને આખ બંધ કરલી હે તુમ  
 અરાબર ઉસ-પર નઝર જમા-કર, ખુબ ગઓર ઓર તવ-  
 નજેસે ઉસકે ચેહરેકી તરફ દેખતે રહો. મુતવા-તર કઈ  
 રોજ તક યે અમલ કરતે રહો. ચદ રોજકી મરક (અમલ)  
 કે બાઅદ, ઉસ ખીલ્લીક બચેમે' તુમહારી કુવતે મકના-  
 તિમીકા અસર હો-જાયેગા. ઓર તુમ દેખોગે, કે વોહ  
 તુમસે મોહખત ઝીયાદા કરેગા. ઓર જો ઈશારા તુમ  
 ઉસકો જમાનસે યા આખસે કરોગે, ઉસકો ફારન વોહ  
 સમજ જાયેગા. ઓર તુમહારે હુકમકી તાઅમીલ કરેગા.  
 અગર તુમ ઉસકો બે-હોશ કરના, યા નીંદમે સુલના  
 ચાહતે હો, તો ઉસકે દોનો બાજુ પકડ-કર, ઉસકી આખોકી  
 પુતલીયો પર નિગાહ જમાઓ. ઓર ખુબ તવનજેસે, ઓર  
 તસવુરસે ઉસકો બાબે મકના-તિસીમે ડાલ રહા હુ અયસા  
 ખ્યાલ કરો, ફીર દેખો, કે થોડી દેરમે ઉસકો નીંદ આને

લગેગી. પણ તુમ ઉસકે લીટા-કર, - ઉસ-પર પાસ કરને શુર કરદો, થોડી દેરકે બાઅઠ દેખોગે, કે વોહ મેહરી નીંદમેં સોયા હુવા હે.

### ઇનસાનોં પર અ-મ-લે મકના-તિસી.

તજરૂબેસે દેખા ગયા હે, કે સખ લોગોં-પર અ-મ-લે મકના-તિસીકા અસર ચકસા નહીં હોતા ઇસ-લીયે કે બાઅઝ ઇનસાનોમે કુદ-રતન કુવતે મકના-તિસી ઝીયાદા હોતી હે ઓર બાઅઝ લોગ ઇસ ઇલ્મકી કુતુબકા મુતાલા કરકે બડે હોશીયાર હો-જાતે હે. ઓર વોહ અમલકે વક્ત, અયસે વસાયેલ ઇખત્યાર કર લેતે હે કે જનસે ઉન-પર અમલકી તાસીર ન હો-સકે પણ આમીલકે ચાહીયે, કે જહાં તક હો-સકે અપની કુવતે જાજીબાકે ખુબ મજબુત કરે. તાકે વોહ હુર એક પર અપને અમલકી તાસીર ચકસાં ડાલ સકે. ઇજ્તીહામે યે અમલ છોટે બચ્ચો પર કરના ચાહીયે. ઓર રક્તા રક્તા ઉસસે બડો-પર કરનેસે જલ્દ કામ-ચાબી હોતી હે. અવ્વલ કેઇ અયસા છોટા બચ્ચા, કે જસસે તુમકે દીલી મોહુબ્બત, ઓર ઉન્સ હો ઉસકે અપના માઅમુલ બનાઓ. ઓર હુમેશા ઉસસે મોહુબ્બત, ઓર ખ્યાર, ઓર ઉસ-પર તન-હાઇમેં હરરોજ બીલા-નાબ'હ અમલ કરે. તાકે આઇંહ

સખ પર ચકસાં અમલ કરનેકી તાકત તુમમે' પયદા હો-  
જાયે મગર બાઅજ હાલનોમે મુખ્તલીફ બચ્ચો, ચોર જવાન  
આદમીયોં પર અમલ કરનેમે ના-કામયાબી હોતી હે, ઇસ  
લીયે ચાહીયે, કે અવલ જખ કોસી ના-વાકીફ પર જસસે  
પેહુલે ઇસ અમલકા સખીતા ઇત્તાહાદ નહો ઉસ-પર અમલ  
કરના ચાહો, તો અવલ શનાખ્તકે લીયે, યે તરફીખ ઇખ્તીયાર  
કરો કે ચદ લડકો-કો, બિલા-કયદે ઉમર, એક સીધો  
કતારમે પાઉ કે સહારે ખીઠલાઓ. ચોર પોહુ સખ અપને  
હાથ ઇસ તરેહ રખે' કે ઉનકો હથેલીયા ઉપરકો રહે

ચોર આમીલ ઉનકો હથેલીયોકે નીચે અપને હાથકો ઉગલીયોકે  
સીરોકો એક સીરેસે દુસરે સીરે તક મસલના હુવા, યાને  
હરકત દેતા હુવા ચલા જાયે, મગર આમીલકી ઉગલીયા  
ઉનકી હથેલીકો નીચેકો સતેહકો ન-લગે. પસ ઇસ તરેહસે  
મુત્ત-તવાતર હરકત દેને પર, ઉનમેસે બાઅજકો કુછ ન  
કુછ અસર માઅલુમ હોગા. કીસોકો ગરમી, ચોર કીસીકો  
સરદી, ચોર કીસીકો હાથકી હથેલીયોમે ખારીશ, (ખુજલી) ચોર  
જસમમે' ગુદ-ગુદી માઅલુમ હોગી. બલકે કીસીકો અપને  
જસમમે સુઈયા ચુભતી હુઈ, ચોર કીસીકો બદનમે સન  
સના-હટ માઅલુમ હોગી. પસ જસ-પર અવસા અસર  
માઅલુમ હો, ઉસ-પર ખાખે મકના-તિસી, જદદ ગાલીખ  
આયેગા. ઉસકો અપના માઅલુમ બના-લો.



દુસરી તરફીબ—માઝમુલકી શનાખતકી-નિસ્ખત ચે  
હે, કે માઝમુલ ખુબ-સુરત, ખુશ વહેઝ, નાબુક મીઝાજ,  
ખુશ કલામ, પાકીઝા તન, નફાસત પસદ, રાસ્ત-ગો,  
આખે રસીલી, ઓર નેક આદત હો, અગર લડકા હો, તો  
૧૪ સાલસે ઝીયાદા નહો ઓર ઓરત ખાહ કીસી ઉમરકો  
હો, તો મુઝાયેકા નહીં મગર આમીલકે લીયે, ચે સખ્ત  
ક્યેદ હે, કે માઝ-મુલ ખાહ લડકા હો, યા ઓરત હો,  
મગર ઉસસે ગયેર તાઅલ્લુક, પયદા કરના તો ફર કિનાર  
રહો, મગર ઉસકા ખ્યાલભી દીલમે ન-લાયે. સીર્ફ રૂહાની  
સિલ-સિલેકે પયદા કરનેકે લીયે ઉસસે મોહુખ્ખતકા રીશતા  
કાયેમ કરે, અયસા માઝમુલ અગર હોગા, તો જલ્દ અસર  
કુખુલ કર સકેગા.

### મેસ્મેરી-ઝમકે ફાયેદે.

૧-આમીલકે હમ-ખ્યાલ, માઝ-મુલ હો-જાયેગા.  
ઓર હુકમકા તાઅબે-દાર રહેગા.

૨-આમીલકે કેહને-પર, હર એક ચીઝસે બ-મુજબ  
મનશાયે આમીલ, મોહુખ્ખત, ઓર દુશમની કરેગા.

૩-માઝમુલ, આમીલકે કેહને પર, ખાસ શય પર  
શગબત કરેગા,

૪-આમીલ, માઅમુલકે જહા લેજના ચાહેગા, વહાં વેહ જાયેગા.

૫-આમીલકે હુકમ જ-ગયેર, માઅમુલ ખાખમે ફીસી હસરે શખસકો ખાતકા જવાખ નહીં દેગા.

૬-માઅમુલ પર, આમીલ જરરાહી (એપ્રેશન) ખીલા તકલીફ પહોચનેકે કર સકતા હે.

૭-માઅમુલ ગુમ-શુદા અશખાસ, ઓર જરો માલકા પતા બતલા સકતા હે,

૮-માઅમુલ હસ્ખુલ હુકમ આમીલકે, મુરદા અરવાહોસે ખાત ચીત, કર સકતા હે.

૯-જીસ શખસ પર અમલ મેસ્મેરી-ઝમકા ખાર ખાર ફીયા જાયે, ઉસકો કોઈ આસેમ, યા મર્જ નહીં હોતા.

૧૦-આમીલ, ઇસ ઇલમકે જરીયેસે મરીઝોદા ઇલાજ કર સકતા હે. ઓર જ-ગયેર દવાઈકે ખાઅઝ મરઝોકો દફા કર સકતા હે. ઓર અદવી-ચાત પરલી મેસ્મેરી-ઝમકા અમલ કરકે ઉનકો મોઅસ્સર કર સકતા હે.

### મેસ્મેરી-ઝમકે તુકસાન.

૧-આખકી મરક બઝહાનેમે બહોત જોરસે આખે ફાડ-કર ન-દેખો.

૨-અમલ કરનેકે વકત રૌશની અમલ કરનેકે મકાનમે' બરાબર રખો. કે જસેસે તુમ માઅ-મુલકી આંખોસે બ-ખુબી આખે મીલા-કર અમલ કર સકે.

૩-માઅમુલ અચસા હો, કે જસકો ગલત(ખુટા) ખ્યાન કરનેકી આદત નહો. એર સવાલ કરને પર દુરસ્ત જવાબ દેવે. અગર કીસી વકત સહુ-વન (ભુલસે) ગલત જવાબ દેવે, તો બાર બાર ઉસે પુછો, તાકે જવાબ રાસ્ત (સચ્ચા) દેવે,

૪-સવાલ અચસા કરો, કે જસકો વોહ બ-ખુબી સમજ લેવે એર કે ઈ ખાત અચસી ન-પુછો, કે જો ઉસકે હુદ્દે ઇમકાનસે બાહર હો. યાને જસ દરજેકા અમલ હો, ઉસી દરજકા સવાલ કરો.

૫-ઈખ્તિદાયે મરકમે માઅમુલકો અચસી જગા જાનેકો ન-કહો, કે જહા ઉસકો ખૈર હો મમલન, અરવાહ વ-ગયરાકે પાસ મત લેજો. અગર લેજતે હો, તો માઅમુલકે ગીર્દ રૌશનીકા દાયેરા ખુબ મઝખુત બાધ-હો.

૬-જબ તક માઅમુલ, ઈસ ખાતકા જવાબ ન-દેવે, તબ તક દુસરી ખાત ઉસસે ન-પુછો, એર ઉસસે બાર બાર સવાલ કરકે દીક (હયરાન) ન-કરો.

૭-અગર માઅમુલ, તુમહારે હુકમ પર કીસી શખસસે લડને લગે, તો બેહતર હો, કે તુમ ઉસકે હાથમે રૌશનીકા કડા પકડા હો. તાકે વોહ કતોહ પાવે, વર ન માઅ-મુલ મહા મઝલુમ હો-બચેગા.

૮-અગર માઅમુલકે કીસી અ ધૈરે, યા તારીક મકાનમેં કીસી ચીઝકી દર્યાફત, કરનેકે લીયે ભેજે, તો ઉસકે હાથમે તુરકા રોગન ચિરાગ દે દે. તાકે વેહુ ધ મરા ન-જાવે,

૯-અગર માઅમુલકે કીસી ખુલદ જગા-પર ચડહાના ચડતે હો, તો માઅમુલકે વહુ પહાચને પર, તુરકી રૈશનીકી સીડટી વહુ લગા દે. ઓર ઉસકે કેહુ-દે, કે સીડટીકે રાસ્તેસે ઉપર ચલા જાવે,

૧૦-માઅમુલસે પેશ્તર ઇંકાર કરા-લો, કે વેહુ તુમહારે હુકમ બ-ગયેર કહી ન જાવે. કુચુ કે ખાઅઝ અવકાત આલને અરવાહમે જાઝર, માઅમુલ વાપીસ આના પર હ નહીં કરતા.

## ખાખે મરના-તિશી, પયદા દરનેકી તરઝીખે

અવલોકન—જીસ શબ્દ પર અમલ કરતા ચ હો. તો ઉસકે અપને મુકાબીલ (સામને) ઇસ તરેહુ ખીઠલાઓ, કે પુશ્ત ઉસકી શિમાવકી જાનીગ રહે. ઓર મોહ જુનુબકી તરફ હો. માઅમુલ દો-આનુ હોકર બચઠે. ઓર આમીલ ઇસ તરેહુ ઉસકે મુકાબીલ કીસી કદર ઉચા બચઠે. ઓર માઅમુલકે હાથે હાથકે અશુઠેસે, અપના ખાયા અશુકા, ઓર ખાયેસે હાથે અશુઠેકા સીરા ઇસ તરેહુસે મીલાવે,

કે આમીલ, ઓર માઅમુલકે અગુઠેકે નાખુન, ઉનકે અપને અપને જસમડી (બદનકી) તરફ રહે ઓર યે તજડબેસે સાખીત હોના હે, કે આગર અમીલ, ઓર માઅમુલ, ઇસ તરેહસે પાચા ઉગલીયોકે સીરે મીલા-કર અમલ કરે, તો બહેત જલ્દ અસર હોગા.

પસ ઉગર હીજમે બ-સુજબ બચઠક ઇખત્યાર કરકે, આમીલ ખુબ નઝર જમા-કર, દીલી તવબજેસે માઅમુલકી આખેકી અદરની પુતલીયોકો ટીક-ટીકી બાધ-કર, ખીલા ગીરને પલકોકે દેખે, ઓર માઅ-મુલકો બચેઠનેકે વક્ત હિદાયત કરકે, કે વોહુ અપને તમામ ખ્યાલોકો તરક કરકે આમીલકી નઝરસે મીલા-કર, ખીલા ગીરને પલકોકે દેખતા રહે, ઓર આમીલ તસવ્વુર કરે, કે માઅમુલકી આખેમે કુવતે મકના-તિસી ભર કર ઉસકે હીમાગમે રેશની જમા હો-રહી હે, ઓર ઉગલીયોકે જરીયેસે કુવતે ધરાદી ગરદીશ કરકે, માઅમુલકે કલ્મમે પહોચ રહી હે.

તજડબા—જસ વક્ત આમીલ ઇસ તરેહસે અમલ શુરૂ કરેગા, તો ઉસકો માઅલુમ હો-જાયેગા, કે માઅમુલ ઓર મેરે દરમ્યાનમે ઉગલીયોકે સીરાસે, એક બીજલીકી માનીન્દ તેજ હરકત, સર સરા-હટ કર રહી હે, યે વોહુ તુર હે, કે જો આમીલકે હાથે હાથકે અગુઠેસે નીકલ-કર, વોહુ માઅ-મુલકે અગુઠેસે હોતા હુવા, સીધે માગુસે માઅ-મુલકે કલ્મમે પહોચ-કર, ચક્કર લગાતા હે.

ઇસ-લીયે આમીલકો ઉચ્ચ વક્ત ખુબ ગચોર, ચોર તવજ્જોસે  
 ખ્યાલ કરના ચાહીયે, કે જે તુર માઅમુલકે બિરૂની હવાસો  
 પર ગાલીબ આકર, અદરૂની હવાસોકો રૌશન કર રહા હે,  
 ચોર ઉસ-પર ખાખે મકના-તિસી પયદા હો-રહી હે, પસ  
 કુછ દેરકે ખાઅહ આમીલકી કુબરતે ખ્યાલી, ચોર ઇરહીકા  
 અસર માઅમુલ પર પડેગા, ચોર માઅમુલકા ચેહરા સુખ,  
 ચોર આખોમે નીંદ આની શુર હોગી કમી આખે બધ  
 કર લેગા, ચોર કલી ખોલેગા પસ જબ વેહ બાર બાર  
 અયસા કરને લગે, તો માઅમુલકો કેહ-દો, કે અપના  
 બદન ઢીલા છોડ-દેવે તાકે ઉસ-પર અમલ રૂહાનીકી તાસીર  
 જલ્દ હો મગર ખ્યાલ રહે, કે બાબઝ લોગ, અયસેલી  
 દેખે ગયે હે, કે જીનકો જો પેહલી આદત સોતે વક્ત  
 આખે ખુદલી રખનેકી હોતી હે, ચોર ઉન-પર અયસા  
 અમલ હોનેસે બ-દસ્તુર અપની આદતકે મોવાફીક આખે  
 ખુદલી રખતે હે અગર અયસે માઅમુલ પર ઇ-તેશાકસે  
 અમલ હો, તો બર વક્ત ગાલીબ હોને ખાખે મકના-તિસી,  
 કે આમીલકો ચાહીયે, કે માઅમુલકી આખે, ખુદ નરમ  
 હાથસે બધ કરદે, ચોર ખાઅહ અઝા આમીલ અપને દાહને  
 હાથકા અગુઠા, માઅમુલકી બાઇ આખ, ચોર બાયે હાથકા  
 અગુઠા, માઅમુલકી બાઇ આખ, ચોર બાયે હાથકા અગુઠા  
 હાઇ આંખકે બિલકુલ કરીખ, ચોર ઉસકે અખરૂ પર ઇસ



તરેહ રખો, કે વૌહ માઅમુલકે અસમસે ન-છુર્યે, મગર બિલકુલ કરીખ તર રહે' એર આમીલ તસવ્વુર કરે, કે માઅમુલકેા નુરસે મુનવ્વર કર રહા હુ' એર ઇસ મુનવ્વર નુરસે માઅમુલ, આ-લ-મે આખમે જા-રહા હે, પસ થોડી દેરકે બાઅદ, માઅમુલ જલદી જલદી સાંસ લેના શુરૂ કર દેગા. એર સોચા હુવા માઅલુમ હોગા.

જખ માઅમુલ પર ગેહરી નીંદ આને લગે, તો આમીલ કેા ચાહીયે, કે ઉસકેા ખ-આરામ, ઉસ જગા લીટા દેવે. એર ઉસકે સીધે હાથકી તરફ શિકમ (પેટ) કે નઝદીક ખયેઠ-કર, આમીલકા અસમ, માઅમુલકે અસમકેા ન-લગે, એર બિલ-કુલ કરીખ ખયેઠ-કર, અપને દોનો હાથોસે ખ-ગયેર છુનેકે અસમકેા સરસે પાઉ તક લખે પાસ કરે. ચાને ખુલ્લે હાથોકેા ચેહુરેસે પાઉ તક લાવે એર જખ પાઉ પર પહોચે, તો અપની મુઠ્ઠી ખંધ કર લેવે ઇસ તરેહ હુર પાસમે ખધ મુઠ્ઠીકેા ચેહુરેકે પાસ ખોલ-કર પાઉ તક લાવે ચદ મરતખે લખે પાસ કરનેસે માઅમુલ બિલકુલ આ-લ મે બે-હાશીમે હો-જાવેગા એર ઉસકેા અપને અસમકી બિલકુલ ખતર ન-રહેગી.

અચસી હાલતમે આમીલ, માઅમુલકેા ખડી મોહ-જાત, એર ખ્યારસે ખુલાવે એર અહીસ્તા, એર નરમ આવાઝસે ઉસસે ખાત કરે, મગર તજદખેસે દેખા ગયા હે,

કે જાઅઝ હુશીયાર માઅમુલ અયસે બે-હીસ હો-જાતે હે',  
 કે વોહ આમીલકો ખાતકા જવાબ નહીં દેતે અયસી હાલત  
 દેખ-કર, આમીલકો ઘબરાના, ઓર ફીકર મદ હોના નહીં  
 ચાહીયે. બલકે મીઝાજદા બરાબર કાબુમે રખે, ઓર  
 સીધે હાથકે અગુઠેકો નીહાયત ગાહીસ્ત, ઓર નરમીસે  
 દબાવે અગર ઉસ-પરભી ન-બોલે, તો હાથેડી હથેલી-  
 યોકે જરીયેસે ઉમકે કાનોમે શુનવાઈકી રૌશની પહોચાવે.  
 અગર ઉસ-પરભી ન-બોલે, તો ઉમકે જસમ પર ચદ  
 મરતબે ઉલટા પાસ કરકે, ઉસકો સુખાતીબ 'રે તબ માઅ-  
 મુલ, આમીલકો ખાતકા જવાબ દેગા અન્વલ આમીલ,  
 માઅમુલસે દર્યાફત કરે, કે વોહ કહા હે? અગર વોહ  
 અપની મૌબુદગી કીમી દીગર મુકામ પર બતલાવે, તો  
 આમીલ ઉસકો વાપમીકી હિફાયત કરે અગર વોહ ખાફ  
 જદા દેકર, રોને યા ચીલ્લાને લગે, તો ઉસકો હૈસલા  
 ઓર તસલ્લી દેકર, ઉસકા બાઈસ દર્યાફત કરે અગર વોહ  
 કીસી જગેસે ખાફ આનેકી કેદીયત બયાન કરે, તો  
 અપને તસન્બુરસે ઉસકે ખાફકો દુગ કરે, અગર કોઈ  
 શખ્સ ઉસકો મારત હો, તો ઉસકે હાથમે' તુરકી લાઠી દેકર,  
 ઉસકો દીલ્લેર બનાવે અગર કીસી અયસે શખ્સસે મુકાબીલા  
 હોના બયાન કરે કે જહા ઉમકે જાનકા ખતરા હે. તો  
 તુરકી તલવાર ઉસકે હાથમે' દેકર, સુખાલીફકો જેર કરાવે.

મરઝ-ચૈ કે માઅમુલકો હર તરૈહમે બહાદુર જવાં-મદ  
 બના-દે. અગર માઅમુલ, અમલકે મકાનમે ખંદા-રૂ  
 (ખુશ-મિઝાજ) હોકર અપની માઅમુલગી બતલા-દે, તે  
 અન્વલ ઉસમે રૌશનીકા રગ દર્યાફત કરે ખ્યાલ રહે, કે  
 આખે મકના-તિમીકી રૌશનીકા રગ સુફેદ, ઓર કીસી કદર  
 નીલ-શુભી હોતા હે અગર ઉસકે બર અકસ (ઉલટા)  
 બતલાવે, તે ચેહરે પર અદ પાસ કરકે સુફેદ રૌશની હોનેકા  
 ઉસકે યકીન દીલાવે. એસ વકત માઅમુલ, ઉસ રૌશનીકો  
 કુખુલ કરે તે અન્વલ અમલકે મકાનકી અશીયા (ચીઝે)  
 ઉસસે દર્યાફત કરે અગર વોહ ઠીક ઠીક બતલાવે, તે ફીર  
 ઉસસે દીગર હાલાત માઅમુલ કરે ઓર જો-જો ખાતે  
 આમીલ ઉસસે દર્યાફત કરના ચાહે, તે નિહાયત આરામ,  
 ઓર શીરી કલામીસે કરે ચુ કે માઅમુલ આમીલકે હુકમમે  
 હોતા હે. ઓર વોહ દુસરેમે કલામ નહી કરતા ઓર ન  
 ગયેરકો ખાત પુછને-પર જવાબ દેતા હે જબ તકકે આમીલ  
 કીસી દીગર શખસસે માઅમુલકો ઈજાઝત ન-દેવે પસ  
 માઅમુલ પર પુરા અમલ મકના તિસીકા તારી હો-ગયા,  
 તે વોહ રૂહાની શીશેમે અપની ખાતીની આખેસે મૈ જુદાતે  
 આલમકી કેફીયત, ઓર માહીયતકા બ-ખુબી દેખતા હે,  
 મગર ઇસ દરજેમે હર એક માઅમુલ નહીં હો-સકતા હા,  
 એસ-પર આમીલ રાજના અમલકો મશક કરતા હે, ઓર

અક્ષર અવકાત અયસે દરજેમે' બાઅઝ વક્ત ચલા જતા હે,  
ઓર આ-લ-મે અરવાહસે રાખોતા, ઓર ઇન્સિહાદ પયદા  
કર લેતા હે.

### માઅમુલકે હૈશમે લાના.

બેહતર તો યે હે, કે અમલ કરનેસે પેશતરહી માઅ-  
મુલકે આમીલ યે કેહ-દે, કે ઇતની દેર સોના હોગા ઓર  
ઉસકે બાઅદ ખુદ બ-ખુદ જાગ ઉઠના, અગર બ-વકતે  
અમલ, અયસા કેહનેકા આમીલ બુલ-જાયે, યા માઅમુલ  
ગેહરી નીંદમે ચલા જાયે ઓર વોહ વકતે મુકર્રશ પર  
ન-ઉઠે તો આમીલકે ચાહીયે. કે ઉસ-પર ઉલટા પાસ  
કરના શુરૂ કરદે ઓર જખ ચેહરે પર હાથ પહોચે, તો ઉનકે  
ઝાડે, યાને ઝીડક દે ઇસ તરેહ મતવા-તર પાસ કરતા જાયે  
ઓર તસવુર રખખે કે માઅમુલકે જીસમમે વોહ નુરાની  
નુર, જો ઉસકે અદર દાખીલ કીયા ગયા થા, વોહ ખીચ-કર  
બાહર નીકાલ રહા હુ, ઇસ તરેહ થોડી દેરકે બાઅદ,  
માઅમુલ ખુદ બ-ખુદ હૈશમે આ-જાયેગા ઓર વોહ  
તમામ ખાતે, અગર તુમને બ-વકતે અમલ જાગનેકે વક્તલી  
યાદ રખનેકે કહા હુવા હે તો ઉસકે યાદ રહેગી વર ન  
વોહ સખ ખાતે ઉસકે હૈશમે આકર બુલ જાયેગી,

## દુસરી તરકીબ.

આમીલ, માઝમુલકો સામને ખીઠલા-કર, હિસકે સીધે હાથકે અગુઠકો અપને ખાયે' હાથસે ઓર ખાયે' હાથકો અપને સીધે હાથસે નરમ નરમ દબાવે. ઓર હરબે હિઠાયત તરકીબે અબ્વલ અમલ કરે.

## ત્રીસરી તરકીબ.

આમીલ, માઝમુલકો અપને સામને કરીબ ખીઠ-કર, હિસકે હિઠાયત કરે, કે વોહ આમીલકી તરફ ખુબ નજર જમા-કર હેબે. ઓર આમીલબી હિસકો તરફ ખુબ ટીક-ટીકી આંધ-કર હિસકી તરફ હેબે પસ જબ હોને. ઇસ તરેહ આપસમેં હેબેબે, તો માઝમુલ પર મકના-તિસી અજર જમદા હો-જાયેગા. ઇબ્તીદાઈ મરકકે લીયેબી, ચે તરીકા નીહાયત ઉમદા હે બાકી અમલ બ-હસ્તુરે તરકીબે અબ્વલ કે અમલ કરે.

## ચૌથી તરકીબ

આમીલ, માઝમુલકો ઇસ તરેહ લીટાવે, કે સર હિસકા આમીબે સીમાલ, ઓર પાઉં જુનુબકો રહે' ઓર હીર હિસ

પર છોટે પાસ, યાને સનેસે સીને તક કરને શુર કરે.  
 ઓર જળ ઉસ-પર નીંદ ગાલીબ હોનેકો હો, તો લંબે  
 પાસ કરને શુર કરે ઓર અપને ખ્યાલકો મઝબુત રખે.  
 કે ઉસ-પર અમલ મકન-તિસી પયદા હો-રહા હે બાકી  
 અમલ બ-તરકીબે અબ્વલ કરે,

### પાંચવીં તરકીબ,

માઅમુલકો ચૌથી તરકીબકે મોવાફીક લીટા-હો. ઓર  
 ઉસકે પાઉકી તરફ ખડે હોકર, ચેહરેસે પાઉ તક, લોંગ  
 (Long) યાને લંબે પાસ કરો યાને હાથ અપને તરફ લાવ્યો.  
 ઓર અપને ઇંસાફકો મઝબુત રખ્યો. તાકે ઉસ-પર અસર  
 હોતેહી બાબકી હાલત તારી હોગી અગર તુમ ઉસકો  
 જમાના ચાહો, તો સરકી તરફ ખડે હોકર, પાઉકી તરફસે  
 ચેહરેકી તરફ હાથ કરકે હાથોસે ઝીડકતે રહો ઓર સવાલ  
 ઓર જવાબ, બ-મુજબ તરકીબે અબ્વલ કરો.

ઇસ તરકીબકા માઅમુલી તજરબા, જો સાહેબ કરના  
 ચાહે. વેહ હાથો-પર સરસો જમા-કર દેખલે યાને  
 અગર કીસી શખ્સકો નીંદ કમ આતી હો, યા કેઇ બીમાર  
 તકલીફસે કમ સે ના દો તો તુમ પાઉકી તરફ ખડે હોકર  
 એક ઘંટે તક પાસ કરો, તો ઉસ-પર નીંદ ગાલીબ આવેચી.



ઐર વોહ સો-જાયેગા. અગર કીસી ખુશ્વાકો (યાને સોયે હુમેકો) ઉઠાના થાહો, તો ઉસકે સરકી તરકી તરફ ખડે હોકર અમલ કરો, તો થોડી દેરકે બાઅદ ઉસકો નીંદ ખુલ જાયેગી. ગોયા ઉસકો માઅલુમ હોગા, કે મુઝકો રૂહાની આવાજ પડી હે, ઉઠો. પણ ઈસ તરકીબસે શાયેકોન લોગ કીસો મરીઝ પર અમલ કરકે, અદવી-ચાત પર અમલ મેસ્મેરી-ઝમકો તરલુહ દે', બસકે અદવી-ચાત પર અમલ કરકે, અગર કેઠાઈ હવાઈ મરીઝકો દે', તો ઉસકો કમાલ તાસીર હોતી હે.

### બદ-ખાબી.

અગર કેઠાઈ શખ્સ રાતકો ખાબ દેખતેમે' ડરે, યા બઠ-મડાવે, યા ઉસકો નાકોસ ખાબ, ઐર હચબત-નાક શકલે' નઝર આતી હોં, તો રાતકો એક તરત પાનીકા બર કર, ઉસકે સીરહાને સોને વક્ત રખ-હો. ઉસ રોજ ઉસકો ખાબ, હોલ-નાક (હરાવના) આના બંદ હો-જાયેગા, અગર વોહ રાતકો ખાબમે' ફરીયા, ઐર સમંદરમે' ઉછસતા ફુલતા હુવા હેખે, તો ઉસકે પાંઉકી તરફ કીસી કદર આગ કી ચરમાઈ હો, યા પુરાની (બુની) રૂંધ, ઉસકે પાંઉકે તલવોમે બાધ-હો. તો ઉસકે અસરે ખાબ બિલકુલ દુર હો-જાયેગે હર હાલતમે પાસ કરતે વક્ત ફુલતે દાખીલી, ઐર ખારીજી લીહાજ રખે, તાકે અમલ જીયાદા અસર કરેગા.

## છટી-તરકીબ

એક બિલ્લોરી ગલાસ સુફેદ રંગકા સાફ હો, એર ઉસમેં લકીર યા પાસે નહો, વયસા લેકર ઉસકો પાનીસે ભર કર મેઝ પર રખ-દો. એર માઅમુલકો મેઝકે પાસ ખડા કર દો. માઅમૂલ અપને દોનો હાથોકી ઉમલીયોંકે સીરે મેઝ-પર રખ-કર, ગલાસકે પાનીમેં ખુબ નઝર આયેગા. એર આમીલ ઉસકે સામને મેઝ-પર ખડા હોકર, આખેં બદ કરકે ગલાસકે પાનીમે તસવુરસે કુવતે ઇરાદીકો હાલે. એર જો ચીઝ ઉસમેં માઅમુલકો દીખલાઈ હો, વોહુ ગલાસમે ઉસકા હોના તસવુર કરે પધરા મીનીટકે બાઅદ, મ અમૂલકો બીઠાનેસે પેશતર ફિદાયત કરદે, કે જબ કોઈ શકલ ગલાસકે અદર નઝર આયે, તો ફેરન વોહુ ઉસકો બતલા દેવે. પસ જબ મૂખતલીફ શકલોકા ચલના બતલા-દે, તો ફીર આમીલ અવલ ઉસસે અપને ઉસ ઇરાદેકી તસદીક કરા લેવે. કે જો ઉસને તસવુરસે ગલાસકે અદર પયદા કીયા થા અગર માઅમુલ વોહી કેફીયત બતલા દેવે, તો સમજ લેવે, કે આમીલ પર મકના-લિસીકા અસર હો-ચુકા હે બાઅદ અઝાં બ-તન્કીએ અવલ મગાવકા જવાબ દર્શાવત કરે, અગર માઅમુલકો હૌશમે લાના ચાહે, તો ઉસકી પેશાની પર

ઝીડક પાસ, સીધે હાથકી તરફ કરે, યાને ઉગલીયોડે  
જરીયેસે ઉસ તુરકો ઉસસે ખારીજ કરે.

### સાતવીં તરકીબ.

માઅમુલકો કુરસી પર બુનુબકી તરફ મોહ કરકે બીઠ-  
લાઓ, ઓર આપ જરા ઉસસે કીસી કદર ઉ ચે કીસી કુરસી પર  
બયેઠ જાઓ. ઓર માઅમુલકી આખો-પર, ખુબ તવજ્જો  
ઓર ગઓરસે નઝર જમાઓ. ઓર અપને દોનો હાથોંકી  
ઉગલીયાં માઅમુલકે ચેહુરેકો તરફ કરકે, જુસમકો છુચે  
બ-ગયેર, ચેહુરે પર ગોલ પાસ, યાને ચક્કર દેકર હાથોંકો  
ગસ્તીશ દો. એક ઘંટા કામીલ ઇસ તરેહુ કરનેસે માઅમુલ  
પર ખાબે મકના-તિસી તારી હોગા બાઅદ અઝાં માઅમુલ  
કે જુસમ પર, છોટે છોટે પાસ કરકે તુરકો દાખીલ કરો.  
ઓર હુસ્બ તરકીબે અવલ, ઉસસે સીલ-સીલા શુદ્તગુ-કા  
શુર કરો.

### આઠવીં તરકીબ.

આમીલ એક બીલ્લોરકા ગોલ ગોલા,કે ને ખુબ  
મુસદ્દકા (સાફ) હો, વોહ લેકર હર રોજ ઉસકો સામને  
રખ-કર ઉસમેં અપની કુવલે મકના-તિસીકો ભરવા રહે,

ઇસ તરેહ પર ગોલેકો સામને રખ-કર, ઉસ-પર ખુબ નઝર જમા-કર, ટીક-ટીકો બાધ-કર ઉસકો દેખે ઓર ઉસ વકત તસવુર કરે, કે ઉસમે તુરે હકીકો ભર રહા હું. હર રોજ ઇસ-પર બિલા-નાગાહ અમલ કરતા રહે. ગોયા ઉસકો અપના માઅમુલ સમજ-કર, હર રોજ અમલકો કરે પસ પસ ગોલેમે આમીલકી કુવતે ઇરાદીસે તુર જમા હો-જાયેગા જબ કીસી શખ્સકો આ-લ-મે બે-હૌશીમે ડાલના હો, તો ઉસ ગોલેકો માઅમુલકે સામને રખ-હો, યા ઉસકે સામને લટકા હો ઓર માઅમુલકો કહો, કે ઉસ ગોલે-પર ખુબ નઝર જમા-કર, ચક-સુઈ કલ્બસે દેખે. જસ વકત માઅમુલ બ-નઝરે ગઓર દેખેગા, તો યે હી દેરકે બાઅદ, ઉસ-પર અ-મ-લે મકના-તિસી તારી હો-જાયેગા.

### નઝર્ની તરકીબ.

માઅમુલકો પલંગ-પર લીટા દેવે. ઓર આમીલ ઉસકે સીધે હાથકી તરફ કુરસી પર બેઠ-કર, ચક-સુઈ કલ્બસે ઉસકી તરફ દેખે ઓર તુર દાખીલ કરનેકે લીયે પાઉંકી તરફસે સરદી બનીબ પાસ કરે. તો માઅમુલ પર આબ આયેગા, ઓર વોહ સો બાયેગા બાઅદમાં આમીલ

બ-મુજબ તરકીબે અબલ, અમલ કરકે સવાલકા બવાબ પુછે. એર બાઅદ અઝા માઅમુલકે હોશમે લાયે.

### દસવીં તરકીબ.

ઇસ તરકીબસે જે શખ્સ ફાસીલે પર હો, ઉસ-પરબી અમલ મકના-તિસી હો-બાયેગા બાઅઝ આમીલે મેરમેરી-ઝમ, એર અહલે તરીકત, યાને સુફી, અપને મુરીદોકે દુર દરાઝ મુકામાત પરબી મોઅસ-સીર (તવબ્બો) કરતે હે. જે સબ કરીશમે ઇજતિમાયે ખ્યાલ (તસવ્વુર) કે હે, છનકો બહુ કહો, યા જામે જમ કહો, તો બબ હે પસ જસ ફીસી શખ્સ પર, કે જે ફાસીલે પર હો, ઉસ-પર અમલ કરના ચાહો, તો અબલ માઅમુલકે વકતે મુકર્રરાસે વાકીફ કર દેના ચાહીયે કે વોહ ઇસ વકત પર મોહ જુગુબકે તરફ કરકે યક-સુઈ કલબસે આમીલકો શકલ અપની આખોસે પચહા કરે એર ખુબ ગઓરસે આમીલકી આખોકે દેખે. ઉધર આમીલબી બ-તરકીબે મજકુરા બાલાકે અપના અમલ શુરૂ કરે. એર માઅમુલ પર ખાબે મકના-તિસી પચહા કરે. ઇસ તરેહ આમીલ યક-સુઈ કલબસે સે કહો ફોસકે આદમીયોં પરબી અમલ કર સકતા હે. અગર પેશ્તર અયસે શખ્સોસે સખીતા નહો, તો અયસે શખ્સફી અકસી તત્વીર, (ફાટો)

હાસીલ કરે. કે છસકી રેહનેકો જગાકા હાલ આમીલકો માઅમુલ હો. ચોર ઉસ તસ્વીરકો બિલ-ચુકાખીલ રખ-કર અમલ કરે તો ઉસ-પરબી અમલકી તાસીર હોગી. પસ જખ આમીલ કીસી દુરકે માઅમુલ, ચોર શાગીર્દકો તવજ્જો દેના ચાહે, તો મકાનકે ગોશેમે તન-હાઇમે દો-ઝાનુ હોકર બચકે. ચોર અપને ખ્યાલકો ઉસ શખસ પર ડાલે.

### માઅમુલસે હાઝીરીને જલસાકી ગુફત-ગુ, ચોર સવાલાત.

અગર કીસી ખાસ આદમી, યા હાઝીરીને જલસામે અમલ કાંયા જાયે, ચોર ઉનમે સે કેઈ શખસ માઅમુલસે ગુફત-ગુ કરની ચાહે, યા કુછ હાલ દર્યાફત કરના ચાહે તો અબલ ગુફત-ગુકે લીયે જખ માઅમુલ પર ખાખે મકના-તિસી તારી હુવા હો, તો માઅમુલકો કૈહ-દો, કે પુલાન શખસકે સવાલાત જવાબ દેના. યા ઉસ શખસકા હાથ પકડ-કર માઅમુલકે હાથમે દેદો. અગર માઅમુલ ઉસકો કુબુલ ન-કરે, તો મુકર્રર અયસા મત કરો. અગર હાઝીરીને જલસા-મે સે ચદ અશખાસ (લોગ) અપના અપના સવાલ, અલા-હીદા, અલા-હીદા પુછના ચાહે, તો ઇસ ખાતકા ખ્યાલ રખો, કે અગર એક માઅમુલ પર આપે રોજના અમલ કરતે હો, તો વોહ ઉનકા જવાબ દે-દેખ.



વર ન નય્ય માઅમુલ, એક આદમીકે સવાલકા જવાબ  
 દેકર, ફીર લા-ઇલમીં ઝાહીર કરેગા. મગર બાઅમજ જડી-ઉલ  
 હીલ શખસ, પેહલીહી મરતબે અમલ કરમે પર, તમામ  
 લોગોંકે સવાલકા જવાબ હોતે હે પસ સખસે અબલ  
 અમલ કરમેસે પેસ-તર છન છન લોગોંકા ઇસાહા ને-કુછ  
 હયાફત કદનેકા હો, વેહ ઉનસે અલાહીદા અલાહીદા, એક  
 પરથે પર સવાલકા લીખ દેવે ઝોર માઅમુલકે ઉસ સખસે  
 આઝાહ ન-કરે. ઝોર ફીર અમલ કરકે માઅમુલસે હરએક  
 શખસકે સવાલકા જવાબ હયાફત કરે. ખ્યાલ રહે, કે અગર  
 ઉસ વકત, અમલ કરનેકે મકાનમે કીસી તરેહકા શોરો ગુલ  
 હુવા, યા લોગ ખામોશ ન-અથઠે રહે, તો અ-મ-લે મકાન-  
 તિસી, પુરી તાસીર નહીં કરેગા બલકે માઅમુલકી તબીઅત  
 નફરત કરેગી. પસ અમલ કરતે વકત અમલ કરનેકે મકાન-  
 મેસે ન-કોઇ બાહર જાવે, ઝોર ન કોઇ અહર દાખીલ હોવે.

### રૈશન-અમીર હોનેકા તરીકા.

પેશતર બે તરીકે ખ્યાન કીયે ગયે હે, વેહ રૈશન-  
 અમીરીકે ઉમુલસે બાહર નહીં હે. કયુ કે જબ ઉનમે  
 તસવુર, ઝોર યક-સુઈ કલ્મકો રૂહાની તાકત, હાસીલ  
 કરનેકા પેહલા ઝીના મુકરર કીયા ગયા હે તો રૈશન-  
 અમીર હોનેકા-બી ઉસકે વાહીક મરકઝ જાનના ચાહીયે.

ચુકે ઉસમેં આમીલકો નફસે હયવાની-પર કાબુ પાકર, દુસરોકો ઉસકે જરીયેસે મગલુબ કરનેકી તાકત હાસીલ હોતી હે જુસસે વોહ અદાબ કર સકતા હે, કે દર હકીકત ઉસકી તેહમે કુછ આરભી પોશીદા હે. ઓર વોહ ઇન શોઅબોદા-આઝીયોકો છોડ-કર, નફસે રૂહાનીકો બેદાર કરતા હે તાકે બજાયે માઅમુલકે વોહ ખુદ દુન્યાકે માફીઝ-અમીરસે, યાને કુલ હાલાતસે આ વોહ હો-જાયે આપકો માઅલુમ હે, કે અહુલે દીલ, યાને સુફી, ઓર ખુજુરગાને દીન, દુસરે લોગોકે ઇન્સારે દીલસે આગાહ, ઓર ઉનકે હાલાતસે વાકીફ હો-જાતે હે વોહ કીસ તરેહસે વાકીફ હોતે હે ? ઇસ-લીયે કે ઉનકે કદમ સાફ હોતે હે ઓર ઇસી સબબસે ઉનકે આઈ-નયે દીલમે દુસરોકે હાલાતકા અકસ ઇસ તરેહ પડતા હે, કે ગોયા વોહ મુકામે મતલુબ, ઉનકે સામને મૌજુદ હોતા હે ઓર વોહ ચરમે અફીરી, ઓર ખાતીનીસે ઉસકો યદસા દેખતે હે પસ ઇનસાનકા દીલ મિસાલ એક સમદરકે હે ઓર હવાસ એક તેજ હવા હે. સમદરમે લેહરેં હવાસે ઉઠતી હે ઓર જબ તક તેજ, ઓર તુફ હવા ચલતી હે, ઓર લેહરે પચડા હોતી હે, ઓર ખીગડતી ભી હે, ઓર જબ હવા બદલે હો-જાતી હે, તો લેહરે ભી બદલે હો-જાતી હે ઓર સમદરકા પાની સાફ મીરલે આઈના-કે હો-જાતા હે. ઓર ઉસમે ચેહસ નજર

આને જાગતા હે. દુરવેશોકા કોલ હે, કે ઇનસાનકા હીલ અસ્મકા  
 આક્રતાળ હે ઓર હવાસ ઉસકી શુઆએ ચાને કીરને હે.  
 એસ તરેહ આક્રતાળ તુલુ હોનેસે શુઆએ, નમુદ હોતી હે,  
 ઇસ તરેહ ઇનસાનકે હવાસભો ઇસ કાલીએ ઉન્સરીમે  
 જાન પડતેહી, આક્રતાળકી શુઆઓંકા તરફ ફયેલ જાતે  
 હે, ઓર આખીર કાર એસ તરેહ આક્રતાળ ગુફળ હોનેકે  
 વક્ત ઉસકી તમામ શુઆએ, ફીર ઉસીમે ગાઈળ હો-જાતી  
 હે ઇસ તરેહ ઇનસાનકે હવાસ, ઉમ કાલીએ ઉન્સરીકો  
 છોડને પર, સમ ઉસો ગુરાની રૌશનીમે સમા જાતે હે.  
 એનકા તજરૂબા હર ફરદે બશારકો રોજ-મરહા હો-રહા હે  
 દેખો, જબ ઇનસાન જાગતા હે, તો હર લેહજા ઉસકો રગ  
 બ-રગકી ખાહીશાત પવહા હોતી રેહતી હે ઓર જબ ય  
 સોતા હે, તો ઉસકો તમામ ઝાહીરી ખાહીશે, માઅલુમ  
 તો નહીં હોતી, મગર એક જગા પર રૂક જાતી હે લેકોન  
 ઉસ વક્ત ફીરભી રૂહે હયવાની, ઉસ-પર ગાલીબ આકર  
 ઉસકે ઇરાદે, ઓર ખ્યાલકે મોવાફીક, બાઅઝ ચીઝોકો  
 મુજસ્સીમ હાલતમે દેખતા હે. ઓર બાઅઝ વક્ત ઉસકે  
 ઇરાદે ઓર ખ્યાલકે બર ખિલાફ ના-માઅલુમ ચીઝોકો  
 ઉસકો મુશાહીદા કરાતા હે. એસકો હુમ ખામ, યા સપના  
 બોલને હે ઓર ફીર બેદારીકી હાલતમે ઉસકો ભુલ જાતે હે.  
 પત્ર ઇસ હીલકો એસમ પર પુરા ઇખ-યાર હાસીલ  
 હે. એસમ ઉસકા ઘર હે. ઓર ઉસ ઘરમે બચકા હુવા બે

ચાહતા હે, વોહ કરતા હે. ગરમ થેકે, ઇસ દીલકે નેમી,  
ઓર ખદી, દોનોમે ખડી ભારી તાકત હાસીલ હે પસ ને  
શખસ અપને દીલ-પર કાબુ પા-લેતા હે, તો વોહ દુનિયાકો  
મહસુસાત, ઓર લજ્જતસે મોહ મોહ-કર, રૌશન ખમીર  
હો-જતા હે કીસીને કયા ખુબ કહા હે

દીલ ખ-દસ્ત આવર કે હુજરે અકબર અસ્ત,  
અઝ હુજરા કાઅબા યક દીલ ખેહતર અસ્ત,  
કાઅબા ખુન્યાદે ખલીલે આઝર અસ્ત,  
દીલ શુજર ગાહે ખલીલે અકબર અસ્ત

જન લોગોકા દીલ કાબુમે નહી હોતા, વોહ દુનિયાકી  
ખાહીશોમે તમામ ઉમર ભર ભટક ભટક કર, અપની  
ઝીદગીકે તખાહ કર દેતે હે ઓર વોહ મહસુ-સાતમે  
જકડે હુયે આવા-શુનમે પડ-ક, તરેહ તરેહકે દુખ, ઓર  
તકલીફે ઉઠતે હે. ઓર ઉસ માલીકકે વસ્લસે મહરૂમ  
રેહતે હે.

દેખો, કે સાખીર, ઓર શાકીર, તાલીખાને હકને  
ઇસ દીલકે કાબુમે લાનેકે લીયે, કીસ કઠર રિયાઝત, ઓર  
ઇબાદતકી તકલીફે ઉઠાઈ હે.

હુઝરત ખાબા શયેખ ફરીદુદ્દીન મસૂદેઘ ગજે-શકર.  
રહ કી સવાનેહ ઉમરીમે ખ્યાન ફરમાયા હે કે ખાબા

સાહેબને અપની વાલીદાકી હિદાયત પર, બારા સલ તક જંગલમે' ફલ ઓર પુલ, ખાકર અપના વક્ત ગુજારા. ઓર વાપીસ આને-પર, વાલીદા સાહીબાને પુછા, કે કયસી હાલત ગુજરી, તો આપને ફરમાયા, કે દર-તો-કે પત્તો, ઓર ફ્લિં પર ગુજારા કીયા. ઉનકી વાલીદા ખામેશ રહી. એક દીન બાબા સાહેબને ગુસલ કીયા, તો ઉનકી વાલીદા સાહીબા, ઉનકે સરસે બુએ' નીકાલને લગી, તો ઉનકા બાલ ઉખડ ગયા. તબ શયેબ સાહેબકે મોહસે સી-કી આવાઝ નીકલ ગઈ, તો વાલીદા સાહીબાને કહા, કે એક બાલ ઉખડમેસે તો તુમહે' ઇસ કદર તકલીફ માઅલુમ હુઈ, ઓર વોહ દરખત, કે જીવકે પત્તે તુમને બાસ બરસ તક તોડ-કર ખાયે હે, તો ઉનકો કોસ કદર તકલીફ હુઈ હોગી, વોહ બાસ સાલ મંજુર નહીં હુયે ઓર વાલીદા સાહીબાને એક લકડીકી ગોલ રોટી બનવા-દી ઓર કહા, કે બારા સાલ ઓર જ મલમે બાકર ગુજારો. ઓર જબ ભુક લગે, તો ઇસ રોટી પર અપના ગુજારા કરના હઝરત બાબા સાહેબ, ફૈરન વાલીદાકા હુકમ સુનને પર જંગલમે ચલ-દીયે ઓર ઉસ તરેહ બારા સાલ રીયા-ઝતમે' ગુજાર કર વાપીસ આયે. તો રાસ્તેમે બહોતસી ચીડીયોકો બચડી હુઈ દેખ-કર, બે-ઇખત્યાર ઉનકે મોહસે નીકલ ગયા, કે અય ચીડીયો ! તુમ સબ મર જાઓ. પસ મે સુખન મોહસે નીકલનેકી દેર થી કે વોહ

તમામ મર ગઈ એ હાલ દેખ-કર, ઉનકે દીલકે બહોત રંજ પયદા હુયા. કે મેને બે-શુનાહ ઇનકે કયુ' મારા ! ફીર કહા, કે અછછા ચીડીયાં, સખ ઝીંદા હો-બઓ, તખ વેહ ચીડીયાં, ઝીંદા હોકર ફેરન ઉડ-ગઈ રાસ્તેમે' આપકે ખ્યાસ માઅલુમ હુઈ તો કુ'એ-પર એક ઓગત, પાની ખિંચ-કર ઝમીન પર ડાલ રહી હે આપને ઉસસે પાની માંગા, મજર ઉસને પરવાહ કુછ ન-કી, તખ આપને કહા, કે અય ઓરત નેક-બખ્ત, મુજકે પાનીકી ખ્યાસને સખ્ત દીક કર દીયા હે ઓર તુ પાની નીકાલ-કર, ઝમીન પર ગીરાલી બતી હે. તુ બડી બે-તરસ હે ! ઓરતને જવાબ દીયા, કે મેરી હમ-શીરાકે ધરકે પુલ્તાન મુકામ પર આગ લગી હુઈ હે, તો મે' ઉસકે ખુઝા રહી હું, જબ ઉધરમે ફારીગ હોંગી તખ તુઝકે પાની પીલાઉંગી બાબા સાહેબ, એ સુન કર તયેશમે' આયે, તખ ઉસને કહા, કે યહાં ચીડીયાં નહી હે, જો મર બઈંગી ! બાબા સાહેબ, હયગન હુયે કે મે'ને ચોખીસ સાલ તક જ'ગલમે' રીયાઝતમે' શુબરે ઓર ઈન્ નેક-બખ્તને એ નેઅમતે ઉઝમા, કહાંસે હાસીલ-કી આપને દર્યાફત કીયા, તો જવાબ મીલા, કે અપને ખાવીદસે

પસ અયસી બાતોકે દરજ પ્રનેસે આપ એ ખ્યાલ ન કરે, કે હમ આપકે કહાનીયા સુના-કર ખુશ કર રહે હે



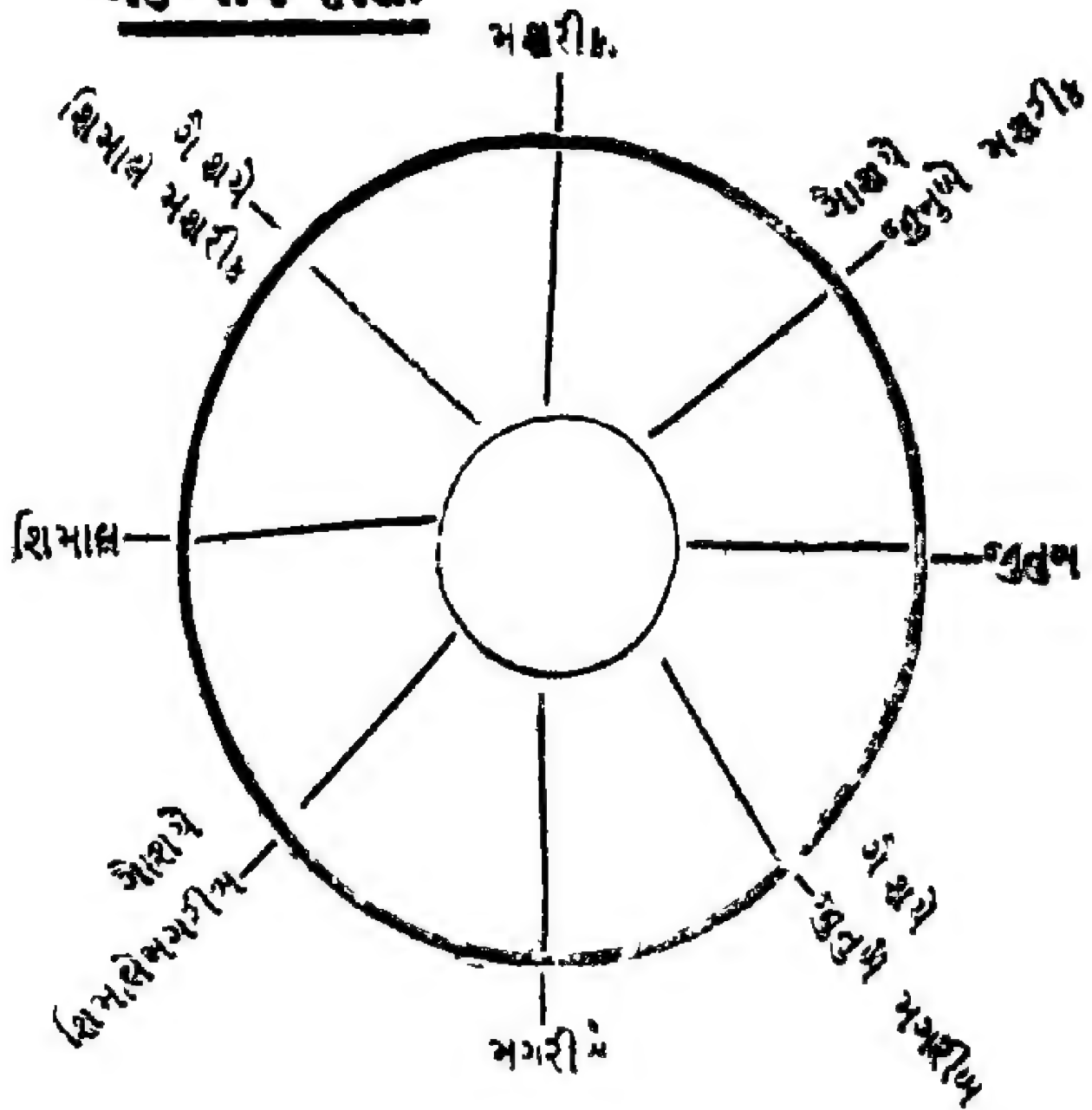
યે બાત નહીં હે બલકે આપકો અયસે બુઝુરગોંકે તજકોરે  
 સુના-કર, આપકે અંદર રૂઝાની માહદા ભરનેકી કોશીશ  
 કો-જાતી હે એર આપકો તવજ્જો દીલાઈ જાતી હે, કે અગર  
 આપણી ચાહે, તો આપમેં-ભો યે તાકત પયદા હો-સકતી  
 હે. એસે આપ બુદ રોશન-ઝમીર, હો-સકતે હે. બ-  
 શરતે, કે આપ અપને દીલ-પર કાબુ પાચે એર તમામ  
 લજજત, એર મહસુ-સાતે દુન્યવીસે આપકો બચાયે.

### દીલકી હાલતકા નકશા.

યે દીલ બડા ચંચલ હે જો એક જગા કયામ નહીં  
 કરતા મથાયેખોકા કોલ હે, કે દીલ, આઠ શાખોં-વાલા  
 ઠંવલકી માનીદ હે યા ચુ' સમજો, કે એસ તરેહ ખલામેં  
 સુરજ, સખ સેયારોં, એર સિતારોમેં બાદશહ હે એર  
 મા-સિવાયે દીગરોકે આઠ ગીરેહ ઉસકે ગીર્દ હલકા યાને  
 મડલ કીયે હુયે હે' એર યે અપની કશીશસે સખકો  
 અપને ગીર્દ ચક્કર, યાને ગરદીશમેં રખતા હે ઇસ તરેહ  
 તમામ ખાહીશાતે દીલ, કે જો એસમકા આફતાબ હે.  
 ઉસકે ગીર્દ ધુમતી રેફતી હે આઠોં સીમતો-મેસે એસ  
 સિમ્તકો તરફ યે જાતા હે વહા પેડલેકો એક ન એક  
 ખાહીશ, ઉસ-પર ગાલીબ આ-જાતી હે એસ-પર બાઅઝ  
 વકત યે ગાલીબ આ-જાતા હે. એર બાઅઝ વકત યે મગ-

જીવ હો-જતા હો. ઠીઠકી હાલતકા નકશા વાઢીદાને ધંસ-  
સરને મુરસખ દીયા હો, વોહ જેલમે ખતાયા ગયા હો. બસ  
ધંસ નકશેસે આઠા સીમ્તોફી ખાહીશોંકા હાલ માઅલુમ હો-  
સકતા હો. જબ કેઈ ખાહીશ મયદા હો, તો નકશેસે જાન-  
લો, કે અખ હમારા દીલ પુલાન સીમ્તકી તરફ હો. વોહ  
નકશા ચે હો.

### નક-શયે દીલ.



દીલ-યે દીલ, બળયે ખુદ અપને મરઝે અસલી પર રેહતા હે. તો વોહ તમામ ખાહીશોકો છોડ-કર, માલીકે હકીકી-સે વાસીલ હોતા હે.

મશરીફ-જળ કીસી શખ્સકો રિયાઝત, ઓર ઇબા-હત, ઓર નેક અફઆલકી તરફ તવજ્જો હો, ઓર ગયરોંસે સુલુક, ઓર ઉનકો કાયેદા પહોચાનેકા ઉસકો ખ્યાલ હો, તો ઉસકા દીલ મશરીફકી તરફ હોતા હે

ગૌશયે-મશરીફ, ઓર શિમાલ-જળ આદમી સખાવત કરતા હે, ઓર અપને રૂપીયોકો પ્રજુલ કામેમેં બાયે કર દેતા હે તો ઉસકા દીલ, ગૌશયે મશરીફ, ઓર શિમાલમે ઉસ વકત હોતા હે

શિમાલ-જન આદમીયોકો હસીનોકી મોહબ્બત, ઓર ઉનસે ખ્યાર કરને, ઓર ખુબ-સુરત ઔરતોસે મુલા-હાત, ઓર જમાઅ કરને, ઓર મુજામે-અત, કરનેકા ખ્યાલ દીલમેં પયદા હો, તો વોહ સમજ લેવે, કે મેરા દીલ ઇસ વકત શિમાલમે હે.

ગૌશયે શિમાલ, ઓર મગરીબ-જળ નકલ ઓર હરકત કરને, ઓર એક જગાસે દુસરી જગા પર જાને, યા દુર દરાઝકી સફરકી ખાહીશ દીલમે પયદા હો, તો જાન-લેા કે અબ ગૌશયે શિમાલ, ઓર મગરીબમે હે.

**મગરીબ-જખ** રાગ, ઓર રંગ સુન્ને, ઓર ખેલ તમાશે દેખનેકા શૈક દામન-ગીર હો, ઓર હિકાયાતે દીલ ચરખ, ઓર ઝરાફતકી ખાતે સુન્નેકો દીલ ચાહે, તો જાન લો, કે દીલ મગરીબકી તરફ હે

ગૌશયે મગરીબ, ઓર જુનુબ-જખ આગમ કરનેકો દીલ ચાહે, યા તખીઅતમે સુન્ની, ઓર કાહીલી, ઓર પસ્ત હીમ્મતી હો-જાવે, તો જાન-લો, કે ઉસ વકત દીલ ગૌશયે મગરીબ, ઓર જુનુબમે હે

**જુનુબ-જખ** કીસી શખ્સકી નિસ્ખત, ખુરે ખ્યાલાત પયદા હો, ઓર દુસરોકો રજ, ઓર તકલીફ પહોચાનેકી તરફ તખીઅત મુત-વજજા હો-જાવે, ઓર જુદમ કરનેકી તરફ ખ્યાલ હો, તો જાન-લો, કે અબ દીલ જુનુબમે હે

ગૌશયે જુનુબ, ઓર મશરીફ-જખ ધનસાનકો અપને નફેકા ખ્યાલ દીલમે પયદા હો, ઓર વોહુ યે ચાહે, કે મે ઝીદગી આરામ, ઓર આસાઈશસે ગુજરૂ, તો જાન-લો, કે અબ દીલ ગૌશયે જુનુબ, ઓર મશરીફમે ચલા ગયા હે

—

**રૌશન ઝમીરીકી તરફીએ.**

પેહલી તરફીબ=જન શાઈકીનોડો (લોગો) ખુદ રૌશન ઝમીર હોનેકી ખાહીશ હો, ઓર ઉન્હોને અપને ખ્યાલાત,

બ-તરકીબે મજકુર મેસ્મેરી-ઝમ, યક-સુ (એક તરક) કર લીયે હાં, તો વોહુ આમાનીસે ઇસ મરતગેમેં પહોચ જાને હેં તરકીબ ઉસકી યે હે, કે અપની નશીસ્તકે લીયે એક મકાન અલા-હીદા તજવીઝ કરે કે જહા કીસી ગયેનકા દખલ નહો, એર ન ઉસ જગે શૌરો ચલકી આવાઝ સુનાઈ દેતી હો, અયસે મકાનમેં એક ચિરાગ, મીટોકે ફોડીયેમે રોગને જદ (ધી) યા મીઠે તેલકા જલા-કર, અપની આખેકે મામને કીસી ઉચે મુકામ-પર રખે એર બ-ગએર નઝર જમા-કર, યાને તવજ્જો એર યક-સુઈ કલ્બસે ટીક-ટીકી બાધ-કર, એક ઘટા યા દો ઘટે, ઉગકો દેખતા રહે, એર જહા-તક મુમકીન હો, તહા-તક આખોકી પલકે ગીરને ન-પાવે ઇસ તરેહુ રોજના મરક, એર પ્રેકટાસમે આખોકી પુતલીયોકે અદરૂની પરદેખસારતકે (ખીનાઈકે) ઉલટ જાતે હે આજબ એ પુતલીયા ઉલટતી હે નખ અજાયેબ, એર ગરાયેબ, મુશાહીદે હોતે હે મખબ ઉસકા યે હે, કે ઇનસાનમે હર દો આલમકે દેખનેકી કુન્વત મરી હુઈ હોતી હે -એર યે નુરાની કુન્વત, હર દો આખેકે ગોશોમે ઇસ ખુખી, એર નફાસતસે રખખી હુઈ હે કે જીસકો આમીન, હાલ-તે અમલમે બ-ખુખી દેખ સકતા હે એર ઉસી નુરાની નુન્કે જરી-યેસે ઇસરાફે મખદી (છુપે ભેદ) પર હાવી (ક ખુ પાના) હો-જાતા હે એ રજો-જો કેફીયતે ઉસકો દેખની મઝૂર હોતી હે. વોહુ એક આનમે

નઝર આતી હેં ઓર વોહ સમઝતા હે, કે મેં ઉનકો  
 ઝાહીરી નઝરસે દેખ રહા હુ મઝર વોહ સખ મઝહીરાત,  
 અંદરની કુવ્વત, ઓર રૂહાની બસારતકે નઝઝારે હોતે હેં.  
 જીસસે યે રોશન-ઝમીર હે-જાતા હે અગર ઇસ તરેહ  
 પેશાની-પર, યા અપને નાકકી નૌક-પર, યા આઈતા મુકાબીલ  
 રખ-કર, ઉસમે અપના ચેહરા દેખે, યા કીસ્ટલકો સામને  
 રખ-કર, દેખતા રહે, તોભી રોશન ઝમીર હો-જાયેગા.

દુસરી તરકીબ=કર રોજ એક તાબ પુલખા પુલ  
 લાઓ, ઓર સુબોહકો એક અલાહીદા મકાનમે બચેઠ-કર,  
 ઉસ પુલકો અપને સામને દો ફીટફી દુરી પર રખે ઓર ખુબ  
 ચક-સુઈ કલ્મસે ઉસકી તરફ ખીલા ગીરને પલકોકે ટીક-ટીકી  
 બાધ-કર, ઇસ તસવુરસે દેખો, કે ગોયા વોહ પુલ ખુશક  
 હો-રહા હે, હર રોજ તાબ પુલ લાઓ, ઓર એક ઘ ટે  
 તક ઉસ-પર અપના તસવુર, ચક-સુઈ કલ્મસે જમાઓ.  
 જખ અદ રોજ ઇસ તરેહ મશક કરોગે, તો એક રોજ વોહ  
 તાબ પુલ તુમ્હારે દેખતે દેખતેહી ખુશક હો-જાયેગા યાને  
 સુખ જાયેગા. અગર તુમ ઉસકો ફીર સખઝ (હરા) કરના  
 ચાહો, તો ઉસી ખુશક પુલકો સામને રખ-કર, તસવુર કરો  
 કે ખુશક પુલ સખઝ, ઓર તાબ હો-રહા હે પસ અપને  
 ઇરાદેકો ખુબ મઝખુત કરકે ઉસકો સખઝ કરના શુરૂ કરો  
 ફરતે ઇલાહી-સે વોહ ખુશક પુલ, સર સખઝ હો-જાયેગા.



અથવા હોને-પર આપ બ-ખુબી સમજ લે', કે અબ આપ રૌશન ઝમીર હો-ગયે હે. એર ફીર આપકો તમામ ખાહીશે' આપકી મરઝીકે મેવાફીક ખર આઈગી. ઇસ તાકતકે આમીલ, સજ્જ હરખ્તોકો ખુશક, એર ખુશક હરખ્તોકો સર સજ્જ કર દેતે હે. એર મુરદોકોલી ઝીંદા કર સકતે હે. વાસીલે હક સબ કુછ કર સકતે હે મગર અપને ખાલીકકી રઝાસે ખાહીર નહીં ચલતે.

ત્રીસરી તરફીબ-રાતકે વક્ત હસ્થે હિદાયતે મજકુસ ખાલા, ઇત્મીનાનસે ચાર ઝાતુ બચઠે એર આખે' બદ કરકે કીસી બુઝુર્મ, યા નેક શખ્સકી ખુસુસન, અપને મુરશીદ, યા શુરફી તસ્વીરકા તસવ્વુર જમાવે જબ ખુબ તસવ્વુર જમને લગેગા, તો યકા-યક પરદાસા ઉઠ જાયેગા. એર અજબો ગરીબ મુશાહિદાત હોગે, યે તરીકા સુફીયાયે કિરામકા હે ઇસ રાઝકો ઝીયાદા ફાશ કરના મુનાસીબ નહીં હે. ઇસ તરીકે પર અમલ કરને-વાલા મુત-તકી, એર પરહેઝ-ગાર હો, એર ઉસકા દીલ નિહાયત-હી સાફ, યાને બે-કીના હો, એર ખુદા તરસ હો, એર ઉસકે ખ્યાલ તકમે કબી બદી ન-આને પાવે વર ન જહા જુમલા નેક ખસાઈલ, કે જો ઉસકી ફીતરતમે દાખીલ હે, ઉનકો તરફી હોગી, તો વહા બદ આદતો-કોલી તરફી હોગી. ચુ'કે મૈાજુદા ઝમાનેમે' ઇનસાનમે' બદીયા, બ-નિસબત નેકીયોંકે

ઝીયાદા હો' ઇસ્લીયે બદીયોગ તુખમ, મશક કરનેકે અવ્વલ  
 ઉપાડ-કર ફેક દેના અશદ્દ ઝુર્રી હે જીમ તરેહુ ઝમીન-  
 પર ખારીશકે અવ્વલ છાટે પડનેમે સખ કિસમકી ધાસ  
 ખુમ ઉગ નીકલતી હે ઇસી તરેહુ રૂહાની પાની મીચનસે  
 ઇનસાનકી જીમકે મારી (હુપી) ખમલન રૂક ઉઠતી હ  
 એર બદ આદતે, નેકકો દખા ડાલતી હે જીમ તરેહુ  
 કાટેકે દરખત પુલ-દાર દખતોકો દખા ડાલન હે ઇમલીયે  
 આમીલકો આહીયે કે અસનાયે અમલમે વોહ નેક લાગોપી  
 સોહબતમે બયઠે આગ અખલાકી, એર મજહૂબી કિતાબોકા  
 મુતાલા કીયા કરે શુદ્ધ-ગુ પુણ્ડ ન-કરે કમ બોલે, એર  
 પાક, એર સાફ રહે વર ન ખરાબ આદત, મરા-લન,  
 હસદ, તમેઅ, હરામ-ટારી, વ-ગય । ઝીયાદા હો-જાયેગી

ઐવથી નરકીબ-સુરજ તુલુ રોનસે કમલ, એર  
 ઝુર્રીયાતસે ફારીગ હોકર, આગ ઝાગુ બયઠો-એર એક  
 જવારકા દાના ઝમીન પર રખેખો, એર ઉસડો તરફ ખીલા  
 આખ ઝબકા-નેકે દેખતે રહો અવ્વલ અવ્વલ તો આખેમે  
 ચર મરા-હટ હોગા એર પાની ભર આયેગા લેકીન ફીર  
 રફતા રફતા આદત હો-જાયેગી કુછ દીનો દેખનેકે બાઅદ,  
 વોહ દાના નઝરસે ગાયેખ હોતા રહેગા ચાને ચદ મીનીટ  
 ઉસકી તરફ દેખા, એર વોહ ગાયેખ હુવા ફીર યે નાખત  
 ખડોચ જાયે, તો એક બડા દાના મઝકા લો. એર ઉસકી

તરફ દેખો. ફીર વોહલી ગાયેબ હોને લગેગા. જબ વોહલી ગાયેબ હે-જાને લગે, તો એક નીરફ તખ્તા પુલ્સ-કેપ કાગજ-પર, એક મુદવ્વર ચાને ગોલ નશાન, રૂપીયેકે બરાબર બનાવો, ઉસકે ખીચમે કહી સુફેદી બાકી ન રેહ-જાયે ઉસ કાગજકે દીવાર પર નઝરકે મુકાબીલ લગા-દો. ઓર નઝર જમા-કર દેખા કરો. ઇબ્તીદામે' ઉસ ટુકડેકે ચારો તરફ એક રશની નઝર આયેગી લેકીન વોહ મુ-ત-હરરીક રહેગી ઓર ફીર રફતા રફતા તમામ દાગ સુફેદ નઝર આને લગેગા. ફીર શબકે ચિરાગ પર નઝર જમાઓ. જબ થહા તક કામ-ચાખી હો-જાયે, તો કબલ તુલુ આફતા-બસે કીસી મયદાનમે જાકર ખડે હોકર ઓર સુરજકે ફુર્સ (ટીકડી) પર નઝર જમા-કર દેખો. ઓર ઉસી તરેહ જબ ગુરૂબ હે.નેકા વકત હો, તબલી અમલ કરો અયસા કરનેસે કલબ પર ગર્મી માઅલુમ હોગી લેકીન ઉસસે કોઈ કીસમકા નુકસાન નહીં હો-સકતા. જબ ખુબ નઝર જમને લગે, તો રાતકે વકત આદ પરબી ઇસી તરેહ મરક કરો. જબ ઉસ પરબી નઝર જમને લગે, તો ફીર અપની આખે બદ કરકે ઉસ તારીકીમે, કે જો આખ બદ કરનેસે હો-જાતી હે, ગઓરસે યક-સુ કલબ કરકે દેખો. પસ ઇસ મરકકા અદના નફા યે હે, કે ઇસકા આમીલ હર મરઝકે એક લખહેમે દુર કર સકતા હે. મરઝ દુર કરનેકા યે તરીકા હે,

કે એક ગલાસમે' હો ત્રીન તોલે પાની હો. ઓર અગર મરઝ સરહીસે હે, તો બ-જરીયે તસવીર, ઉસ પાનીમે' સુરજ દેખો. અગર મરઝ ગરમીસે હે, તો ચાદકો દેખો. જબ આમીલ નઝર જમાયેગા, તે જુસ સૈયેરાકા (સીતારેકા) ખ્યાલ કરેગા, વોહુ પ્રહી નઝર આને લગેગા નઝર જમાતે વકત ખાહીશ કરની ચાહીયે, કે મરઝ દુર હો-જાયે, ઓર ફીર વોહુ પાની મરીઝકો પીલા-હો ફૈરન પાની હલકસે ઉતરતેહી સેહ-હત હો-જાયેગી દુસરા કાયેદા યે હે, કે અગર આમીલકો કહી તારીકીમે જાના હે, તો અગર વોહુ ચદ લમહે ચીરાગફી લવ-પર નઝર જમા-કર, જુસ તરફકો દેખેગા, તો ઉસકે આગે આગે રૌશની હેતી જાયેગો. ઓર વોહુ રૌશની માઈલો તક કાયેમ રહેગી અગર તારીક (અધેરે) કમરેમે બયેઠ-કર દીવાર પર નઝર જમાયેગા. તો કમરા દફ-અતન રૌશન હો-જાયેગા ઈસકે આમીલકો તરકે હુયવા-નાત ઝુરૂરી હે. હુતા કે કાઈ ગરમ ગીજબી-ઈસ્તીઅ-માલ ન-કરે. ઓર હર રોજ શુસલ કરે.

### રૌશન ઝમીરીકે કરીશમે.

ઈસમે' કોઈ શક નહી કે રૌશન-ઝમીરી બરચોકા ખેલ નહીં હે, ઓર ન યે કોઈ શીરીની હે કે જો આમ તબોર પર તકલીમ હોતી હે. યા કી મન્તન મીલ સકતી

હે બલકે યે વોહ નેઅમતે ગયેર મુ-ત બરરીકા હે. કે જો રીયાઝત, ઓર ઈબાદત, ઓર કિનાઅતસે બ-મુશ્કોલ તમામ હાસોલ હોતી હે હકીમ બુકરાત્રાકી સર્વોનેહ ઉમરી દેખનેસે માઅલુમ હોતા હે. કે દર હકીકત અયસે સાબીર, ઓર શાકીર, લોગહી ઉસકે મુસ્ત-હક હોતે હે જો અપને આરામકે લીયે ઝુ પડી-બી નહીં રખતે થે. લીખખા હે, કે હક-પસદ, હકીમ પહાડોમે બરહના તન (ન ગા બદન)રહા કરતા થા એક દક્કા મોસીમે સરમામે જબ-કે યે ધુપ ખા-રહા થા, ઇ-તેશકન બાદશાહ. ઉસકે દીદારકે લીયે આયા, ઓર દસ્તા બસ્તા હોકર બુકરાતસે અર્ઝ કી કે મે હાઝીર હુ, કુછ ઇરશાદ ફરમાઈયે. હકીમ બુકરાત્રા, પેહલે તો કુછ દેર તક ખામોશ રહા. ફીર પુછા, કે તુમ કોન હો ? બાદશાહને કહા, કે મેં ઈસ મુલકકા શેહન-શાહ હુ હકીમને જવાબ દીયા, કે મુઝકો કોસી ચીઝકી ઝુરૂરત નહી બાદશાહને મુકર્રર સે-કર્રર અર્ઝ કી. તબ બુકરાત્રા હકીમને કહા, કે ઓર તો મુઝે કોસી ચીઝકી ઝુરૂરત નહીં. અલ-મત્તા બુઢાપા મુઝે બહોત સતાતા હે. અગર તુ મુઝે જવાન કર સકતા હે, તો કરદે, બાદશાહને કહા, કે મુઝમે ઇતની તાકત કહા ! અગર ઓર કોઈ ચીઝ ઝુરૂરત હો, તો ઇરશાદ કીજીયે. તબ બુકરાત્રાને કહા, કે અછછા, તુ બાદશાહ હે ઓર તમામ મઅલુક તુઝસે ખૈદ્ર ખાવી હે. મુઝે હર વકત મૌતકા ખતરા લગા રેહતા હે.

તુ ઉસકો હુકમ દે, કે વોહ મેરી જાન કખઝ ન-કરે બાદશાહને કહા, ચેહુલી મેરે ઇખત્યારમે નહીં, ચે ખુદા-કે ઇખત્યારમે હે તબ ખુકરાત,ને ખફા હોકર કહા, કે ધુપ છોડ દીજીયે, એર જામીયે, મુજકો દીક ન-કીજીયે. કયુ કે આપકે ઇખત્યારમે કેઈ ચીઝ નહીં હે, તો ફીર આપ હુસ-રોકો કયા દે-સકતે હે ? બાદશાહ શર્મ-સાર હોકર કદમો પર ગીરા, એર મોઝાફી માગ-કર ગ્વાના હુવા.

બહરી-સિકંદર નામે-મે લીખ્યા હે, કે એક દરે સિકંદર આઝમ, હકીમ ખુકરાતકો મીલનેકે લીયે ગયા વહા દેખા, તો હકીમ સાહેબ, જગલ ખીયા-ખાનમે એક ચરમે-કે કિનારે બસે હુયે હે સિકંદરને હસ્ત બરના હોકર સવાલ કીયા, કે દુનિયા કયા ચીઝ હે ? હકીમ સાહેબને બાદશાહકો જવાબ દીયા, કે ખાખ, વખ્યાલ, બાદશાહને પુછા, કે કયુ-કર ? હકીમ સાહેબને કહા, કે આપ થોડી દેર આરામ કરે ઉસકે બાઅદ ઉસકા હાલ તુમકો ખતલાઉંઝા તબ બાદશાહને અપના ઘોડા એક દરખતમે બાંધ દીયા, એર ઉસ ચરમેમે ગુસલ કરને લગા પસ ચરમેમે ગોતા લગાતે-હી ખાખે ગફલતમે અયમા ગોતા-જન હુવા, કે અપને આપકો એક જગલ ખીયા-ખાનમે બ-સુરતે ઔરત, મિયાહ કામ, (કાલા રંગ) બદ-શકલ, એર બદ-સુરત પાયા બાદશાહ, ચે દેખ-કર ખુબ ઘબરાયા. કે યા ઇલાહી ! ચે કયા માજસ



હું મેં કહ્યાં થા, ઓર દુરા ગા-ગયા મદસે ઓરત કયું-કર  
 બન-ગયા ઇન નયની, ઓર પરેશાનીમે વોહુ બડા અશુરત  
 બ-દલાન થા કે ઇતનેમે એક નય માહી સિયાહ-કામ, બદ-  
 શકલ, આદમી નામનેસે આવા ઓર ઉસને આતેહી ઉસકો  
 હો થપ્પડ લગાયે, ઓર કહા, કે અરે રાડ, બે-હયા, તુ ઇતની  
 દેસે જગલમે કયા કર રહી હે ! લડીયોકા ગઠ્ઠા ઉઠા-કર  
 ચલ, મજબુ નન ચુપકે ચુપકે ગઠ્ઠા ઉઠાયા ઓર ઉસકે સાથ  
 ચલા દીલમે હુગરાન હાતા થા, કે યે કયા માજરા હે પસ  
 પધરા સાર તક, ખિડકર મ-ચુરતે ઝન, ઉસ લકડ-હારેકી  
 ઝેબા બન-કર, ઉસકે પર રહુ આર બાલ બચેબી જને.  
 ઉસકે બાઆદ, જમ વહા કેહત પડા, તો ઉસકે બાલ બચે  
 ભુકસે મરને લગે, તો ઉસ માકા-કશીસે ઝીંઢગીકો માત-  
 પર તરબુહ ડેર, ઉમી જગલમે વોહુ મરનેકે લીયે આકર,  
 એક અશમેન કુદ પડા જમ સાર કહર નીડલા, તો દેખા  
 કે વોહી ઘાગ બધા દુવા હે રોર હકીમ સાહેબ, ઉમી તરેહ  
 બથઠે હે ઇસ હાલતકો દેખ-કર, વોહુ સખત મુ-ત-અજબુબ  
 હુવા ઓર ઘણાવા, કે યા ઇનાહી ! યે કયા ઇસરા (લેદ)  
 હે કયા મે યે બાગ દેખ રહા હુ યા વોહુ મેરા બાબ થા,  
 મગર ફીરલી કુલ ખ્યાલમે ન-આયા, ઓર ઘબગ્યા હુવા,  
 હકીમ સાહેબકે પાસ આકર, દર્યાફત કરને લગા, કે મેરે  
 સવાલકા જવાબ દીજીયે, તબ હકીમ સાહેબને કહા, કે યે

દુનિયા, એક ખાખો ખયાલ હે, ઓર મદ, ઓરત, ઓર ઓરત, મદ હો-જતા હે, તખ સિકંદર, ખાદશાહકે મોહ-પર મોહરે ખામોશી લગ-ગઈ. ઓર ઓર ઇન હર દો, હાલતોકો ચાહ કરકે હકીમ સાહેબકે પાઉ-પર સર રખ-દીયા. યે ઉસી રૌશન-ઝમીરીકા કરીશમા થા કેન્ને બુકરાતમે મૌજુદ થા. જીસને સિકંદર પર, નિગાહ ડાલતેહી ઉસકો અયસા ખાખે મકના-તિસીમેં સુલા દીયા કે ચરમે-ઝદનમે વોહ કુછકા કુછ બન-ગયા ઓર પધરા સાલ ગુજર દીયે જખ હકીમ સાહેબને તમામ ખાતેં દીખલા હીં, ઓર ઉસ રૂહાની તાકતકો વાપીસ લીયા. તો ફીર અસલી હાલમેં સિકંદર આઝમ આ-ગયા.

યે વોહ ખાખે હયાત હે કે ઉસકા નૌશ કરને-વાલા અયસા મસ્ત, ઓર મહો હો-જતા હે, કે અપને હકી-કી ચારકા હરગીઝ લેહ નહીં બતલાતા દેખો સરમદ રહ, ને અપના સર કટવાયા. મગર અપને લેહકો ન-બતલાયા. ઓર શાહ શમ્સ-તબ્રેજ રહ, ને ઉલટે લટક કર ખાલ ઉતર-વાની મજુર કી. મગર અસલી રાઝકો ઇફ્શા ન કીયા. ઓર જો ઇસ ખુદીમે ખુદ-ગરઝ હો-ગયે, ઉન્હોને સખ્ત તક-લીફ્કા મોહ દેખા શમ્સ-દાહકો કયસા નતીજા મીલા ઓર ફીરઓન, જો અપની તાકતસે દરીયાયે નીલ, જો અપને સાથ સાથ ચલાતા થા. વોહ ખુદાઈ દાઅવા કરને પર કીસ તરેહ જલીલ,

ઝોર ખાર હુવા પસ ઈન ખાતોંસે સખક હાસીલ કરે', ઝોર દરોગ-ગોઈ (ઝુટ) સે અપનેકો મચાવે ઝોર અપની તાકતસે બાહર કદમ ન-રખે, ઝોર અપને આપમે ઉસ તાકતકા તજરૂબા કરતે રહે લે-હાબ હમ આપકો ચદ એક ઝુરૂરી ખાતે', ઉસ તાકતકો ખતલાતે હે જીનકો આપ ખુદ તજરૂબા કરકે દેખ સકતે હે-

### પેશીન-ગોઈ કરના.

ઈસ કિતાબમે મકના-તિસી અમલકે સાતો મરતબોં કા, અવ્વલ જીકર કીયા ગયા હે, પસ જીસ મરતબેકી કુવ્વત આમીલકો હામીલ હોગી, ઉસકે સુખોહકો વોહ ખુદ કામ કર સકેગા. પેશીન-ગોઈકો તાકતે ખીરૂં, યાને ગાયત-ખીનીકો તાકતસે હાસીલ હોતી હે અવ્વલ આમીલ ઈસકા તજરૂબા ઈસ તરેહ કરે, કે સુખોહકો ખાસ એક જગા પર બયેઠ-કર ચે ખ્યાલ કરે, કે આજ પુલાન વક્ત પર મુઝકો નીંદ આયેગી, ઝોર મે ઇતની દેર તક સોઠિગા, ઝોર પુલાન શખસકો મીલનેકો જાઉગા ફીર ઈન ખાતોકો લુલ-જાયે, ઝોર શામકો સોચે, કે સુખોહમે મેને કીસ કીસ ખાતકા ખ્યાલ કીયા થા. અગર સુખોહકો સોચી હુઈ ખાતે પુરી હો-જાયે, તો ફીર રાતકો સોને વક્ત ગોશયે તન-હાઈમે

બયેઠ કર ખ્યાલ કરે, કે પુલાન શખ્સ મુઝસે મીલનેકો  
 આયેગા, ઓર વોહ મુઝસે પુલાન ચીઝ લાગેગા ઓર  
 પુલાન હોસ્તસે મુલાકાત હોગી ઓર વોહ પેહ ચે આતે  
 કરેગા પસ અગર ઉસસે અગલે દીન ચેહી વાફેઆન પેશ  
 આયે, તો ફીર હો-હો, યા ચાર ચાર દીનકો બ તોકા કબલ  
 અઝ વક્ત ખ્યાલ કરે ઓર દેખે કે ઉતકા ઝુકર વયસાહી  
 હોતા હે યા ઉસને કસો બેશ, પસ જમ તમામ આતે  
 બ-બનસીહી ઝુહુમે આને લગે તો ફીર આઈન્દા બર-  
 સોકા હાલબી ઉસકો માઅલુમ હો-જાયેગા બસકો વોહ  
 બ-તઓર પેશીન-ગોઈ, ફબલ અઝ ક્ત બનલા સકતા હે.

### કીસી શખ્સકો મુજ સીમ દેખના

કીસી શખ્સકો બ બસમે મુજનીમ, કેઈ આમીલ  
 દેખના ચાહે, તો બ-નકલે શખ, જબ તમામ વરકે હોગ,  
 ઓર ઇરદ ગોન્દકે આદમી મો-જાયે, એક જગા આવાઝ  
 કીસી કિસમકી કાનમે ન-આયે તો એક જગા ઈસ તરેહ  
 હો-આનુ હોકર ખચકે, કે નગદનમ ઝુકાવ કીની કાર અગલી  
 તરકે રહે ઓર અપની આખે બદ કમ બ-મુતે મુસકીબા,  
 શખ્સે મતલુબકા અકમ, યાને ઉ કે મુસ્તકા ખ્યાલ પરદાયે

દીલકે તસવુરમેં ખીઠલાવે ચોર ખુશ તવજોસે કામ લેવે.  
 કીસી કીસી વક્તઆખ જરા જરા ખોલ-કર દેખ લી કરે. ઈસી  
 તરેહુ કઈ રોજ તક, અપની મશકકો ખીલા-નાગાહ બારી  
 રખે ચોર જરા જરા આખે ખોલ-કર દેખાબી કરે.  
 તો ઉસકો કુછ કુછ શકલે મતલુખ, યાને જુસકો કે દેખના  
 મંજુર હો, વોહ ઝાહીર આંખકે સામને દીખલાઈ દેગી.  
 રક્ત! રક્ત! જ્યાદા મશકકે તમામ આખ ખોલે ચોર દેખે.  
 ચોર દેખે, કે શખસે મતલુખ, અયેન આંખોકે સામને  
 મુજસીમ સુરતમે ખડા હુવા નઝર આયેગા અગર ઉસસે  
 કોઈ અમર દર્યાફત તલખ હો, તો અપને કુન્નતે ઇરાદીકો  
 ઉસકે ખ્યાલી અકસમે ડાલો ચોર ઉન દર્યાફત તલખ  
 ઉમુરકા જવાબ લો.

### હુખ (મોહખખત)કા અમલ.

દુનિયામે હુખ, યાને કીમીકો અપના મુતી, (ફરમા-  
 બરદાર કરના) ચે નેઅમતે બે-બહા હે. જુસકા દુનિયામે  
 હુર સગીરો કબીર, દામન ગીરફતા હે મગર ચે વોહ ગીરા  
 કીમત જુન્સ હે, કે જો મિહુન ચક-સુઈ કલખકે હાસીલ  
 નહીં હોતી અકસર લોગ ઈસ નેઅમતે બે-બહાકે લીચે  
 હુસરોકે મોહતાબ હોતે હે. ચોર અપને જરો માલકો

પાતે હેં. બલકે બાઅજ વકત બહીલ લોગોંકે હામે ફરેખમેં  
 ફંસ-કર, ઉનકે કેહને પર જંગલોંમેં ભટકતે, ઓર મસાનોંકો  
 ખાક છાનતે હેં, ઓર કબરોંમેં રાતેં શુબર દેતે હેં મગર  
 હુસુલે મુદઆમે ઉનકો કામ-યાખી નહીં હોતી. ઓર બાઅજ  
 સોખતા દીલ, યાને દીલ જલે, આતશે હીજકી (બુદાઈકી) આગમેં  
 જલ કર, જબ બહોત-હી માયુસ, ઓર ના-ઉમીદ, ઓર લા-  
 ઇલાજ હો-જતે હેં. તો ઝીંઠગીકો મોત પર મરજી હેતે હેં પસ ને  
 લોગ ઉસકે શાઈક હે, ઉતકો ચાહીયે, કે ખીલા કીસીકે મોહતાજ  
 હોનેકે, વોહ ખુદ અપને મતલુબકો રૂહાની તાકતસે, મીસ્ત્રે  
 સગે મકના-તિસ, કે ને લોહકો અપની તરફ ખીંચ લેતા  
 હે, ઇસ તરેહ અપને મતલુબકો કુવતે બજાયાકી કશીશસે  
 અપની તરફ ખીંચ લેં તરફીબ=ઉસકી ઇસ તરેહ પર હે,  
 કે જબ કમર બયેદુન-તુર, યાને જબ ચાદ દીખલાઈ દેવે,  
 તો હર રોજ તતદાઈકે મકાનમે અપને મતલુબકી શકલકા  
 તસવુર, આખેં બદ કરકે, કરીબન એક ઘટા (કલાક) તક કરે.  
 ઓર તસવુરમેં અપને મતલુબકો મુજસ્સીમ હાલતમેં અપને  
 રૂબરૂ દેખા કરે અગર મતલુબ તક રસાઈ હો, તો ઉસકો  
 આગાહ કરદે, કે તુમ ખુદ બ-ખુદ હુમારી તરફ લાગતે  
 આઓગે ઓર હુમારે અમલકો તાસીર તુમકો ફરેફતા કર  
 દેગી તાકે ઉસ-પર જલ્દ અસર હો. કુછ અરસેકે બાઅદ  
 કામ-યાખી હોતી હે. મગર જહા તક હો-સકે, મતલુબકો



તાલીબકી મોહબ્બત, ઓર ઉસકી ચેહરા-સનાશીકા એહવાલ માઅલુમ હો-જાના ચાહીયે પસ તાલીબકા તસવુર યહાં તક ગલબા કરે, કે ઉસકો ચલતે, ફીરતે, ઓર બયેઠ-તે મેં-શી મતલુબકી શકલ મુજરસીમ, અપને સામને નઝર આને લગે જબ ઇસ દરજે પર, તાલીબકા તસવુર પડેંચ જાયે, તો ફીર ઉસ ખ્યાલી તસવીરકો હરકત દેવે યાને ખ્યાલ કરે, કે અબ વોહ ઉઠ-કર ચલતા હે. ઓર ઇધર ઉધર ફીર રહા હે ગરજ યે-કે, ઉસ ખ્યાલી શકલકો ખુબ હરકત દેવે ઓર જબ વોહ હરકત કરને લગે, તો ફીર ઉસકો અપને ખ્યાલસે સાકીન કરના શુરૂ કરે. ઇસ તરેહ પર, કે જબ ઉસકો અપની કુવતે ખ્યાલીસે હરકત દેને-પર, વોહ હરકત દેના શુરૂ કરે, તો ફીર ઉસકો ખડા હોનેકા હુકમ દેવે. જબ સબ તરેહસે દેખે, કે મતલુબ 'તાલીબકે' ખ્યાલકે હુમ-ખ્યાલ હો-ગયા હે, તો ફીર ગૌશયે તનહાઈમેં બયેઠ-કર, મતલુબકી તસવીરકા નકશા સામને ખીંચ-કર, ઉસકો કુવતે ઇત્તીસાલ, યાને અપની તરફ ખેંચે ઓર હીલમેં યે તસવુર કરે, કે મતલુબ મેરી તરફ આ-રહા હે. ઓર મુઝસે આકર મોહબ્બત, ઓર ખ્યાર કરતા હે. પસ ઇસ તરેહકી મશક, ઓર મેકટીસસે ચંદ રોજમેં મતલુબ, આમીલ, યાને તાલીબકી મોહબ્બતમે ફરેફતા, ઓર બે-કસાર હો-કર, ઉસકા મુતી, ઓર ફરમા બરહાર હો-જાયેગા. ઓર ઉસકા

દીલ અગર પથ્થર જયસા સખત હોગા, તોલી મોમકો તરેહ  
 પીધલ કર, પાનીકે મોવાફીક તાલીમકો મોહુખતમેં બેહ  
 બયેગા અગર તાલીબ, ચાને આમીલ, અપને મતલુબકો અપની  
 શકલ દીખાના ચાહે, તો રાતકો જીસ વક્ત ઉસકા મતલુબ  
 સોતા હો, તો તાલીબ અપને મુકામ પર ચક-સુઈ કલ્મસે  
 અપને અદરૂની જીસમકો કુબલે ખ્યાલીકી તાતસે મત-  
 લુબકે પાસ લે-બાવે ઇસ તરેહ રોબના મશક કરનેસે એક  
 હકતેકે અદર અંદર, મતલુબ અપને તલીબકો શકલ બાબે  
 ગફલતમે દેખેગા ઉસી હાલતમે તાલીબ, અપને મતલુબકો  
 ખોઈ-નાક સુરત દીખા-કર, ઉસકો ખોઈ-ઝદા કર સકતા હે.  
 ચે આતે, ઓર તાલીબાને સાદીકકે કિસ્સે, ઓર હિકાયાત-સે  
 તજરૂબમે આઇ હે, કે શબકો અપને મતલુબોસે મુજરસીમ  
 હાલતમેં વાસીલ હોતે થે હુબ વોહ જજ-બયે કલ્મી  
 હે, કે જીસસે તાલીબ, ઓર મતલુબ બાદો-ઉન નઝરમેં  
 હો નઝર આતે હેં મગર અદરૂની નઝરસે દેખને પર,  
 હો કાલીબ, ઓર એક જાન નઝર આતે હે પસ જીસ  
 ચીઝકી તુમકો બાહીશ હો, ઉસકો અપના મતલુબ બના-કર,  
 ઉસકે ખ્યાલમે અયસે મસ્ત, વ મહો હો-જાયો, કે ગોયા  
 વોહ હર વક્ત તુમહારે રૂબરૂ મૈનુદ હે ઓર તુમ ઉસકો  
 ચક-સુઈ કલ્મસે અપની તરફ ખીચ રહે હો તો શીઝ  
 મુમકીન નહીં, કે વોહ ચીઝ તુમકો ન-મીલ. ઇસ બાતકા

શ્રમીલ યકીન રખો. કે અગર તુમ તાલીમે સાદીક હો, તો વોહ ચીઝ તુમકો બુઝર મીલેગી એર અગર તુમ નફસ પરસ્તી, એર બુરે ખ્યાલસે એર ખુદ ગરઝીકે ખ્યાલસે કીસીકી અસમત ખીગાડને, એર ઉસકો ઘોઠા એર ફરે મ દેકર, ખરાબ કરનેકે લીયે, અયસે મુ-ત-ખઝરીક અમલ પર અગર અમલ કરોગે, તો તુમ દીન, એર દુનિયામે રૂસવા, એર બદ-નામ, એર આકેબતમે જલીલ, એર ખાર હોગે. ખયેર. “જયસા કરોગે, વયસા ભરોગે”

### બુઝ (અઢાવત) કા અમલ.

બુઝ, યે હુમકા મુખાલીફ હે યાને જન્યે કીસી શખ્સકો મોહબ્બતમે દીવાના કરનેકે, ઉસકો તકલીફમે ડાલના, એર ખરબાફ કરના. અકસર લોગ બ-ખઝરીયે મ તર, વ જ'તર, એર સહર (બહુ) એર અફસુનકે કોસી શખ્સકો જીસમાની તકલીફ પહોંચાતે હે' એર કીસીકા ખાબ (નીંહ) ખાંધતે હે', એર હો મોહીબ્બતમે રંજ, એર તફકા-લી ડાલ-દીયા કરતે હે' એર ખાઅઝ લોગ, દુશ્મનોકો દફા કરનેકે લીયે, અયસે લોગોકી તલાશમે' રહેતે હે' મ તર. જ તર મે લી કુબ્વતે જાજુખા ઉસ આમીલકી ભરી હોતી હે જો ફારન મોઅસ્સર હો-જાતી હે મગર ઝમા-નયે

હાલમે' અયસે આમીલ મીલને મુશ્કીલ હે' અલ-ખતા કિતાબોસે તાવીજો કેા નકલ કરકે દેને-વાલે આમીલ, જા-બજા નજર આતે હે' લેકીન ઉનસે ચંદા લોગોંકે ફાયેદા નહીં પહોચતા કયુ' કે બ-ગયેર રીઆયત કરનેકે ઓર ઉસ્તાદોસે સીખે બ-ગયેર કોઈભી તાવીજ, યા કોઈ અમલ મુશ્કીલ નહીં હોતા લે-હ જા અયસે ઇંદમકે, યાને મેસ્મેરી-ઝમકે તરીકેસે અમલ કરને-વાલે તાલીખકેા ચાહીયે, કે વોહ ખુદ થક-સુધ કલ્બસે, કે જીસકે તરીકે આપકેા પેશતર બતલા દીયે ગયે હે એક જગા-પર બયેઠ-કર, ફરજી તસ્વીર, અપને મુખાલીફ (દુશ્મન) કી છુરી, યા ચાકુસે ઝમીન પર બતાવે ઓર ઉસ તસ્વીરકા ખ્યાલ, અસલકે મુતાબીક દુશ્મનકી તસ્વીરકે ખ્યાલ કરે ઓર એક ચાકુ હાથમે લેકર, ઉસ તસ્વીરકે પેટમે રખ-કર, આહીસ્તા આહીસ્તા, ઉસ તસ્વીરકેા ખ્યાલ કરે, કે વોહ મગલુબ હો-ગઈ હે. પસ કુવતે ઇરાદીસે ઉસ તસ્વીરકે પેટમે ગાડે યા તસવુર કરે, કે ખુલાન ખીમારીસે ખીમાર હો-જાયે, ઇમ તરેહ ચાલીસ રોજ તક, ખીલા-નીગાહ અપને અમલકેા વકતે મુકર્રરા પર કરતા રહે તો દેખે કે ઉસકા દુશ્મન ઉમી તકલીફમે મુખતીલા હોગા જો તસવુરકે જોરસે હિસ-પર ડાલી ગઈ હે ઓર દુશ્મનકા કીસી મુઘમમે નીમાલના ચાહે, તો તમગવુસે ઉસકેા શેહર બદર કર ગાગર ઉસકા આપ બસ્તા કરના

ચાહે, તો તસવુરસે ઉસકી આંખોં, ઐર દીલકો બરકત  
દેવે અગર મુખાલીફકો દોસ્ત બનાના ચાહે, તો અપની  
કલખી મોહુખ્મતકા જજબા કુવતે ઇરાદીસે ઉસ-પર ડાલે.  
તો વોહ શખ્સ અપને ઇરાદેમેં કામ-યાખી ઉઠાયેગા.

પસ રૂહાની તાકતકા આમીલ, દુર દરાઝકી ખબરેં  
મંગા સકતા હે ઐર મફકુ-દુલ ખબરોંકા પતા, ઐર  
નશાન, બતલા સકતા હે ઐર ખફીફ (છુપે) મરઝોકા ઇલાજ,  
આખોકે જરીયેસે કર સકતા હે જન લોગોકો ચફીન નહો,  
વોહ ખુદ તજરૂબા કરકે દેખ-લેવે

### કુવતે રૂહાની, ઐર શોઅખોદા ખાઝાકા મુકાબીલા.

ઇસ કિતાબ મેં કુવતે રૂહાનીકા તજકેરા (ખ્યાન) કરનેકે  
ખાઅદ, યે બતલા દેનાલી ઝુરૂરી હે, કે ખાઅઝ અયસે  
લોગલી ઝમા-નયે કદીમસે ચલે આતે હે કે જો ઇસ રૂહાની  
તાકતકે હાસીલ કરનેકે રસ્તોકો ખતર નાક સમજ-કર અપની  
હિમ્મત હાર દેતે હે ઐર અજીબ, ઐર ગરીબ તીલસમો,  
ઐર શોઅખોદા ખાઝીયોસે લોગોકો અપના મોઅતે-ફિદ  
બના લેતે હે. ઉનકે હો ફિરકે હે. એક તો વોહ હે, કે જો  
ફ-લ-કી તાસીરાતકો મહદે નજર રખ-કર, અવકાતે મોઅેના

પર કોઈ તિલકમ બના-કર, ઉસમે અજીબો ગરીબ તાસીર  
 પચદા કર દીખલાતે હે. ઓર એક વોહુ હે, કે જો હાથકે  
 કરનાખસે કોઈ કામ કરકે દીખલાતે ૯ જીનકો શોઅબોદા-ખાઝ  
 કહા જાતા હે. પસ ઇન દેનોકા મુકાબીલા રૂહાની તાકતસે  
 જબ કીયા જાયે તો જો-ઇખત્યાર કેહના પડતા હે, કે “એ  
 નિસખત ખાકરા ખ-આ-લ મે પાક,” યે દેનો ઉસકે મુકા-  
 બાલમે ખચમે રૂહાની તાકતકે આનીલ, દુનિયાકો ખે-  
 સબાત, ઓર ખહીશે નફસાનીકો ફાની સમજતે હે, મગર  
 યે લાગ દુનયાકો અપન ખાવાકી જર ખરીદ સમજ-કર,  
 ખહીશે નફસાનાકો અપના અસા-લુલ ખયેત બના-કર,  
 દાઅાયે ખુદાઈ અપન આપમ ખાવતે હે ઓર “હુ કે  
 આમદ ઇમા-રતે નવ સખત.” કી મિસાલ બન-કર, ઇસ  
 ફાની દુનિયાસે ચત્ર-દેતે હે ઓર ઉનકે દરતન, ઓર  
 તિલસમખી ઉનકે સાથહી નેસ્ત ઓર નાખુદ હા-જાતે હે.  
 નમરૂદન તિલમમોકે જોરસે તમામ જહાનકો મુન્ખખર કરકે  
 ઉસ મસતુઈ(બનાવટી)ખુદાને ખુદ જરઝીકે સમદરમે દુખ-કર,  
 ઉસ હકીકી ખુદાસે લડાઈ-કી ઠેરાઈ, ઓર અયસે અયસે  
 તિલસમ તૈયાર કીયે, કે જીસસે તમામ રૂયે ઝમીનકે  
 હાલત, માનીદ આઈ ને-કે નઝર આતે થે





## તરખીરે હમ-ઝાદ

હમ-ઝાદ-ઈનસાનકે હસ્મકા બે-બન સાચા હે, બેકે તુલુ, યા ગુરૂબ, આફતાબ પર, યા રૌશનીમે દીખાઈ દેતા હે. મગર હકીમે મુતલક યાને ખુદાને ઈનસાનમે અયસી તાકત બખશી હે, કે ઈનસાન ઉસમે-ભી હુસ્નો હરકત પયદા કરકે ઉસકો અપના મુતી કર લેતા હે, ઓર ઉસસે બડે બડે કામ લેતા હે, ગો યે ખાત જરા અકલસે બઈદ માઅલુમ હોતી હે, મગર દર હકીકત યે અસ્વીયતસે હે, ઓર અયસે બહોતસે કામીલ ઉસ્તાદ ગુજરે હે, કે હુન્દોને સાયેકો કાબુમે કીયા હુવા થા. ઓર ઉસસે કામ લેતે થે, ઈસ વક્તભી અયસે અશખાસ મૌજુદ હે, કે હુનકા હમ-ઝાદ, ઉનકે કાબુમે હે, મગર વોહ અપનેકો ઝાહીર નહીં કરતે, કયુ કે ફીલ-હાલ લોગ ઉસકી શોહરતકી ખાહીશ નહીં રખતે હે, ઈસ વાસ્તે લોગોકો માઅલુમ નહી હે, મગર ઉનકે હોનેમે શક નહી હે, ઓર ઈસ ઝમાનમે-ભી આમીલ મૌજુદ હે.

તરખીરે હમ-ઝાદ-કે મુ-ત-અલ્લક, આજ તક બહોતસી ઝિતાબે છપ ચુકી હે. ઈસ વાસ્તે ઉસકી તશરીહ કરના લાઝીમી નહી સમજા યહા સીફ એક અયસા તરીકા લીખના કાફી સમજા હે, અગર ઉસ-પર અમલ કીયા બાયે, તો યકીન હે, કે હમ-ઝાદ, ગુરૂર આમીલ-કે કાબુમે આ-બાયેશ,

## હમ-ઝાદકા અમલ.

સાતકે વક્ત જબ-કે ઘરમે સખ લોગ સો-જાયે, તો આમીલકો ચાહીયે, કે એક અલાહીદા કમરેમે સખ કપડે ઉતાર કર બયેઠ જાયે ઓર મોહુ અપના દીવારકી તરફ રખખે ઓર પુશકે પીછે રૌશની, યા દીયા (ચિરાગ) ઇસ તરીકસે રખખે, કે ઉસકે જરીયેસે ઉસકે બદનકા અકસ દીવાર પર પડે, ઓર ખુદ ટીક-ટીકી બાધ-કર, ઉસ સાથેકી તરફ દેખતા રહે, યે અમલ થે કે રોગ કરનેસે, વોહ સાચા જી બીશ કરતા હુદા દીખાઈ દેગા મગર મિલકુલ ડરના નહીં ચાહીયે, રફતા રફતા ઉસમે જન પડ-જાયેગી, ઓર વોહ હીલને ચલને લગેગા જબ યે નૌગત આ-જાયે, તો સમજના ચાહીયે, કે અબ વોહ કાબુમે હા-ગયા. ફીર ઉસસે જીસ તરેહકા કામ ચાહેગા, વોહ કામ લે-સકેગા. યાને કોઈ નાયાબ ચીઝ, જો ઉસકો હુકમ કરેગા, વોહ લા-દેગા ખાહ વોહ કીસી મુલકમે' હો, ફૌરન હાઝીર કરેગા મગર ઉસકો અયસા હુકમ નહીં દેના ચાહીયે કે જો ઉસકો ના ગલ ર જુજરે, જયસા કે કીસી દુશ્મનકો ઇજા દેના, યા હલાક કરના અયસે હુકમ કરનેમે ખુદ આમીલકો ખતરા જનકા હે કયુ'કે ઇસ સુરતમે વોહ આમીલ કો-હી ઝરર (નુકસાન) પહોચાયેગા. અયસી બા તે.કે સીવાયે, વોહ સખ હુકમ તુમ્હારા બજા લાયેગા,

ઓર હર વક્ત આમીલકે સાથ રહેગા, મગર ઉસકે આમીલકે  
ખ-ગયેર દુસરા નહી દેખેગા. ઓર હરએક અમરમે વોહ  
આમીલકે મદદ દેગા

દુસરા તરીકા-હમ-આદકો કાબુમે લાનેકા યે હે,  
કે આમીલ એક આઇના, કે જો કદહે આદમ, યાને જીસમે  
અકસ સરસે પાઉ તક દીખાઇ દે, વોહ લેકર ઉસકે સામને  
હર રોજ સુખડોકો ખડે હોકર, અપને અકસકો ખ-ગઓર  
દેખતા રહે ઓર કુન્વતે ઇરાદીસે ખ્યાલ કરે, કે અકસ  
મુજરમીમ હો-જાયે થોડે અરસેકે બાઅદ, સાયેમે હરકત  
હો-જાયેગી, ઓર વોહ આકર આમીલકે સામને હાજીર  
હોગા ઓર ગુફત-ગુ કરેજા ફીર આમીલ જો ઉસકે હુકમ  
કરેગા, વોહ બજા લાયેગા યાને હોલત માગેગા તો વોહભી  
લા-દેગા યા માઅશુકસે મુલાકાત કરા દેગા યા કીસી દુસરે  
મુદકકા કોઇ મેવા, યા ચીઝ વ-ગયરા જો કુછ તલબ કરેગા,  
વોહ લાયેગા ઓર ગુફરતકે વક્ત આમીલકે પાસ બયેઠ-કર,  
ઉસકે સાથ ગુફત-ગુ કરેગા ઓર ઇદમકી બહોતસી બાતોમે  
ઉસકી ઇમદાદ કરેગા ઓર અયસી અયસી મુશ્કીલ બાતે સીખ-  
લાયેગા, કે આમીલકે કબી ખ્યાલમે -લી ન-આઇ હોગી ઓર  
હર બાતમે ઉસકા મુનીસ, ઓર મદદ-ગાર બન-જાયેગા ઓર  
અપને આમીલકો કબી કોઇ ચીઝસે તગ નહી હોને દેગા.

## સકલ ચક્રર ખનાના, ઓર રૂહાંકા ખુલાના.

જીસ વક્ત ચંદ શખસ રૂહે ખુલાને બયેઠતે હે, તે ઇંજેળી ઝબાનમે ઉસકો સર્કલ, યાને હલકા કેહતે હે ઇંસ ખાખમે હલકેમે બયેઠના, ઓર રૂહાંકા ખુલાના ખતાયા જાતા હે

(૧) એક મેજકે ટેબલકે ચારો તરફ કુરસીયા ડાલો, વોહ ચાતો બયતોસે બની હુઈ હો, યા ઉતકે તલેમે તખતા લગા હો, ઓર કોઈ ગદદી વ-ગયરા ઉસમે નહો.

(૨) ત્રીન આદમીયોસે કમ, ઓર દસ આદમીયોસે જીયાદા હલકેમે ન-બયઠો સખ લોક મેજ-પર અપને દોનો હાથ રખ-કર, કુરસીયો પન, કે જો મેજકે ચારો તરફ હો ઉસપર બયઠે હર એક શખસકા સીધા હાથ, દુસરેકે બાયે હાથસે છુટા (લગા) હુવા રહે

(૩) મદ, ઓરત, ગોરે ઓરકાલે, ફરખા, દુખલા બદન, બે-વકુફ, અકલ-મદ, સુરત, ઓર આલાક, સખ લોગ એક દુસરેસે મીલે જુલે બયઠે

(૪) ઉસ વક્ત શેહપત, હીર્સ, ગુમ્સા, ગમ, વ-ગયરા, દુન્યવી ખુરાઈયા, ઓર શીકરે, સખ કુછ દીલસે દુર કર દેવે. ઓર આપસમે મોહખખત, ઓર ઇખલાસકી ખાતે કરે. ઓર મજમે-મેસે કોઈ ખુશ ગુલુ શખસ મીઠે સુરોમે કુછ આઅરેફતકી ગઝલે, યા સજન, યા મુનાખત ગાવે, ઓર

બાકી સખ અગર ન ગા-મકને હો, તો બિલકુલ ચક-સુ  
હોકર સુને મનલખ યે હે, કે ખ્યાલમે ઇખતીલાફ ન-રહે.  
જસકી રૂહ ખુવાના ચાહો, ઉત્તકા ખ્યાલ સખ લોગ ઉસકી  
શકલકા તસવુ કરે

ગાના, ગ નેમે ઇસ બ તકા ઝુરત નહી હે, કે ગાને-  
વાત્રે સખ લોગ ઇલમે મોસીકી (ગાનેક ઇલમ)સે વાકીફ હો  
મગર તર્જ અલની હુઇ હો. જસ તરેહ, કે ખુજુરગોકે ઉર-  
સોમે કબાલ લોગ, ઠેલક, યા તમલે, પર ઠેકા બખ્ત-કર  
તગના ગાતે હે ઓર સુફીયાયે ડિરામ, અગ્વાદાસે તાઅલ્લુક  
પયદા કરન, અંમર ઉનસે ઇસ્તીફાદા (ફાયેદા) હાસીલ કરનેકે લીયે  
દુસરે તરીકાસે અમલ કરને હ

(૫) જસ કદર અશખાસ હલકેમે બયઠે, ઉનમે આપ-  
સમે હમદ, ઓર ખુજ, ઓર ના-ઇ તેફાકી, વ-ગયરા નહો

(૬) બદ-કારો, બદ-મઆશો, ઓર ખુદા, ઓર રૂહકી  
હસ્તીકે મુતીરેકા હલકેમે શરોક ન-કરના ચાહીયે બલકે  
મશક કરનેકા ઇખતીલામે કુછ લીંગા તક અયસ લોગોકે ઉસ  
મકાન-મલી ન આને દેના ચાહીયે કયુ કે ઉન લોગોકા ખુરા  
અસર રૂહકો ખબર નહો હાતા ઉનકો જુસ્મલે સખત બદખુ  
આતી હુઇ માઅલુમ હેતી હે ઇસલીયે હલકેમે અરવાહે નહી  
આતી હ લેકી. જખ તાઅલ્લુક પયદા હો-અયે, ઓર  
અરવાહે આન લગે, તો તમાસાઇયોકે પાસ એક યા દો-કા  
બયેઠના ચંદા મુઝીર નહી હે.

(૭) ઇષ્ટીદામે' વોહ મકાન, કે જીસમે' હલકા કીયા જાયે, વોહ બાર બાર તબદીલ ન-કરના ચાહીયે યાને અયસા નહો, કે આજ ઇસ મકાનમે, ઓર કલ ઉસ મકાનમે બયઠે. બલકે મેજ, ઓર કુરસીયાલો તબદીલ ન-કી જાયે કે ઉસીમે બેહતરી હે જો શખ્સ જીસ કુરસી પર પેહલે દીન હલકેમે બયઠે, વોહી રોજ-મરરા ઉસી કુરસી પર બયઠા કરે

(૮) ઇષ્ટીદામે કોસી ખાસ શખ્સકી રૂહકા તસવુર બાધ-કર, હલકેમે બયેઠનેકી બ-નિસબત આમ તઓર પર, યા કોસી ખાસ શખ્સકી રૂહ આવે, ઇસલીયે ચક-મુ તબીઅત કરકે તસવુર કરના અછછા હે કયુ કે ઉસ વકત જો રૂહ ઉસ મુકામસે કરીબ તર હોગી, વોહ આ-બયેગી ઓર વોહી દુસરી અરવાહકો, કે જીનકો હલકે-વાલે વહા ખુલાના ચાહતે હે, ઉનકો ખુલા લા-સકતી હે

(૯) યે કોઇ લાઝીમી બાત નહીં હે, કે ઇષ્ટીદામે હલકમે બયેઠનેકે અબ્ગલહી દીન હલકે-વાલોમે સે માઅમુલ, માઅલુમ હો-જાવે અકસર દસ પધરા રોજ તક ઇસ્તીક-લાલકે સાથ હલકેમે બયેઠનેસે શનાખત હુવા કરતી હે, અગર માઅમુલ, માઅલુમ હોનેમે અરજા લગ-જાયે, તો અપની અપની જગા તબદીલ કર લેના મુનાસીબ હે લેકીન માઅમુલ, માઅલુમ હો-જાયે, તો જગા તબદીલ ન-કરે.



(૧૦) હલકે-વાલોંમે' ને શખ્સ માઅમુલ પાયા જાયે, તેા ઉસે શિમાલકી જાનીખ પુશ્ત, ઓર જુગુખકી જાનીખ મોહ કરકે બયેઠના વાજીખ હે.

(૧૧) હલકે-વાલોંમે સે એક શખ્સકો અપના મીર મજલીસ કરાર દે-લેના ચાહીયે ઓર ઉસકે હુકમકી પાખદી સખ લોગ હલકેકે વક્ત કરે' ઓર માઅમુલસે ને કેહના, ઓર દર્યાફત મજુર કઠના હો, તેા વોહ ઉસીકે જરીયેસે કેહના, ઓર દર્યાફત કરના મીર મજલીસ, માઅમુલકે મુકાબીલકી ફરસી પર બયઠે

(૧૨) આધી, પાની, ઓર ખીજલી કડકને, ઓર નિહાયત ગરમીકે દીનોમે' હલકા બનાનેમે કમ કામ-ચાખી હોતી હે ઇસલીયે જીસ દીન ન-બહોત સરદી હો, ઓર ન-બહોત સરદી હો, ઓર ન-બહોત ગરમી હો, ચાને મોસીમ મોઅતે-દીલ હો, ઉસ દીન એક તનહા મકાનમે' ધીમી રોશની કરકે, ચા બિલકુલ તારીકોમે' ચાને અ ઘેરેમે' હલકા હોનેસે બહોત કામ-ચાખી હોતી હે. ચાને માઅમુલ પર અરવાહે બહોત જલ્દ તુજુલ કરતી હે

(૧૩) અગર હલકેમે' બયેઠનેકે કુછ અરસે બાઅદ, ઉસ કમરેમે ચાને હાલમે કીસી તરફસે ખટ-ખટકી આવાજ હો, ચા જીસ મેજ-પર બયઠે હો, ઓર ઉસકા કોઈ પાસા

વ-ગયરા ઉઠ-જાયે, તો જન-લો, કે કોઈ રૂઢ વહાં આ-ગઈ,  
 ઉસસે ખાત ચીત દર્યાફત કરનેકે લીયે, ઉન ખટકોં-સેફી  
 ઇસ તરેહુ કામ લો, કે ઉનકી તેઅદાદ (ગીનતી) કે લીહાજસે  
 હુરફ મુકરર કરવો. યાને મીર મજલીમ (પ્રેગીડટ) આ-  
 હીસ્ત્રાફી આવાજસે કહે, કે “અગર કોઈ સાહેબ આ-ગયે  
 હે” તો વોહુ એક ખાર ખટકા કરે ઇસસે હમ હ, સમજ  
 લેગે” પસ અગર ઉમકા જવાબ મીલે, ઝોર એક મરતબે  
 ખટકા હો, તો ફીર ઝીયાદા ખાતે કરનેકે લીયે ઉન ખટકોંકો  
 હુરફ માનલો મસલન, એક ખાર ખટકા હે નેસે (અલેફ)  
 ઝોર હો ખારસે (બે) ઝોર ત્રીન-ખારસે (તે) વ-ગયરા, વ ગયરા

ખાઅઝ દફે ખટકા નહીં હોતા ખલકે હલકે વાલો-મેસે  
 ફીસી શખસકા હાથ કાપને લગતા હે, ઝોર ઉગલીયા હીલને  
 લગતી હે, પસ ઇસસે જન-લો, કે વોહુ શખસ માઅમુલ હે.  
 ઉસકે હાથમેં એક પેનસીલ દેફો, ઝોર કાગજ ઉસકે હાથકે  
 નીચે રખહો તો વોહુ કુછ લીખેગા અકસર જાહીલ લોગ,  
 કે જો ખિલકુલ લીખ નહીં સકતે વોહુભી અયસે માઅમુલ  
 હો-જાતે હે, ઝોર જો રૂહ ઉસકે હાથસે કામ લેતી હે,  
 વોહુ અપનીહી માફરી અખાન કે જુઝમે મેફીયમ, યાને  
 માઅમુલ ખિલકુલ બે-ખબર હોતા હે વોહુ લીખતા હે,  
 ઝોર માઅમુલસે જો સવાલ ફીયા જયેગા ઉસકા જવાબ વોહુ  
 લીખ-કર દેગા.

બાઅઝ વકત માઅમુલ, સૌચા હુવા માઅલુમ હોતા હે, ઓર ઉસ હાલતમેં કુછ મોહમીલ, યાને જે સમઝમેં ન આવે અયસે, અલફઝ કેહતા હે, ઇસસે જાન-દો, કે વોહ બહોત જલ્દ બોલને લગેગા ઉસકો ઝખાન તો કામ દેગી. ઓર બાકી કુલ આઅઝા સુન, ઓર બે-હીસ (બે-હરકત) માઅલુમ હોગે અયમે માઅમુલસે જે સવાલ કીયા જાયેગા, ઉસકા જવાબ માઅમુલ દેગા અયસી હાલતમે માઅમુલ વોહ ઝખાનમેં બોલેગા, કે જીનકા વોહ એક લફઝભી નહીં જાનતા. યાને જીસ મુલકકે બાર્શીદેકી રૂહ, ઉસ-પર દબલ કરેગી, વોહ અપનીહી બોલી બોલેગી

કોઇ કોઇ માઅમુલકો અરવાહે, નઝર આને લગતી હે, ઓર વોહ દીવારેં, ઓર આસમાનમે ચમક-દાર હુરૂરમેં ઇબારતેં લીખખી હુઇ દેખતા હે ઓર પઠ લેતા હે અયસે માઅમુલોં પર મશક યાને પ્રેસ્ટીસ, ઓર તરકકી હો-જાનેસે રહેં મુજસીમ હોકર નઝર આને લગતી હે જે તમામ જલસે વાલો-કોલી નઝર આતી હે

બાઅઝ વકત હલકે-વાલે, મકાનકો રખખી હુઇ હરએક ચીઝ મેજ કુરસી, ઓર અસખાબ, હીલને લગતા હે ઓર બાહેર રખખી હુઇ ચીઝે, બા-વજુદ દરવાઝા બદ હોનેકે અદર આ-જાતી હે ઓર અદરકી બાહેર ચલી જાતી હે. યે સબ હરકતે અરવાહકો હોતી હે.

યહ્યાં-તક હલકેમેં બચેઠનેકા, ઓર રૂંડેંકે બુલાનેકા  
 કાચ્છેદા ખ્યાન કર દીયા, અબ યે બતાના બાકો હે, કે કોસો  
 ખાસ શખ્સકો રૂંડેકો કોસ તરેહ બુલાયે, અગર હલકેમેં  
 બચેઠનેકે બાઅદ, માઅમુલકી શનાખત હો-જાયે, ઓર  
 હલકે-વાલે કોસી ખાસ શખ્સકો રૂંડેકો બુલાનેકા તસબુર  
 ન-કરે, તો અકસર હલકે વાલોમેસે કોસો ન-કોસો અઝીઝકો,  
 કે જીસે વોહ ખ્યાર કરતા થા, વોહ રૂંડ વહા આ-જાતી હે  
 કથુ'કે સંગે મકના-તિસ, લોહિકો અપની જાનીબ ખિચ  
 લેતા હે. ઈસો તરેહ મોહખખતકા રૂંડો તાઅલુક, ઉસ રૂંડેકો  
 અપની જાનીબ ખિચ લેતા હે ઈનકે અલાવા અયસાબી  
 હોતા હે, કે નીચેકે દરજેકી અરવાહ, યાને ઉન લોગોકી,  
 કે જીનકો દુન્યવી લગાવ બહોત થા, ઓર જો ઉસ લગાવ,  
 ઓર ઉસકે તાઅલુકકે સખબ દુન્યાહીકે ખ્યાલાતમેં રૂંડી  
 હુઇ રેહતી હે, વોહ રૂંડેં આ-જાતી હે. ઓર કિસમ કિસમકી  
 શરારતે કરતી હે. ઉનકી શરારતોસે બચનેકે લીચે, ચાહીચે  
 કે હલકેમેં બચેઠનેકે પેશતર, મીર મજલીસ, ઓર સખ  
 સાથીયોકો ઇરફાન, ઓર તસબુરકે ભરે હુચે રાગ, ભજન,  
 ગઝલેં, યા મુનાજાત, વ-ગયરા ગાના વાજેબ હે. ઓર  
 ઉસકે બાઅદ ખુદાસે ઇતીબા કરે, કે અય રહીમ ! અય  
 કરીમ ! કોસી બુઝુર્ગકો રૂંડેકો હિદાયત કર, કે હમારે  
 ઉપર મહેરબાની કરકે વોહ હમારે હલકેમેં આવે. વ-ગયરા

યા ઉસહી કિસમથી ચોર કોઈ ઇગાદત હો, મગર મતલબ ચેહી હો. ચોર અગર કોસી ણાસ બુઝુર્ગો રૂહકો બુલાના મંજુર હે, તો દીલહી દીલમેં ઉસ બુઝુર્ગો ખ્યાલ કરો. ચોર બુલાઓ. યે કોઈ લાઝીમી ખાત નહીં હે, કે વોહ રૂહ આહી જાવે. લેકીન અકસર કામ-યાખી હોતી હે.

જન હલકોમેં ઝીયાદા હીસ્સા અયસે લોગોકા મોઝુદ હોતા હે, કે જો દુનિયાકે કુત્તે હેં, ચોર ખુદ ગ-ઝીયોકે કામમે ફંસે રેહતે હે. ચોર ઇસ કિસમકે સવાલ રૂહોસે હયાકિત કરતે હે કે મેરી પુલાન શખ્સ પર તખીઅત હે, વોહ કબ મીલેગા ? યા મે ઉસ શખ્સસે મુકદ્દમા જીતુંગા યા નહીં ? ચોરમે અપના મકાન ફરોખ્ત કર યા નહીં ? તો અયસે હલકોમે લોગોકી અરવાહે નહીં આતી હે ચોર અગર આલી ગઈ હોતી હે, તો વોહ ફોરન ચલી જાતી હે અરવાહકો અયસે લોગોકે જીસમસે બદખુ આતી હે. જીસે વોહ બરદાશત નહીં કર સકતી હે, ચોર બુઝુર્ગોકી અરવાહે અયસે લોગોમે આતી હે, કે જો ખુદબો ખુદા પરસ્ત, ચોર પરહેઝ-ગાર હો, ચોર રૂહાની-હી જાતે ઉતસે હયાકિત કરે.

ખિલ-ફર્જ મજકુરા ખાલા તરીકસે દીલહી દીલમે કોસી બુઝુર્ગો તસવ્વુર કરકે રૂહકો બુલાનેસે વોહ તશરીફ લેખી આતે હેં, તો વોહ આતેહી માઅમુલકે હાથકો હરકત હેતે હેં, તો

‘ફેરન ઉસકે હાથમે’ પેન્સીલ દે-દેની ચાહીયે, ઓર ઠાગજ રખ-દેના ચાહીયે, કે વોહ અકસર આતેહી યે કહા કરતે હૈ, કે “હા, મે આ-ગયા” ‘મુઝે કયુ યાદ કીયા ગયા હે ?’ વ-ગયરા.

ઉન લોગોસે ઇંખતીદામે અયસેહી સવાલ દર્યાફત કરને ચાહીયે, કે જીનકા જવાબ હા, યા ના, મે ખતમ હો-જાયે. યાને બહોતહી મુખતેસર હો, ફીર રફતા રફતા, વોહ ઝીયાદા ખાતે કરને લગેગે ઉસ વક્ત, જો સવાલ ઉનસે દર્યાફત કીયા જાયેગા, તો ઉસકા જવાબ ખરાખર મીલેગા લેકીન ઉન લોગોકી આજમા-ઈશકે લીયે કોઈ સવાલ ન-કરના ચાહીયે

જબ કભી દુન્યાવી ખ્યાલતમે ગર્ક (ફસે હુયે) લોગોકી રૂહે આ-જતી હે, તો વોહ અકસર દુન્યાકી ખાતે, યા કામ યાદ કરકે બાર બાર રોને લગતી હે, અયસી હાલતમે ખુદાકી હમ્દો સનાકી નઝમકા ગાના ઉસે તસકીન (રાહત) દેતા હે, ઓર ખામોશ કર દેતા હે, યાને તસલ્લી દેતા હે, કે ગોયા જલતી હુઈ આગ પર પાની ડાલ દીયા

ખાઅઝ રૂહે હલકેમે આકર, અપના નામ સાફ નહીં બતાતી, બલકે ખાસ ખાસ ઇશારોસે બતા દેતી હે.





## રૂહાંકી હાલત.

યે મસલ મથહુર હે, કે “જયસી રૂહ વયસે ફરીરતે”.  
યે કીસી તજરૂઆ-કારકી કહાવત હે

આ-લ-મે અરવાહમે મરે હુયે લોગોકો રૂહેં મૌજુદ  
હોતો હેં જે દુન્યાવી ઝીદગીમે અછછે આમાલ કરતે યે,  
યા ઉન લોગોકી રૂહેં, કે જે દુન્યાવી જજબાતકી પા-બદીમે  
તકલીફ ઉઠા ચુકે હે. ઉન હર શખ્સકી એસ્ટર લાઇટ, યા  
લોહે-મહપુઝમે આમાલકી તસ્વીરે, ઓર ઉનકે નતીજે કી  
શકલે રેહતો હેં બલકે હર એક શયમે (ચીઝકી) તસ્વીર જુસ  
તરેહ કોટોઆફમે ઉતર અતી હે ઈસ તરેહ ઉસમે ઉતરી  
હુઇ મૌજુદ રેહતી હે પસ મેસ્મેરી-ઝમકા અદના દરજે-  
વાલા યાને મુરાકીબા કરને-વાલા, શુરમે લોહે મહપુઝકો  
બાનીનકી આખોસે દેખતા હે, ઓર વહા ઉસકો સદહા (સંકડો)  
કિસમકો તસ્વીરે નઝર આતી હે ઓર બાઅઝ વકત અયસા હોતા  
હે, કે ઈનસાન જબ જુબ ગેહરી નીંદમે સોયા હુવા હોતા હે, તો  
ઉસકે અદરૂની હવાસ તેજ હો-જાતે હે ઓર વે હ એસ્ટર  
લાઇટમેં કિસમ કિસમકો ચીઝે દેખના હે.

જુસકો અન્વામ બાબ દેખના કેહતે હે, ઓર વોહ બાબ  
દેખનેકે ચહ સબબ હે, અન્વલ ગીબકી હરાત, (ગરમી) દુસરી  
બેદારીમે કીસી ખાસ ખાતકા ઝીયાદા ખ્યાલ, ઓર તોસસ

હવાસકા તેજ હો-જાના ગીઝ (ખાના) કે સખખસે ખાખ નઝર આતે હે, તો વોહ સોનેસે થોડીહી દેર ખાઅદ દીખાઈ દેતે હે કયુ કે જખ તક ગીઝ હઝમ નહી હોતી, તખ તક અપના અમર કરતી હે અયસે ખાખ રાતકે દસ બજે તક, યા હીનકો સોને વજા દીખાઈ દેતે હે, દુસરી કિસમકે ખાખ કે જમને હાફીઝા કાયેમ કરતા હે, વોહ સોતેહી યા સુખોહકે ચાર બજેકે ખાઅદ, જખ ઉઠનેકા વકત હોતા હે, ચોર ગેહરી નીંદ હોતી હે, ઉસ વકત ખાખ આતે હે, તીસરી કિસમકે ખાખ, દો બજે રાતસે ચાર બજે તકકે દરમ્યાન નઝર આતે હે અવ્વલ, ચોર દુસરી કિસમકે ખાખ યાદ રેહતે હે, ચોર તીસરી કિસમકે ખાખ કમ યાદ રેહતે હે. કયુ કે ઉનકો યાદ રખનેકે લીયે નિહાયત લતીફ હવાસકી મૈજુદગી દરકાર હે અવ્વલ, ચોર દુસરી કિસમકે ખાખ યાદ રેહતે હે, ચોર તીસરી કિસમકે ખાખ કમ યાદ રેહતે હે, કયુ કે ઉનકો યાદ રખનેકે લીયે નિહાયત લતીફ હવાસકી મૈજુદગી દરકાર હે અવ્વલ, ચોર દુસરી કિસમકે ખાખ અલલ-ઉમુમ જુટે હોતે હે, લેકીન તીસરી કિસમકે ખાખ અકસર સચ્ચે હોતે હે, ઇસહી-લીયે ખાખોકી તાઅખીર ખતાન-વાલે, ખાખકા વકત ઝુરર દર્યાફત કીયા કરતે હે

જે લોગ દુનિયાકે હુસોમેં આલુદા હોતે હે, ઉનકી અરવાહ ઝમીનકે ઠરીખહી રેહતી હે. ચોર બહોત અરસે

બાઅદ સાફ હોકર, એસ્ટર લાઈટસે ઉપર ગુજર કર, અ લમે અરવાહમે દાખીલ હોને પાતી હે, અકસર લોગોને સુના હોગા, કે પુલાન મર્દ, યા પુલાન ઔરત મર ગઈ થી, ઔર જખ ઉસકો દફન કરને યા જલાનેકા સખ સામાન હો-અયા, તો વોહ જી ઉઠી, ઔર ઉસને વહાકે હાલાતબો ખ્યાન કીયે, કે વહા કયા કુછ દેખા, ઔર અગર વોહ શખ્સ હીદ હોતા હે, તો ઉસકો ધર્મ-રાજકી કચેદરી નજર આતી હે, કે જહા બડે બડે હિસાબકી કિતાબે મૌજુદ હોતી હે, ઔર બ અદ હિસાબકે માઅલુમ હોતા હે, કે ઉમડો નહીં બુલાયા ઔર દોનોકો હુકમ હોતા હે, કે ઉસે વાપીસ પહોચા-દો, તો વોહ વાપીસ જાતે હે, વ-ગયરા અગર વોહ શખ્સ મુસલમાન હોતા હે, તો ઉસકો એક બડી આલી-શાને મસજીદ, યા કેઈ અયસાહી મુકામ નજર આતા હે કે જહા ફરીશતે મૌજુદ હોતે હે વ-ગયરા અયસી અયસી ખાતોકો સુન-કર, નંઈ તાઅલીમ-શલે ચે નતીજા નીકાલતે હે, કે પસ આખેરત કેઈ ચીજ નહીં હે ઔર કયા કૂબખ હે કે દોનોકો ચકસા જાતે નજર નહીં આતી? લેકીન વોહ ચે નહીં જાનતે કે આદમી મર કર વાપીસ નહીં આ-સકતા સીફ કમ-જેરી કે સખખ અદરની હવાસમે જરાસી તેજી આ-ગઈ થી, ઇસલીચે ઉમને એસ્ટર લાઈટમેં અપના પુરાના મજહૂબી ખ્યાલ, કે જો ઉસકો મજહૂબને

ઉસ-પર જમાયા થા, વોહ પઠ લીયા થા. ઉસ હાલતમેં કુખ વ-ગયરા, કુલ સાકીત હો-જાતી હે ઇસલીયે લોગ ઉસે મગ હુવા જાન લેતે હે લેકીન દર હકીકત વોહ એક કિસમકા ઝોઅફ, યા સકતા હોતા હે. જબ ઉસસે ઇફાકા હુવા, તો વોહ હોશમેં આ-જાતા હે બાઅઝ હાલતોમેં અઝીઝ, એર અકારીમકી અરવાહબી મરીઝકો નઝર આતી હે યે સચ ખાત હોતી હે કયુ કે ઉસ મરીઝકા સેહ-હત પાતા ગયેર યકીની હો-જાતા હે જો રૂહેં આલમે અરવાહમે જાનેકે લાયેક નહીં હોતી, વોહ મારી મારી કીરા કરતી હે. પસ યે કેહના સચ્ચા હે, કે “જયસી રૂહ વયસે ફરીશતે”. કયુ કે જયસે આદમી કે ખ્યાલાત હોતે હે વયમાહી મરને પર, એર ઉસકે કળલ, યાને પેહલે નઝર આતા હે જો લોગ દુન્યાવી જીંદગીમે બદ-કાર, (બુરે કામ કરને-વાલે) એર ગુનેહ-ગાર હોતે હે ઉનકે કાલીબ છોડનેકે બાઅદ, અચસા માઅલુમ હોતા હે કે ગોયા વોહ એક તારીક ગાગમે ફેક દીયે ગયે, ઉનકે પાસ કોઈ રૂહ નહીં આતી, એર ઇસ તરેહ વોહ હયરાન, એર પરેશાન રેહતે હે યે ખાતે તબરૂબેમેં આ-ચુકી હે એર મેસ્મેરી-ઝમકે આમીલ ઇમસે અછછી તરેહ વાકાફ હો-સકતે હે.

લોહે મહ-કુઝ, કેા થીયા-સોફીસ્ટ લોગ, એસ્ટર લાઈટ, કેહતે હે. આર અહલે હુનુદ (હીંદુ લોગ) ચિત્ર-ગુપ્ત (યાને મખફી તસાવીર) કેહતે હે.

એસ્ટર લાઇટ, એક સતીર તરીત માદદા હે જીસ  
 મેં' યે કુદરત હ, કે ઇનસાનકે હુર દેઅલ, એર ખ્યાલકી  
 તસ્વીર, જીસ તરેહ ફોટોગ્રાફમે ખીચ જાતી હે, ઇસ તરેહ  
 ખીચ લેતી હે મેસ્મેરી-અમકે માઅમુલ, એર સમાધી,  
 લગાને-વાલોકો ઇજ્તીહામે યે રોશની અપને દીમાઅમે  
 માઅલુમ હોતી હે લેકીન દર હકીકત યે બ-જરીયે અદ-  
 રૂની ખસારતકે ખલામે નજર આતી હે યે રોશની એસ્ટર  
 લાઇટકા નીચેકા દરજા હે, જખ ઝીયાદા મશક, યા તરકકી  
 હો-જાતી હે તો યે રોશની ઝીયાદા સાફ હો-જાતી હે એર  
 ઉસમે ફીર કિસમ કિસમકી ગાલે નજર આને લગતી હે  
 યે શકલે વોહ હોતી હે, કે જો લોગોકે ખ્યાલ, એર અફ-  
 આલસે ખનતી હે કુછ ખાસ અચસીલી મશકેં હે, કે  
 જીનકે જરીયેસે યે હાલત બહોત જલ્દ હાસીલ હો-જાતી  
 હે. એર ફીર રક્તા રક્તા તરકકી કરનેસે આ-લ-મે અરવાહ  
 તક, ઇનસાન પહોચ સકતા હે અહુયે ઇસલામકે આમીલ  
 જલાલી અમલોકો પઢતે વકત ગોશત, વ-ગયરા કુછ નહી  
 ખાતે હે સખ્ત પરહેઝ હોતા હે, સીર્ફ ખુશકા, યા એર  
 જુદ હુઝમ હોને-વાલી ચીઝે ખાતે હે ઉસકા મતલબ યે  
 હે, કે આમીલકે અદરૂની (ખાતીનકે) હુવાસ તેજ હો-જાયે.  
 એર ઉસકી કુબલે ઇરાદી બઢ જાયે પસ અડસર આમીલ,  
 અમલ પઢતે વકત ગફલતકી નીંદમે પડ જાતે હે, તો ઉનકો

એસ્ટર લાઇટકી ખૌફ-નાક શકલે, નઝર આને લગતી હે.  
 ચોર ખૌફ ખા-જાનેસે દીમાગમે ફન્ક આ-જાત હે ચોર  
 પાગલ હો-જાતે હે મેસ્મેરી-ઝમકે આમીલ એસ્ટર લાઇટમેં  
 દેખ-કર પેશીન-જોઈયા કરતે હે ચોર ઈસલીયે આમ લોગ  
 ઉવડો કગમત સમજને હે ચોર મેસ્મેરી-ઝમકે આમીલકો  
 વલી ખ્યાલ કરતે હે લેકીન કરામત ચોર શય હે અહલે  
 તસવ્વુફ જો મુજાહીદા, યા રીયાઝત, કરતે હે ચોર ઉસસે  
 જો ફવાયેદ હાસીલ હોતે હે વોહ હીગર શય હે

**મરનેકે બાઅદકી હાલત, એક રૂહની ઝખાની.**

મુલકે ફ્રાન્સકે દારૂ-સલ્તનત શેહર, પારીસમે  
 એસેમે એક ઈંદમે રૂહની, કે શાયેકીનેકી એક બી  
 સદી હે ઉસમે વહાકે બડે બડે આલીન, ચોર ફાઝીલ,  
 નાજ શરીફ હે, ઉસ સોસાઈટી-વાલોકા કાએદા હે, કે હલકા  
 બનાનકે બાઅદ, પેહલે ખુદાકી હમ્દો, સનાકે ગીત ગાતે  
 હે ચોર ફીર દુઆ માગત હે, કે અય રહીમ ! ચોર  
 અય કાદીરે સુતલક ! હમ તેરી જાગરે ઉમ્મીદ રખતે  
 હે. કે હમારે હલકેમે કીસી નેક આદમીકી રૂહ હમારી  
 હિફાયતકે લીયે લેજ દોઈ ગુનંહ-ગાર, ચોર શગીર શખ્સકી  
 રૂહ હમે દીક કરનેકો ન-આન પાયે ફી ખુદાકા નામ  
 હેઠર કેહતે હે, કે પુલાન શખ્સકી રૂહ, હમ લોગ પુલાન



ચાહતે હેં ઈસ તરેહ વેહ અપની મરઝીકે મોવાફીક  
અરવાહેં ખુલાતે હે

ઉસ સોસાઈટીકા એક મેખર સખ્ત અલીહ (બીમાર)  
હુવા, ઓર જખ ઉમમે અપને મરનેકે દીન કરીખ દેખે,  
તો સોસાઈટીકે પ્રેસીડન્ટકા (મીર મજલીસકો) એક ખત  
લીખ્યા કે આપ મેહરબાની કરકે, મેરે મરનેકે ખાઅદ,  
મેરી રૂહકો તલખ કરે, ઓર ઉસસે દર્યાફત કરે. કે રૂહ  
જીસમસે કીસ તરેહ નીકલતી હે ઓર ફીર ક્યા ક્યા હોતા હે ?

થોડેહી દીનો ખાઅદ, ઉસ શખ્શકા ઇન્તિકાલ હો-ગયા  
અલી ઉસકી લાશ દફન હોનેકો ખાફીહી થી, ઓર ઇન્તિઝામ  
લી હો-ગહા થા, કે સોસાઈટીકે લોગ વચા જા-પહોચે  
ઓર ઉસી કમરેમે, કે જહા ઉસને વફાત પાઇ થી. ઓર  
અલી ઉસકી લાશ મોજુદ થી, ઉસ કમરેમે હલકા બનાયા  
ગયા. ઓર ખુદાકી હુમ્દો, સના, કરનેકે ખાઅદ, ઉસકી  
રૂહ તલખ કો-ગઇ બહોત જદ્દ વેહ રૂહ આ-ગઇ ઓર  
ફીર ઉસસે જેલમે લીખે જ-મુજબ શુદ્દ-ગુ હુઇ.

સવાલ—ચારે ભાઇ ! આખી ખાહીશક જ-મુજબ,  
હમ લોગોને આપકો વહા ખુલાયા હે,

જવાબ—ખુદાકી તાઅરીફ કરો ઉસકો ઇનાયતસે  
ઈસ વક્ત કે હુમ્દારે પાસ આ-સકા હુ લેકીન મે ઈસ  
વક્ત બહોતહી કમ-જોર હુ. થર થર કાપ રહા હું

સવાલ—મરનેસે કબલ તુમકો યહા ખડી તકલીફ થી. એર ઇસ વક્તબી કયા તુમકો મળ ખાતે માઅલુમ હોતી હે ? દોનો પેહલેકી હાલત, એર અરવાહકી હાલતકા મુકાબીલા કરકે કહો, કે તુમકો કયા માઅલુમ હોતા હે ?

જવાબ—પેહલે જો કુછ તકલીફ થી, અબ વોહ જગ નહીં હે બલકે ઇસ વક્ત બડા આરામ હોતા હે મેર જનમ તૈયાર હો-ગયા હે ગોયા નયા જનમ હુવા હે ખાકી જીસમસે રૂહ કીસ તરેહ નીકલતી હે, વોહ દીલ કુછ ન-સમઝ સકા કયુકે ઈબ્તીદામે બહે તસો અરવાહે, નાહાનીકી હાલતમે હોતી હે તેવીજ મરનેસે પેશ્તર, જો મેને એર દુસરે ખ્યારે લોગોને ખુદાચે દુઆ માગી થી, કે મરનેકે બાઅદ મુઝમે ખાત ચીતકી તકત બની રહે, ઇસલીયે ખુદાકે કરમસે, મે આપકે આગે ઇમ વક્ત ખાલચીત કર સ-તા હુ

સવાલ—મરનેકે કીતને અસે બાઅદ, આપકો હોશ હુવા થા ?

જવાબ—કરીબન નિસ્ફ ઘ ટેમે ઇસલીયે મે ખુદાકા શુકર ગુબાર હુ.

સવાલ—આપ પેહ કીસ તરેહ જાતમે હે, કે આપ ઇસહી ઝમીનમે વહા ગયે થે ?

જવાબ—ઈસ બારેમેં મુઝે કુછભી શક નહીં, કે જબ મેં ઝમીન પર રેહતા થા, તો અપની ઝીંઠગી, દુસરોકી ભલાઈમે સર્ફ કરતા થા. ઐર અબ રૂહાની ઝમીનમે રેહ-કર, દોગોમેં ઈંદમે રૂહાનીકો સચ્ચાઈ દ્યલાઉગા. અગર આપ મુઝે ઉસ જીસમમે દેખે, તો હરગીઝ અપની મીટટીકે જીસમકી વકઅત ન-કરે કયુ-કે યહા યે મીટટીકા બોઝ ઉઠાના નહી પડતા.

સવાલ—તુમકો અપના યે ખાકી જીસમ (જો કરીબહી પડા થા) દેખ-કર કયા ખ્યાલ પચદા હોતા હે ?

જવાબ—આહા ! યે ખાકી જીસમ તો મીટટીમે મીલ જાયેગા. લેકીન ઉસમે-કે સબબસે મે આપ દોગોસે મોહ-ખબત કરતા થા. મેરી રૂહકે મકાન, યાને મેરે જીસમને મેરી રૂહકો પાક કરનેકે લીયે, ઈતને અરસે તક કયા કયા નહીં સહા ! અય ખાકી જીસમ, યે સબ આરામ જો મુઝે આજ મોયરસર હે, યે તેરીહી બ-દોલત હે. યે ખાકી જીસમહી હે, કે જો ઇનસાનકો અયેશ, ઐર તકલીફ દે-સકતા હે

સવાલ—કયા આપકો મરનેકે વકત તક હૌશ થા, ઐર ઉસ વકત આપકે કલ્મકી કયા હાલત થી ?

જવાબ—હા થા, ઐર ઉસ વકત, મે અપને ખાકી જીસમકો ઝાહીરી આખોસે ન દેખ સકતા થા, મગર અંકરૂની

આંખોંસે મેં સખ કુછ દેખ પકતા થા. દુનિયાડે સખ કામ  
યાદ હોને લગે. રૂહ જીવનસે અલાહીદા હોનેકે વકત ઉસકી  
ખીનાઇ જાતી રહી, એર અયસા માઅલુમ હોતા થા, કે  
કોસી ગયેર જગેકો તારીકી-મે (અવેરેમે) જા-રહા હું.  
શીર થોડી દેર ખાઅદ, એક નિહાયત આરામકે મુકામ પર  
પહોચ ગયા એર સખ તકલીફ મેં । ભુલ ગયા દીલ એક  
લા-મહદુદ જગા, એર અગેશમે ગઈ ડિ-ગયા

સવાલ—આપ કયા જાનતે હોં ? (મોહસે પુરી ખાતલી  
ન-નીકલી થી, કે જવાબ લીખખા જના શુરૂ ડિ-ગયા)

જવાબ—જો લીખખા હો, તો વોહ પુરૂર ખીજ-પુરૂર  
હોગા કબ્રસ્તાન, એર મુરદોકો દેખ-કા હોજોડો આકેખત  
યાદ આ-જાતી હો એર ખુદાકે મુનકીગેકો ખોક હો-જાતા  
હો ઈસ-લાયે એતેકાદકે મુ-ત અલ્લહ મેગે જો રાયે હો,  
ઉસકા સખ પર પંજરુર ક-દો કયુ કે ઈન્સે દુનરોડો ખડા  
નદા પહોચતેકો ઉસ્મીદ હો ૧૦ જન ઉસકો લાદા કબરમે  
રખખી જાને લગી, ૧૧ ઉચન લીખખા, કે લ ઈયો । મોતસે  
ખોઈ ન-કરો. એર દુનિયાક સખત તગીન દુનીયાતમે-હી  
મુસ્તકીલ રેહુ-કર, રાઉં ન સ્ત પર ચલનેતે. પકુડે દરજેકા  
આરામ, અપને સ સને દેખે જો ૧૩કે દયતાનેમે મશબુલ  
રહો એક ખાત યલી હુમેશા યાદ રખ ખો, કે દુન્યાવી અયેશ,

હાસીલ કરનેકે લીયે, ઝુર્ર દુસરોંકો તકલીફ દેના પડતા હે. ઓર ઉકબાદા અયેશ જબ મીલતા હે, કે તુમ દુસરોંકો આરામ દો.

ઉસ રોજ યેહ કેહ-કર રૂહ ચત્રી ગઈ દુસરો મરતબે જબ રૂહ આઈ, તબ હરબે જેલ સવાલ જવાબ હુયે

સવાલ—રૂહકે કુછ તકલીફ હોતી હે ?

જવાબ—તકલીફ ઝુર્ર હોતી હે દુનિયામે રહેનેકા ઝમાના, ખિલકુત તકલીફકા ઝમાના હે દુનિયા એક ખેત હે જહાં અપને આમાલોકા બીજ બોનેકે લીયે ઈનસાન લેબ જાતા હે. ઓર ઉત્ત ખેતકા ફલ આ-લ-મે અરવાહમે ચખના હોતા હે દુન્યાવી તકલીફકા જબ ખાતીમા હો-જાતા હે તબ મૈત હોતી હે રૂહ જીસમે જુદા હોનેસે પેશ્તર ઉસકા તમામ તુર ખીચ લેતી હે ઉસીકો લોગ જા-કદની, (મરનેકે વકતકી સખતી) કેહતે હે ઓર ઈસ એ ચા તાનીમે રૂહ બે-ખબર હો-જાતી હે યે જાત સબ અરવાહોકે સાથ નહોં હોતો. ઓર અકસર અરવાહે, હૌશો હવાસકે સાથ જાત ચીત કરતે કરતે જીસમે અલગ હો-જાતી હે

સવાલ—જીસમે અલાહીદા હોનેકે પેશ્તર આપકી રૂહ, આ-લ-મે અરવાહકો દેખ સકતી થી ?

જવાબ—ઈસ જાતકા જવાબ, મે પેશ્તર દે-ચુકા હું. મેંને વહા જાકર, અપને અઝીઝેકો દેખા ઉન લોગોને બડી ખુશીકે સાથ મેરા ઈસ્તીફ-ખાલ કીયા. ચુકે મુઝે અપના

જીસમ બે-મરઝ, એર કવી માઅલુમ હુવા. ઇસલીયે મે' ખુશી ખુશી, ઉન લોગોકે સાથ ચલા, રાહમે મે ને ને ને ચીઝે' દેખી, ઉનકી ખુબી ખ્યાન કરનેકે લીયે, દુનિયામે' કોઇ ઝખાન, મૌમુદ નહીં હે. કયુ'કે ને શય (ચીઝ આપ લોગોને નહીં દેખી, એર ન મિસાલ દેનેકો આપકે ચહાં કોઇ દુસરી ચીઝ મામુદ હે, તો આપ કીસ તરેહ સમઝ સકતે હેં. પસ સીફ ઇતના, કે જીસકો તુમ લોગ, દુનિયામે ખુશી, એર આરામ કેહતે હો, વોહ બરાયે નામ હે. આપકે ચહાકી મશહુરસે મશહુર, મુબાલીગા આમીઝ (હદસે ઝીયાદા તાઅરીફ) નઝમ લીખને વાલા શાએરભી ચહાકે એક જરાસી બાતકી તાઅરીફ ન-લીખ સકા.

સવાલ-રૂહકી શકલ કયસી હોતી હે ? કયા હમ લોગોકી તરેહ હાથ, પયેર, આબ, નાક, હોતી હે ?

જવાબ-હા ઠીક, આદમીયો-કીહી તરેહ સબ કુછ હોતા હે સીફ ફરક ઇતનાહી હે, કે ઇનસાનોકા જીસમ બહોત લદદા, એર બદ-સુરત હોતા હે. એર ખુડહાપે, એર રજ, એર તકલીફસે ઓગમી જીસમ ખુરા હો-જતા હે. લેકીન રૂહકા જીસમ બહોત લતીફ હે આસાનીસે ચલ ફીર સકતી હે એર બહાપા નહીં આતા હમ જહા બાહીશ કરે, વહા રેહ સકતે હે જીસ તરેહ આઈ-નયેકે ઉસ પાર નઝર આતા હે. ઇસ તરેહ હમ સબ ચીઝોકો દેખ સકતે હેં.



સવાલ-આપ લોગ કીસીકે દીલકી ખાત, કીસ તરેહ જાન સકતે હે ?

જવાબ- યે ખાત તુમ લોગ નહીં સમજોગે. સખરકે સાથ દુનિયામે લલાઈ કરો તખ સખ સમજ સકોગે. આપ લોગોકે દીલકી ખાત, ચારો તરફ હુવામે નકશા બના દેતી હે. (યાને એસ્ટર લાઇટમે તસવુરસે તસવીરે બન જાતી હે. જનકા જીકર પીછે લીખ્યા ગયા હે) ઉસકો અરવાહે પઢ લેતી હે

જે લોગ ઇલમે રૂહાનીકા શૈક રખતે હે, વોહ ઇસ ઇલમકી કિતાબોસે અપના મતલબ હાસીલ કર સકતે હે અહુલે દુનિયા ઇસ ઇલમે મુ-૧-ખરરીકકે જરોયેસે અપના દીલ ઠકા કર સકતે હે જન લોગોકે ઇસ ખાતકે હાસીલ કરનેકા શૈક હે, વોહ ખુબ સમજ સડતા હે, કે મરા હુવા અઝીઝ, કે જે કયામત તક-કે લીયે દુર હો-ગયા હે. ઉસસે મીલના, ચોર ખાત ચીત કરના, ચોર ઉસકી હાલતકે માઅલુમ કરના, કયસા તસકીન બખશ હે ઇસ ઇલમસે અપને અઝીઝકી હાલતહી નહી માઅલુમ હોતી, બલકે મૌતમી વોહ ખાફ-નાક સુરત, કે જીસકા અરસેસે ખ્યાલ બધા હે, વોહ કયસી બે-ખતર માઅલુમ હોને લગતી હે નેક ચોર બદ રૂહોકી હાલત જાન-કર, નેક કામ કરને, ચોર બદ કામોસે પરહેઝ કરનેકી કયસી જુરાત બદ

જાતી હે. ઓર તરગીબ હો-જાતી હે પસ જો લોગ ઈસ  
 ઇલમમેં કામ-ચાખી હાસીલ કરે ગે, તો ઉસકે જરીયેસે વોહ  
 અપને બુજુરગો, ઓર અઝીઝોસે, એકહી મરતબે નહીં,  
 બલકે હરરોજ, ઓર હર વકત ખાત ચીત કર સકે'ગે. ઓર  
 સલાહ મશવીરાબી ઉનસે લે-સકે ગે. તો ફીર યે ઇલમકે સિવાયે  
 હમારે નઝદીક ઇસસે ઝીયાદા કાખીલે તાઅઝીમ કેઈ દુસરા  
 ઇલમ હો-નહો સકતા અહુલે તસવ્વુફ, ઇસ ઇલમસે પુરે  
 વાકીફ હે, ઓર અરવ હોસે ઇસ્તીફાદા હાસીલ કરતે રહેતે  
 હે' તો ઇસ ઇલમસે ઝીયાદા વાકીફ હોનેકે લીયે, કોઈ  
 કામીલ મુરશીદકો ખીદમત હાસીલ કરે

નઝીરીન-હમારી હિદાયતોકે મુજબ આપ અમલ કરે'ગે,  
 તો અપની મુરાદકો પહોચે ગે અગર ઇસ કિતાબસે કોઈ ફાયેદા  
 હાસીલ કરે, તો ઇસ ના-ચીઝકો દુઆયે ખયેરસે યાદ કરે.  
 ખુદા-વદ કરીમ, સબકો અપને હુખીબ હુઝરત મોહમ્મદ  
 સલ, ફી પયેરવી નસીબ કરે ઓર ખાતીમા ફિલ-ખયેર કરે.  
 આમીન. સુમ્મા આમીન.

તમામ શુદ્ધ.

ખુશ ખખર !!

ખુશ ખખર !!

અમારી ૪ મે નીચે લખેલી કિતાબો, તથા એ વિશિષ્ટ શ્રી  
પણ મળાશે એક કાર્ડ લખાવી તે પી થી મે. ૧.૧૮ અધિકૃત

**મુરશીદ કામીલ**—એમા ખુશી મલવાના ખખર ૧૧  
છુપા બેદો તથા તેના કવાયેદો છે કીમત ૦-૧૦-૦

**દોલતે બે-ઝવાલ**—એમા મુકેમ્મી હુકરવા ૧૧  
અને હુઆએ, તથા મસલાઓ છે કીમત ૩ ૦-૧૦-૦

**હુયાતે જાવેદાની**—તવારુખે દઝમત પીગતે પીગતે  
વાતે મેગદ અમદુલ-કાદીર જવાની રહ,ની કરામતો, અં  
જહગીનો જેદવાલ છે, કીમત ૩ ૦-૮-૦

**વઝાયેદે કાદરી**—એમા એલા અમયે, તથા હુઆએ  
જાખલ કરવામા આવ્યા છે કે જે જાહ કરામાતમા જાખલ થયે,  
તથા કીમત ૦-૬-૦

**આસાંદે ક્યામત**—એમા હમામ મેદહીન યત, અમદાવાદ  
મેદશર, આમ, અને ફજાલત તપાદ થતુ જાખલ એ  
જહ ૧ પદ-સતત સીગરત થત છે કીમત ૩ ૦-૧-૦

<b>નગ-મયે ફહુલી</b>	આ માત જાતની ગાયતની કિતાબ
<b>ખહારે પરમ્તાં</b>	એમા ૨૨એકમા જુદી જુદી કાવ્યો,
<b>સયદે અમત.</b>	અને હમ્કી મજલ, અને નાટકના કિસ્સ
<b>ગોહરે મુમત</b>	તથા મુજરાતી ચુદી મદદી ગાયત
<b>વિસાલે યાર</b>	હાફગ હુમરી પ્રેરુવા, ગોરે કમલ
<b>આરામે રાત</b>	માગનો વીગેરે ૨૨એકમા જુદા જુદા
<b>ખઝમે જવાહરી,</b>	કીમત દર અમ્ની ૩ ૦-૫-૦ છે

કિતાબો મલવાતુ કેહાણુ —

**મેયક ખતુમીયા ખીન સૈયદ અમીરમીયા કાદરીની કાઠ**  
મા બીલીમાર, જહલો—સુખ.

